

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (1129) 1971 RUGSEJO-SEPTEMBER 23

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Barzda - ne viskas

Atėjo ilgo plauko mada, bet ne iš dangaus — ji nužengė nuo senų pavelsių, kurie kabodami ant muzėjų bei galerijų sienų dabar smagiai šypsosi, nes atsirado tiek daug pasekėjų. Bene įdomiausias tos visos istorijos aspektas yra tas, kad ilgų plaukų moda atėjo dabartin per jaunimą. Daugelis jaunųjų dabar skuba bręsti, kad greičiau užaugtų ūsai ir barzda. Tegu ji bus ir netokia kaip miškas, bet savo paskirtį atliko — pakankamai liudys įžengimą vyro amžių. Ilgas plaukas dabar dirbtinai turi liudyti jaunatvę, subrendusį pagreitintu tempu. Daugelio jaunuolių svajonė dabar pirmiausiai sulaukti barzdos, prisitaikyti prie mados ir tuo būdu nujaukti sau kelių ateitį. Kiekvienas laikotarpis turi savo stilių, savo svajones bei išdėlavimus. Jeigu dabar kam patinka ilgas plaukas, nėra ko jaudintis. Svarbu, kad už auginamos barzdos slėptųsi ne Don Kichotas, o sveikų principų jaunuolis ar vyras. Jaudintis tenka tada, kai už gąsdinančios barzdos slėpi grasi gyvenimo linkmė. O tokia linkmė daug kur ima ryškėti. Jaunuoliškos barzdos tampa jos simboliu, ir tai gąsdinančiu, nes su jomis daug kur siejamas hipių sąjūdis, narkotikų vartojimas, nusikaltimai, noras verstis parazitiniu gyvenimu, vengimas mokyklos, organizacijų ir pan.

Pagoda yra ta, kad hipių sąjūdis išsigimsta, ir barzda bei aplamai ilgas plaukas pereina į rimtus sluosnius, netekdamos hipinio grėsmingumo. Vienas Kanados žymiųjų hipių veikėjų David de Poe jau 1969 m. pareiškė spaudoje, kad hipių sąjūdis bankrotavo. Tai, kas 1967 m. jaunimui atrodė revoliuciška, dabar — ne. Pats sąjūdis išblėso, neteko įtakos, nors tebėra ištisi jaunimo būriai, kurie pasuko narkotikų linkme, gyvena išsisklaidžiusiomis grupėmis. Jose neabejotinai yra ir lietuvių jaunimo. Kaip hipių sąjūdyje, taip ir dabartinėse narkotikų vartotojų grupėse yra ir lietuvių. Atsispirti tokiai mados galybei nėra lengva. Vis dėlto reikia pripažinti, kad lietuvių dalyvavimas hipinio stiliaus sąjūdžioje nėra gausus. Ypač atsparus pasirodė organizuotas jaunimas. Mados banga žymiai lengviau pagavo tuos, kurie buvo palikti gatvės gyvenimui. Organizacijos dar pajėgia telti jaunimą apie savo idealus ir praktinę veiklą, kuri atitraukia nuo tuščio slampinėjimo, nuo jauno slunkiaus egzistencijos. Tiesa, yra išimčių. Hipiniu stiliumi užsikrečia ir kairie organizacijos nariai, tačiau tai yra išimtis. Be to, patekę hipinio stiliaus sukurin, jie pasiblaško, kaip ir visi kiti, bet lengviau randa kelių atgal. Matyt, organizacijų įtaka veikia ir krizių metais, kai, rodos, niekas negelbsti. Čia tad ir iškyla jaunimo organizacijų reikšmė. Ypač svarbu jaunuoliui ar jaunuolei įkvėpti tvirtus idėjinius pagrindus, į kuriuos galėtų atsiremti visa jų ateitis.

Čia tad ir glūdi pagrindinis rūpestis. Barzda gali būti, gali nebūti — tai labai antriniai dalykai, bet jeigu jaunuolis siejosi, nėra pagrindinių atramų, jo gyvenimas yra pavojus. Organizacija, žinoma, nėra vienintelis jaunimo išganymas. Jam daug duoda šeima, mokykla, religija, bet organizaciniame gyvenime jis gauna svarbų papildą. Šeimoje, mokykloje, bažnyčioje jaunuoliui tenka daugiau pasyvus vaidmuo — priimti tai, kas duodama, o organizaciniame gyvenime jis reikišias kaip aktyvus veikėjas, savarankiškai pasisavinęs ir permąstęs gyvenimo pagrindus. Visa tai vyksta nejuokiamis per įvairias sutelktines veiklos formas, kuriose ima reikštis savitas asmuo su savo pažiūromis, idėjomis, principais. Dėlto labai gerai daro tėvai, kurie savo vaikus skatina dalyvauti organizacijose nuo pat mažens. Ypač rekomenduotini ateitininkai ir skautai, kurie per daugelį išveiktų metų suformavo atitinkamus metodus. Be to, yra įvairūs meno ansambliai, sporto klubai. Niekas negali skystis, kad nėra pasirinkimo. Jei nepatinka vieno pobūdžio veikla, gali rinktis kitą, bet pasilikti namie, nesidomėti organizacine veikla ir rūpintis tikta barzda bei ilgu plauku, reikią pasukti labai pavojingą linkmę. Barzda — ne viskas. Gyvenimas reikalauja vispusiškai pasiruošusio, tvirto charakterio, principingo jaunuoju. Ypač tokiu žmonių reikalingas lietuviškasis mūsų gyvenimas. Dėlto visos mūsų rūpestis turėtų būti nukreiptos į jaunimo formavimą. Kol yra žmonių ir priemonių, būtu ironiškai sėdėti sudėjus rankas ir dejuoti. Dabar laikas veikti ir sėti. Nepasėjus, nėra ko laukti pjūties. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI

GRESIA NEDARBAS IR INFLIACIJA

Bedarbių nuosimtis Kanadoje pagal vasaros sezonui pritaikytą apskaičiavimą rugpjūčio mėnesį pakilo iki 6,5, nors iš tikrųjų jų skaičius yra nežymiai sumažėjęs. Pakilimas nėra didelis, tik 0,2%, lyginant rugpjūtį su liepa, bet jis liudija, kad žiemą vėl turėsime rekordinį nedarbą. Rugpjūčio mėnesį pragyvenimas pabrango 0,7%, t.y. net 3,4% per pastaruosius dvyliką mėnesių. Šie statistiniai duomenys yra didelis smūgis premjerui P. E. Trudeau ir jo finansų ministeriui E. Bensonui, praėjusių metų pabaigoje pareiškusiem, kad infliacija Kanadoje jau yra įveikta. Kaip ji gali būti įveikta, kai unijos vis dar išsiskovoja pasakiškus atlyginimų pakilimus. Geriausias pavyzdys — dvi Toronto statybininkų unijos. Keliamųjų kranų operatoriai pasirašė naują sutartį, kuri jiems garantuoja net \$8.81 į valandą. Jų valandinis atlyginimas padidinamas \$2.70. Stogų dengėjai naująja sutartimi gauna 54% atlyginimo padidinimą sekantį dvejų metų laikotarpyje. Tada einiamis šios srities darbininkai jau bus mokama po \$5.89 į valandą, o patyruosiam — \$7.42. Premjeras P. E. Trudeau buvo priverstas prisipažinti, kad jo pranašystė apie infliacijos sutramdymą neįsipildė, bet jis ir vėl atsisakė įvesti kainų ir atlyginimų kontrolę ar bent jų laikiną užšaldymą. Vargu, ar daug padės jo duotas įsakymas savo ministeriams padidinti žemės darbus.

Komunistinė Kinija pasirašė sutartį pirkti iš Kanados 500-

000 tonų kviečių už \$34 milijonus. Pernai kiniečiai nupirko 98.000.000 bušelių kviečių, kurie dar ir dabar vežami Kinijon. Atrodė, Kanadon atvykstantis Sovietų Sąjungos premjeras A. Kosyginas taip pat bus priverstas susidomėti Kanados kviečiais, jeigu jis norės sumažinti Kinijos įtaką Otavoje. Nuo 1963 m. Kanada Kinijai yra pardavusi 625,3 milijono bušelių kviečių, Sovietų Sąjungai — 902,1 milijono.

Ontario provincinio parlamento rinkimai bus spalio 21 d. Dabartiniame parlamente yra 68 konservatoriai, 27 liberalai, 21 NDP socialistas ir vienas partijos nepriklausantis atstovas. Naujasis konservatorių premjeras W. Davis pagrindinę rinkimų temą pasirinko geros vadybės klausimą, nors jau greičiausiai taps dabartinės vyriausybės atsakyma finansinė parama katalikų gimnazijų paskutinėm klasioms. Prieš paskelbdamas rinkimus, premjeras W. Davis pranešė sveikatos draudos OHSP ir ligoninių draudos OHSC reformą sekantįmis metais. Abiejų draudimų mėnesinė bendra sąskaita nežymiai sumažins metines įmokas: viengungiams — \$4.80, bevaikėm šeimoms — \$9.60 ir šeimoms su vaikais — \$45. Nuo sausio 1 d. įmokos panaikina visiemis pensininkams, sulaukusiems 65 metų amžiaus. Lig šiol nuo įmokų buvo atleidžiami tik neturintys pensininkai. Nemokama drauda ar bent dalini įmokų sumažinimas nuo 1972 m. balandžio 1 d. gaus šeimoms (Nukelta į 9-tą psl.)

Okupuotos Lietuvos vaikai, kaip matyti iš veidų, džiugiai pasitinka naujus mokslo metus

PRANEŠIMAS IS VOKIETIJOS

Rusai į Berlyną, o vokiečiai iš Berlyno

Taip yra pagal Berlyno susitarimą, pasirašytą š.m. rugsėjo 4 d. karo laimėtojų — Vashingtono, Paryžiaus, Londono ir Maskvos. Nors susitarimas yra Berlyno susitarimu vadinamas, bet jis reguliuoja pirmoje eilėje tik Berlyno tris vakarines zonas. Sovietų zona neįeina į jį, ir pastarosios padėtis pasilieka kaip buvusi. Dėl šios sutarties keturi didieji taršai beveik pusantros metų, nors ir su pertraukomis.

Sutarties turinys
Apie sutarties turinį buvo jau čia užsiminta, kalbant apie jos projektą. Esmėje jis yra tas pats ir galutinai pasirašytoje redakcijoje. Keturi didieji sutarė:

Stengtis pašalinti įtampą, vengti komplikacijų, nevartoti jėgos ir negrasinti ja; kylančius nesutarimus spręsti vien taikos būdu.

V. Vokietijai neturi būti trukdomas keliavimas į V. Berlyną ir iš jo į V. Vokietiją, o V. Berlyno vokiečiams susisiekimas su R. Berlynu ir R. Vokietija.

Iš V. Vokietijos į V. Berlyną gali būti gabenami reikmenys užplombuotom ir neužplombuotom priemonėmis. Pirmuoju atveju kontrolė ribosis tik plobūbi ir lydraščių identifikacija, o antruoju — gabenamų reikmenų gali būti tikrinami, kai kyla rimtas įtarimas dėl nesilaikymo sutartų taisyklių.

Vykstančių asmenų patikrinimas yra apribotas tik jų tapatybe, nors tam tikrais atvejais gali būti tikrinami ir jų gabenamieji daiktai.

Už naudojimąsi R. Vokietijos susisiekimo priemonėmis V. Vokietija privalo atlygti.

V. Berlynas nėra V. Vokietijos miestas ir negali būti jos valdomas. Todėl jame negali daryti jokių konstitucinių ar valstybinių veiksmų nei valstybės prezidentas, nei vyriausybė, nei taryba, nei parlamentas su savo komisijomis, nei partijų frakcijos, nei kiti valstybiniai organai. Visos priešingos teisinės normos, lietusios V. Berlyną, suspenduojamos. V. Vokietija bus atstovaujama V. Berlyne tik savo rvyšininkų.

V. Berlyno statuso klausima, gyventojų atstovavimą užsienyje bei tarptautinėse institucijose, saugumo atsakomybę vakariečiai pasilieka sau. V. Berlyno vokiečių konsulinė rūpa pavedama V. Vokietijai. Maskvai leista V. Berlyne steigti generalinį konsulatą.

Dėl tranzito bei susisiekimo smulkiu turės patys vokiečiai susitarti — V. Vokietijos vyriausybė, V. Berlyno senatas ir R. Berlynas. Susitarimų vykdymo metu kylančius nesklendimus spręsti keturi didieji pasitarimai.

Tranzito ir susisiekimo reikalai kėlė visą laiką daugiausia nesutarimų bei erzelių, ypač tarp V. Vokietijos ir R. Vokietijos. Todėl keturi didieji, palikdami patiems vokiečiams susitarti dėl šių reikalų, labai lengvai nusipovė rankas.

Patenkinti ir nepatenkinti

V. Vokietijos vyriausybė su savo koalicinėmis partijomis yra patenkinta šia sutartimi. Pagal kanclerį, ateityje nebus ginčų dėl V. Berlyno priklausomybės V. Vokietijai, išsiaiškinta dėl šio miesto dalies atstovavimo užsieny, nebus nereikalingų trukdymų ir susisiekimo reikaluose, V. Berlyno vokiečiai galės lankyti R. Berlyną, R. Vokietiją ir pan.

Opozicija ir kiti nepatenkinti, tarp jų ir V. Berlyno vokiečiai, tvirtina, kad ši sutartis padėjo Maskvai priėti arčiau prie visą laiką siektos trijų Vokietijų teorijos įgyvendinimo ir V. Berlyną įkelti savo kojas; kad ji nėra pripažinimas tikrovės, apie kurią nuolat Maskva kalbėjo; kad susitarta tik dėl V. Berlyno, bet nutylėta apie R. Berlyną, nors ir ši miesto dalis yra taip pat zona, žinoma, sovietų; kad ši zona yra pripažinta antra Vokietija, nors ir netiesiogiai; kad V. Vokietija neteko Berlyno, o R. Vokietija tebėra jį ir toliau; kad priimtas

ir patvirtintas Berlyno padalinimas, paliktas pertvėrimas, iš kurio bus ir toliau vokiečių šaudoma į vokiečius; kad sutartyje nėra nieko, kas vestų į vokiečių padėties pagerinimą Vokietijoje; kad R. Berlyno ir R. Vokietijos gyventojai negalės ir toliau nekludomai lankytis V. Berlyne ir V. Vokietijoje; kad sutartyje nėra užuominų apie vokiečių apsisprendimą ir Vokietijos sujungimą; kad Berlynas nebus jau daugiau Vokietijos sostinė; kad šia sutartimi V. Berlyno ir V. Vokietijos praktiniai ryšiai sustiprinti, bet, kas svarbiausia, politiniai susilpninti ir t.t.

R. Berlyno vokiečiai mano, kad dabar jie visiškai nurošyti komunizmo savivalei.

Opozicija teisi

Opozicijos ir kitų nepatenkintųjų priekaištai ir išreikšti nusivylimai yra teisingi. Maskva, jau išėjo laimėtoja. Turint galvą, kad ši sutartis yra sąlyga Bonnos-Maskvos-Varšuvos sutarčių ratifikavimui, Kremlius laimėjimas yra keleropas. Ratifikavus anas sutartis, o ypač pirmąją, V. Vokietija turės įsijungti aktyviai taktinėje ir Maskvos propaguojamą „taiką“, atoslūgi ir padėties suformalinimą Europoje, turės padėti jai įgyvendinti „taikingus ryšius“ tarp visų Europos tautų ir valstybių, europinį ir tarptautinį saugumą, sienų neliečiamumą Europoje, ginklavimosi bei ginkluotųjų pajėgų sumažinimą, ypač Vakarų, šiaurės Atlanto ir Varšuvos Sąjungų panaikinimą ir t. t. Jei Bonna netalkins arba talkins per mažai, bus apšaukta sutarties laužytoja.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA
Norintieji užsisakyti nakvynes prašomi kreiptis laišku ar telefonu į V. Zemaitienę, 5 Bishop Rd., tel. 935-9060. Galima kreiptis tiesiai į Q-Way Motor Motel, 260 a Lake St. kampsas QE Way (tel. 684-9245) arba Motel The Highwayman Motors Inn, 420 Ontario (tel. 688-1646), visai arti prie susipažinimo vakaro salės.

Susipažinimo vakaras įvyks spalio 9, šeštadienį, 6 v.v. Lincoln Curling Club salėje, 370 Ontario g.vė. Sunku gauti didžiulias sales su teise rengėjams svečius aprūpinti maistu ir gėrimais. Dažnai salės savininkas teisę pasilieka sau. Tačiau mums pasisekė salę gauti su sa-

Pasaulio įvykiai

TRYLIKA MENESIŲ TRUKUSIAS KARO PALIAUBAS TARP IZRAELIO ir Egipto sudrumstė dviejų lėktuvų numušimas. Izraelio priešlėktuvinė artilerija prie Suez kanalo pašovė sovietų gamybos egiptiečių naikintuvą-bombonešį „SU-7“ Izraelio duomenimis, jis buvo perskridęs Suez kanalą, bet grįžo ir nukrito Egipto teritorijoje. Tą pačią savaitę egiptiečių sovietinės priešlėktuvinės raketos numušė Izraelio karo aviacijos transportinį „Boeing“ lėktuvą. Raketų serija buvo paleista ir į Izraelio amerikietiškus „Phantom“ naikintuvus, kurie tada puolė raketų bazę. Egiptiečių teigimu, ši susidūrymą pradėjo „Phantom“ naikintuvas. Šiandien jau yra vieša paslaptis, kad karo paliaubų metu ir Izraelio, ir Egipto naikintuvai kasdien pažaisdavo Suez kanalo liniją, bet lig šiol nė viena pusė į juos nešaudė. Karo paliaubas

Egipto prez. A. Sadatas yra panaudojęs savo krašto politiniams reikalams. Jo pastangomis buvo paruošta demokratinių principų konstitucija, pirmoji po karaliaus Farouko nuvertimo 1952 m. Specialiu referendumu už konstituciją pasisakė net 99,9% egiptiečių. Jos paragrafai garantuoja asmens laisvę, draudžia masinius suėmimus ir politinių kalinių nuosavybės nusavinimą. Nemažas dėmesys yra skiriamas krašto švietimui ir ekonominei gerovei. Po referendumo prez. A. Sadatas paleido iš kalėjimų keletą šimtų politinių kalinių ir paskelbė naujo parlamento rinkimus š.m. spalio 27 d. Nusivylimą JAV taikos pastangomis su nesukalbamu Izraeliu liudija staigus Egipto posūkis į Britaniją. Tris dienas Kaire viešėjęs Britanijos užsienio reikalų ministras A. Douglas-Home pasirašė sutartį, įpareigojančią Egiptą sumokėti britams \$4,8 milijono kompensaciją už jų nusiautintą turta. Jis buvo paprašytas daryti diplomatinį spaudimą Izraeliui, JAV ir remti Jungtinės Tautos arabų pastangas atgauti visas Izraelio okupuotas žemes. Tuo tarpu Izraelyje jaučiamas vis didesnis nerimas. Finansų ministras P. Šapiras, užsiminęs apie nuolatinius streikus, pranašauja visišką chaosą ir karo atnaujinimą. Buvęs aviacijos vadas gen. mjr. E. Weitzmanas netgi pareikalavo premjerės G. Meir atsistatydinimo, apkaltes jį visišku nesugebėjimu vadovauti kraštui ir spręsti jo problemas. Egiptiečių laikraščio „Al Ahram“ pranešimu, Izraelis nori gauti bazę Abisinijoje, prie Raudonosios jūros žiočių, ir už šią paslaugą yra pasiūlęs Abisinijai karo laivų ir radaro tinklą.

KONFERENCIJA LONDONE
Londone posėdžiavo dešimties didžiųjų pasaulio prekybos kraštų finansų ministrai. JAV, Kanados, Britanijos, V. Vokietijos, Prancūzijos, Švedijos, Belgijos, Olandijos, Japonijos ir Italijos posėdžiam vadovavo Kanados ministras E. Bensonas. JAV finansų sekr. J. Connally, gindamas prez. R. Niksono naująją prekybos politiką, reikalavo, kad visi kraštai padidintų savo pinigų vertę. Tada JAV galėtų parduoti daugiau savo gaminių užsienyje ir tuo būdu išlyginti balansą. Didžiausios opozicijos šiai minčiai buvo susilaukta iš Bendrosios Rinkos kraštų Europoje. Jų ministrai pasilė pabranginti aukštas. Tokiu atveju kristų dolerio vertė, ir amerikiečiai būtų lengviau parduoti savo gaminius. Kadangi JAV aukso atsargų didžioji dalis dabar jau yra užsienio bankuose, finansų sekr. J. Connally šį pasiūlymą laiko neįmanomą. Seikantis finansų ministerių pokalbis bus rugsėjo 26 d. Vashingtone.

SOVIETU RUBLIS
Sovietų propagandistai šandien mėgstą šaipytis iš amerikietiško dolerio, nors jų rubliui gresia dar didesnės problemos. Užsienyje rublis tėra jokios vertės neturintis popierukas, bet jis padeda Sovietų Sąjungai išnaudoti visus savo satelitus. Maskvos suorganizuota komunistų Bendroji Rinka prekybiuinių santykius matuoja gerokai išpūsta rublio verte. Visi atsiškaitymai atliekami rubliais per centrinių bankų Maskvoje. Satelitai turi brangiai mokėti už žaliavas, įsivežamas iš Sovietų Sąjungos, o savo gaminius Maskvą parduoti beveik už nieką dėl nepalankaus jų pinigų santykio su rubliu. Maskva taip pat reikalauja, kad prekyba tarp skirų satelitų turi būti visiškai išbalansuota. Jeigu pvz. Lenkija iš prekybos su Rumunija turėtų pelno, tu rubliu per centrinių bankų Maskvoje ji negali

PROTESTO FILMAS
Amerikietis žurnalistas William Cole, buvęs CBS korespondentas Maskvoje, pasiekė į Vakarų slaptai atvestas sovietų pogridžio filmas „Zmogaus teisės Sovietų Sąjungoje“ — pasikalbėjimas su Sovietų Sąjungos piliečiais: beprotnamyje uždaryto atšargos gen. mjr. P. Grigorenko žmona Zinaida, religinių straipsnių autorium A. Levitinu-Krasnovu, istoriku P. Jakiru, matematiku A. Jaseninu-Volpinu, kuris yra poeto Sergejaus Jesenino sūnus, žydėmis Jieva Mendelevič ir Galina Ladizinskaja. Visi šie asmenys yra Sovietų Sąjungoje, išskyrus G. Ladizinskaja, kuriai pavyko gauti vizą ir išvažiuoti į Izraelį. Rizikuodami griežtomis bausmėmis, minėtieji asmenys nori, kad filmas būtų rodomas Vakarų pasaulio televizijų programose. Jie tiki, jog dėl to kilusi reakcija privers sovietų kompartiją skaičyti su žmogaus teisėmis.

PRIE NIKITOS KAPO
Nikita Chruščiovą į Maskvos Novodevičų kapines palaidavo vos 200 jų buvusių gerbėjų, kurių eilėse nebuvo nė vieno žymiesnio partiečio. Atsisveikinimo žodį tarė sūnus Sergejus Chruščiovas, tėvo įvertinimą palikdamas istorijai, bet pabrėždamas, kad Nikita vis dėlto buvo didelis žmogus. Kompartijos oficio „Pravdoje“ laidotuvių dieną buvo paskelbtas 59 žodžių nekrologas, pavėluotai pranešęs pensininko Nikitos mirtį. Kompartijos centrinis komitetas ir ministerių taryba į kapines atsiuntė gėlių vainiką. Veliau buvo paskelbta, kad našlė Ninai Chruščovienei paliekama \$863 vertės mėnesinė Nikitos pensija ir kitos jo turėtos privilegijos. Kad žmonės yra kitokios nuomonės apie velionį, kaip kompartija ir jos dabartiniai vadai, liudija jo kapa aplankę šimtai tūkstančių. Tokių lankytojų lig šiol nėra susilaukęs Stalinas, nors jis prastas Kremliaus partijoje.

Tėviškės žiburiai — lietuvių savaitraštis

Laidojas: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguojas: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0508.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* **Autoritetas Katalikų Bendrijoje**, anot popiežiaus Pauliaus VI, turi būti tarnaujantis, vengiant despotizmo, išdidumo, savanaudiškumo ir triumfalizmo. Kalbėdamas susirinkusiai miniai Castelgandolfo, jis sutiko, kad praeityje dvasinis ir pasaulietinis autoritetas buvęs nekaras, panaudotas kaip asmeninė jėga ne tik Romoje, bet ir įvairiose Europos vietovėse. Tačiau tai dar jokių būdu nereiškia, kad Bendrijos autoritetas dabar turi remtis daugumos žmonių nuomone, o ne Kristaus mokslu, kad Bendrijos dvasininkai suteiktosios dieviškos galios neturintys jokios reikšmės tikinčiųjų bendravimui su Dievu. Jis priminė posantarybinių pasaulio vyskupų sinodo įsteigimą bei tautinių vyskupų konferencijų ir kunigų tarybų sudarymą kaip dabartinį tinkamiausią Bendrijos žingsnį ir tarnaujantį autoritetą, kuris remiasi tarpusavio susipratimu ir meile.

* **Juodojo popiežiaus** vadinamas jėzuitų generolas kun. Pedro Arrupe, SJ, kaip ir popiežius Paulius VI, tapo keliaujančiu apaštu. Jis yra aplankęs jau beveik visus kraštus, kur darbuojasi jėzuitai. Paskutiniu metu jis lankėsi Indonezijoje ir Filipinuose ir susilaukė ypatingo pasaulio dėmesio, kai pakeliui keturiom dienom buvo sustojęs Maskvoje. Jėzuitų kūrėja Romoje paneigė betkokį spėjimą apie kun. Arrupe tarpininkavimą tarp Vatikano ir Maskvos, pareikšdamas, kad tai buvęs grynas ekumeninis vizitas, pažadėtas Leningrado metropolitui Nikodemui, kuris jį buvo kvietęs pas save, kai lankėsi Romoje. Taipgi buvo paneigti gandai, kad kun. Arrupe Maskvoje ir Leningrade konsekravęs naujų vyskupų.

* **Naujasis Testamentas** pirmą kartą išverstas į moderniąją hebrajų kalbą. Vertimą atliko kun. J. M. Bauchet, SS, hebrajų kalbos bei kultūros žinovas, vienintelis katalikų kunigas, gavęs mokslinį laipsnį Jeruzalės žydų universitete, kuriame studijavo 12 metų. Kun. Bauchet tikisi, kad šis vertimas padės vesti tikinčiam religinį pokalbį krikščionims su žydais. Kol kas vertimas dar neatspausdintas.

* **Isteigta Europos draugija** kovai prieš pornografiją anglikonės Mary Whitehouse pastangomis. Pirmasis draugijos susirinkimas įvyks lapkričio mėnesį Bonnoje. Pirmasis draugijos tikslas — patraukti Daniją ir tarptautinį teismą Hagėje už nuolatinį tarptautinio pašto taisyklių pažeidimą, siuntinėjant pornografinę medžiagą užsienin.

Ponia Whitehouse turėjo privačią audienciją pas popiežių Paulių VI, kuris palaimino šios draugijos žygį, o Vatikano valstybės sekretoriato atstovas kun. Karl-Josef Rauber užtikrino, kad Vatikanas įsiekės būdą šios draugijos žygiams paremti.

* **Anglijos lotyniškų Mišių** draugija savo suvažiavime Londone nutarė nepripažinti naujųjų katalikiškųjų Mišių tikromis. Nariai ir toliau pasidžiaus reikalauja popiežių, kad būtų sugrąžintos Tridento santarybės iš XVI amžiaus lotyniškiosios Mišios. Pagrindiniu to suvažiavimo kalbėtoju buvo tos pačios krypties tarptautinės "Una Voce" federacijos pirmininkas dr. Eric de Saventham. Jis pareiškė, kad

Kun. J. Stš.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RANCVALLER Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DONFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Politinių imigrantų problemė

J. R. RITENAS

Simo Kudirkos drama iškelia daugelį problemų, susijusių su politinių imigrantų būkle Vakaruose.

Neturėdamas jokios nuovokos apie JAV įstatymus politinių imigrantų atžvilgiu, aš norėčiau pasvarstyti klausimą, kas būtų atsitikę su Simu Kudirka, jeigu jis būtų pasitraukęs iš Sovietų Sąjungos laivo ne Amerikos, bet Kanados laivais. Neįtikėtina, kad Kanados valdžios organai būtų su Simu Kudirka taip gyvuliškai pasielgę, kaip tai padarė Amerikos pareigūnai.

Aš nesu Kanados įstatymų žinovas, bet norėčiau atkreipti dėmesį į politinių imigrantų Kanadon, ypač jūrininkų, teisinę padėtį bei galimybes pradėti normalų gyvenimą Kanadoje. Pirmiausiai pasvarstysime keletą klausimų, kurie rišasi su mūsų problema.

Imigrantai iš netotalistinių kraštų

Sakykim, atvyksta Kanadon V. Vokietijos ar kitos netotalistinės šalies pilietis, neturintis ne tik augštojo, bet ir vidurinio išsilavinimo, taip pat nemokantis nei anglų, nei prancūzų kalbų ir net neturintis jokios specialybės. Kanados valdžia moka jam po \$40 į savaitę ir garantuoja teisę vienu metu laikotarpį įšimti kokią nors profesiją. Tai tiesa, bet tai trunka tik savaitę, kol užpildomos atitinkamos anketos, pareiškimai ir gaunamas imigracijos ministerio leidimas gyventi Kanadoje. Tuo metu politinis imigrantas gali maitintis imigracijos įstaigos sąskaiton bet nakvoti imigracijos viešbutyje. O kas toliau? Gi toliau ateitis gana rūšia. Politinis imigrantas, išsiskyręs tuos atvejus, kai lengvai ir neabejotinai pavyksta nustatyti jo tapatybę, negauna anksčiau kaip už metų — dvejų imigranto (landed immigrant's) teisių. Tai reiškia žiaurų smūgį ypatingai intelektualams: jie negali gauti minėtos finansinės paramos studijuoti Kanados universitetuose. Tiesa, ir tokiais atvejais Kanados vyriausybė ateina politiniams imigrantams pagalbą, kaip tai matėme čekoslovakų gydytojų atžvilgiu. Bet ar žino politiniai imigrantai, kur tokiu atveju kreiptis su prašymu? Imigracijos darbuotojai per daug užimti savo tiesioginiu darbu, kad galėtų tokiomis išimtinėmis atvejais patarinėti.

Dar geresnės sąlygos atvykusiems iš minėtų kraštų žmonėms, baigusiems gimnazijas ar universitetus. Jei kas nemoka kalbos arba panori išmokti antrą Kanados oficialią kalbą, gali, kaip minėta, vienerius metus mokytis kalbos. Vėliau jis gali gauti stipendiją ir Kanados studentų paskolą mokytis universitete. (Gauti minėtą piniginei paramai mokytis universitete sąlyga — vienerius metus būti Kanados imigrantu). Taigi, tie žmonės, kurie nenori, atvykę Kanadon, dirbti fizinio darbo, lanko vienerius metus kalbos kursus, vėliau gauna iš Kanados valdžios finansinę paramą penkeriems metams mokytis universitete. Per tuos penkerius metus kiekvienas normalių gabumų ir darbštumo žmogus gali pasiekti magistro laipsnį.

Kaikas gali pastebėti, esą stipendija ir studentų paskolos sudaro mažiau kaip \$2000 per metus, o vien metinis mokslo mokstis siekia kairiosios specialybės \$600 sumą. Tai tiesa, bet

neužmirškim, kad mokslas Kanados universitetuose trunka maždaug nuo rugsėjo 15 iki gegužės 20 d., o atostogų mėnesiais galima dirbti. Kas nepažįsta fizinio darbo arba nori išlikti baltarankiu, gali vasaros metu lankyti kursus antrai kalbai išmokti ir, kaip minėta, gauti po \$40 per savaitę.

Atvykus iš totalistinių kraštų

Politinių imigrantų, atvykusių Kanadon iš totalistinių kraštų, padėtis žymiai blogesnė: jie negali atsivežti pinigų, nes jų išvežimas iš Sovietų Sąjungos bei jos okupuotų valstybių, Lenkijos ir kitų Rytų Europos kraštų, laikomas nusikaltimu. Tie žmonės taip pat nežino Kanados gyvenimo sąlygų, nes betkokia pasto korespondencija eina per cenzūros rankas ir tokių informacijų klausinėjimas bei gavimas su k e l t u totalistinių kraštų saugumiečių įtarimą ir sukludytų vizos gavimą išvykti užsienin.

Turint visa tai galvoje, atrodytų, kad Kanados imigracijos pareigūnai atsivėlgia į sunkią politinių imigrantų padėtį. Tai tiesa, bet tai trunka tik savaitę, kol užpildomos atitinkamos anketos, pareiškimai ir gaunamas imigracijos ministerio leidimas gyventi Kanadoje. Tuo metu politinis imigrantas gali maitintis imigracijos įstaigos sąskaiton bet nakvoti imigracijos viešbutyje. O kas toliau? Gi toliau ateitis gana rūšia. Politinis imigrantas, išsiskyręs tuos atvejus, kai lengvai ir neabejotinai pavyksta nustatyti jo tapatybę, negauna anksčiau kaip už metų — dvejų imigranto (landed immigrant's) teisių. Tai reiškia žiaurų smūgį ypatingai intelektualams: jie negali gauti minėtos finansinės paramos studijuoti Kanados universitetuose. Tiesa, ir tokiais atvejais Kanados vyriausybė ateina politiniams imigrantams pagalbą, kaip tai matėme čekoslovakų gydytojų atžvilgiu. Bet ar žino politiniai imigrantai, kur tokiu atveju kreiptis su prašymu? Imigracijos darbuotojai per daug užimti savo tiesioginiu darbu, kad galėtų tokiomis išimtinėmis atvejais patarinėti.

Jūrininkų padėtis

Anksčiau aprašyta nepavydėtina padėtis žmonių, atvykusių Kanadon iš totalistinių kraštų su turistų viza, pagal mokslininkų arba studentų keitimosi

programą etc. ir čia pasiprasiusių politinės globos. Dar blogesnė jūrininkų, pasiprasiusių politinės globos, padėtis. Yra daug tarptautinių sutarčių bei kiekvienos šalies, turinčios priėjimą prie jūros, įstatymų, nukreiptų prieš laivo dezertyrus. Kiekvienas jūrininkas, negrįžęs savo laivą jam nurodytu laiku, laikomas dezertyru, ir kaip tokiame turi būti iškelta teismo byla, siekiant deportuoti jį į ton šalin, kurio laivą jis buvo atplaukęs. Prieš dvejus metus tokia byla Halifaxe nuskambėjo per visą Kanadą. Byla buvo iškelta Kanados imigracijos pareigūnų prieš lenkų jūrininkus. Aišku, Kanados įstatymai nėra tokie žvėriški, kad gražintų žmogų tokiu valstybėn, kurioje jis vien už parodytą norą emigruoti gali būti nubautas. Nežinūnt, tai lenkų jūrininkai, kurie buvo teisiamai Halifaxe, jeigu jie nebuvę gavę laiku paaiškinimų apie Kanados įstatymų humaniškumą, tikriausiai teismo metu neįaukiai jautėsi.

Išvados

Išdėstytos mintys, atrodo, turėtų patikinti lietuvių veiksmams apsiriboti klausimais: sudaryti planą, kaip padėti vienu ar kitu atveju tautiečiui, pagėjusiam iš sovietinės vergijos ir pasiprasiusiam politinės globos. Politiniams imigrantams pirmiausia reikia teisingos ir objektyvios informacijos. Jei tokią informaciją teikiama pavieniui asmeniui, sakykime, Halifaxe gyvenančių lietuvių, norinčių padėti į sunkią padėtį pakliuvusiems tautiečiams, jos kokybė yra vieno lygio; gi jei tokią informaciją teikiama veiksniui, apsvačiusiu su įvairių šalių specialiais, jos kokybė kita, ir pagalba žmogui nepalyginamai didesnė.

Dar vienas dalykas būtinas neužmiršti: tas, kas buvo Lietuvoje indų plovėju, sutiks ir Kanadoje būti indų plovėju. Kas baigė universitetą, nenorės dirbti kur nors Kanados įstaigoje pastumdami ir iš visų jėgų stengsis įsigyti Kanados universiteto diplomą, duodantį jam teisę, įsigijus 2 metų darbo patyrimą Kanadoje, tapti savo specialybės unijos nariu ir būti lygiateisiu su savo kolegomis. Jei tokios lėšos skiriamos imigrantams iš totalistinių kraštų, atrodo, keista, kodėl jos neturėtų būti skiriamos politiniams imigrantams. Nereikia užmiršti, kad politinė laisvė tik tada tampa maloni dalyku, kai žmogus jaučiasi lygiateisiu su kitais žmonėmis ir visų įstatymų prasme.

turėti Rusijos Vokietijoje, nenorės atiduoti rusams naujų žemių ir tuo būdu prisileisti juos prie savo kiemo. Todėl kas traukiasi, tegu traukiasi, o mes partizanai liekame koks 100 vyrų. Tai būtų vadovaujamas branduolys. Jo vyrai iš dalies pasislėptų miškuose ir jau ruoštos žemės, kurias vadinome vilkinėmis. Tie gerai paruoštieji ir apgalvotai veiksmams traukty priešių žygius ir bolševikinės administracijos įsakymus bei su manymus. Reikaliui esant, prie šių vyrų jungtusi ir kiti, kuriems namuose toliau likti būtų pavojinga. Žodžiu, pradžiai besąlyginė kova teisingajai daliai, kuriame jau iš pirmos dienos greisia bolševikinės teroras ir sadizmas, kuriems likti nėra jau prasmės, o visi kiti, tegu laikosi, kiek galima, ilgiau. Taip mes manėm galėsiu sutauptyti vyrus galutinę kovą, kurioje jau spresime — laisvė ar mirtis.

Mobilizavimės vėlavu, arba Laisvės Vaganų vardu, kuris apims mus visus — tiek frontininkus, tiek Lietuvos Laisvės Armijos vyrus. Vardas buvo pasiūlytas atsitiktinai Pupelio, nes vėlavai mūsų didžiausi paukščiai.

Partizanų židiniai
Mobilizaciniai židiniai, kuriuose bus nors po leitenantą ar puskarininką, buvo numatyti: Antalieptės Šile, Trakelėje, Pažemy, Baltamišky, prie Zastromės, Skugos, Pakumpulės, Kūdras, Antazavės Šilo, Sunelkos, prie Kuprių ir Rudziūnių, Jaskoniškių miške. Iš ten pagal reikala bus persitarkyta. Visai šiai Čičirio karo apygardai vadovauti vienas majoras, kuris turėtų atvykti iš kitur. Čia būtų ir vienas gydytojas, kuriam vieta buvo numatyta mūsų vilkinėje. Mūsų dažnuose pasitarimuose dalyvavęs mjr. Urbanas tvarkytus anojė Dusetų pusėje, nes iš ten jis ir kilęs. Mes dabar žadėjome paskolinti jo daliniams kairiųjų ginklų. (B. d.)

Partizanų židiniai

Mobilizaciniai židiniai, kuriuose bus nors po leitenantą ar puskarininką, buvo numatyti: Antalieptės Šile, Trakelėje, Pažemy, Baltamišky, prie Zastromės, Skugos, Pakumpulės, Kūdras, Antazavės Šilo, Sunelkos, prie Kuprių ir Rudziūnių, Jaskoniškių miške. Iš ten pagal reikala bus persitarkyta. Visai šiai Čičirio karo apygardai vadovauti vienas majoras, kuris turėtų atvykti iš kitur. Čia būtų ir vienas gydytojas, kuriam vieta buvo numatyta mūsų vilkinėje. Mūsų dažnuose pasitarimuose dalyvavęs mjr. Urbanas tvarkytus anojė Dusetų pusėje, nes iš ten jis ir kilęs. Mes dabar žadėjome paskolinti jo daliniams kairiųjų ginklų. (B. d.)

NORITE SUSIPAZINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIUKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETA NUMERIŲ NEMOKAMAI

A+Agotai Olekienei

mirus, jos sūnui LIUDUI, marčiai, anūkams bei kitiems

giminėms nuoširdžiai užuojautų reiškia —

V. I. Biskioi

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

538. Gaputis, K., Toronto\$100
439. "Ešerys", Ošava\$100
440. Vindašius Edmundo atm.\$202
441. Kazukonis, Pranas\$100
442. Macevičienės Karolinos atm.\$100
443. Karka, Jonas\$100
444. Valaitis, Kazys\$500

Įnašas papildė:

1. KLB krašto valdyba iki\$300
70. KLB Londono apyl. v-ba iki\$200
415. Simui Kudirkai pagerbti iki\$300

K. Gaputis ir J. Karka gyvena Toronte ir yra aktyvūs lietuvių visuomeninio bei ekonominio gyvenimo dalyviai. Ošavos medžiotojų ir žuvalų klubas "Ešerys", įsisteigęs prieš šešetą metų, ir savo narių elges sutelkęs graži, būrelį lietuvių, kurie ir promogaudami nepamiršta lietuviškų reikalų. Reikia manyti, kad ir toliau jie liks ne tik artimi Lietuvių Fondo bičiuliai, bet ir nuosirdūs rėmėjai.

Nepaprastai gražu, kai kalba lietuviška širdis ir mūsų mirusiųjų vardai įamžinami Lietuvių Fonde. A. A. Edmundo Vindašiaus vardui įamžinti LF aukojos: po \$15 — D. Stankus, B. Vindašiai, P. Sakalas; po \$10 — P. Augaitis, Alf. Vindašius šeima, K. Ratavičius, B. Diršė, Alb. Augustinas, J. Viltrakiai, A. Diršė; po \$8 — G. Rugienis; po \$5 — S. B. Beržiniai, K. B. Lukošiai, Vl. M. Mickeļos, Alf. Kairys, St. H. Kairiai, Br. Gudinskas,

P. Žilvitis, J. Rimkus, V. Mikėlenienė, D. Naginskas, V. Galeckas, D. Šiurna, Vl. Vindašius, Alf. Rudokas, \$3 — Pr. Vindašius; po \$2 — J. Mačiulis, L. Rutkauskas ir A. Andriukienė. — A. A. Karolinos Macevičienės, mirusios 1969 m. Otavoje, vardu įnašą atsiuntė dukrė Alė ir žentas Albinas Paskevičiai. — Hamiltono miręs Karolis Zadkauskas testamentu yra paskiręs Lietuvių Fondui \$1000. Tuo reikalu Mr. J. Dodson įstaiga pranešė, kad palikimas bus gautas pardavus nekilnojamą turą. — P. Kazukonis gyvena Woodstock, Ont. Vilnietis, tvirtu lietuvišku nusistatymu grindžias savo gyvenimą. Kazys ir Juzė Valaičiai gyvena Mount Bridge, Ont. Jie yra tabako ir kalakutų augintojai. Aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime ir remia lietuvišką veiklą. Augina gražią lietuvišką šeimą. Du sūnūs studijuoja universitete, o trečiasis ir dvi dukterys — gimnazijoje. Taip pat džiugu, kai iš savo kuklių pajamų šaltinių įnašus Fonde didina KLB krašto valdyba ir ją paseka atskirų apylinkių padaliniai. Su dideliu malonumu tenka paminti Simo Kudirkos vardą įnašą, kurį sudarė SLA 72 kuopa Hamiltono, Ont. Tai jau antroji kuopos šeimtinė, atėjusi į Lietuvių Fonda. Kuopai pirmininkauja veiklus ir energingas visuomenininkas J. Šarapnickas.

IDZ. P. BASTYS,

140 Glendale Ave, Toronto 3, Ont.

ATOSTOGOS DAR NEPASIBAIGĖ...

Šeimos gyvenimo iškarpa iš gražios vasaros puslapio
ZIGMAS GIRDAUSKAS

Pagaliau jau viskas buvo su-

kimšta ir pripildytos visos auto-

mobilio bagažo palepės. Jonas

Pavėsis stipriai paspaudė baga-

žo dangtį, kad pagautų užrakta.

Pavėsių trys paauhai vaikai

dar vis begijo po namo kamba-

rius, įsiekdami savo pamirštų

reikmenų. Pavėsiene jau dažėsi

lūpas, antakius ir šukavosi rytą

suraitytus plaukus. Pavėsis, su-

grįžęs į namą, patikrino elektri-

nės krosnies mygtukus, tvirtiną

užsuko varvanti šilto vandens

čiampa. Jis dar patikrino užpaka-

linių durų kaštį ir užmetė akį

ant kieme ištemptos skalbinių

vielos. Ne vienai dienai, bet

dvim savaitėm juk viską palie-

ka. Per tą laiką ir naujaisi

marškiniai gali sudulėti...

Viskas pagal planą — vaikai

į stovyklą, šuo ir katinas pas

Ceciliją, o tėvai į vasarnamį. At-

virai kalbant, Jonas tokių atosto-

gų jau seniai laukė. Ne dėlto,

kad jo kūnas būtų sunykęs ar

pavargęs, bet jo siela permainos

pasiligo. Malonu jau vien tik pa-

galvojus, kad jis liks vienas su

Naste dviem savaitėm, kaip ka-

dais medaus mėnesį...

Nei vaikai nervus gadin, nei kokie

užvaizdos už nugaros stovės ar

iš tolimesnio kampo kreiva aki-

mi saugos...

Joneli, paskambink tetai

Cilei, kad Murzos su viščiuku

kaulais neužsėrtų, ir pasakyk,

kad Pupai žuveles vakare iš šal-

dytuvo išimty išsistipinti, nes

kitai vidurėliais apsirgs...

davė paskutiniui nurodymus iš

miegamojo Naste.

Po trijų valandų kelionės au-

tomobilių voroje Jonas jau

skirstė vaikų kraitį ir atskirus

barakus vasaros stovykloje. Dar

už valandos jie jau buvo va-

sarnamyje.

Ramu ir gera: Jonas, užmetęs

kojas ant atramos, drybso sofo-

gę, Naste tvarkosi virtuvėje. Už

didelio lango migdanciai ošia

miškas. Pušų kvapas nosį kute-

na. Pro tankius medžius ir krū-

mus saulės šviesioje raibuliuoja

bekraštis ežeras. Miške įvairiais

balsais čilba paukščiai.

Staiga iš virtuvės atbėga Nas-

te su išplėstomis akimis.

Joneli, branguti, bijau sa-

kyti...
— Ar meška atėjo?... — pa-

šoko Jonas.

— Ne, branguti, ne meška,

namuose palikau įjungtą plaukų

džiovituvą...

Jau kiek apsiraminusi Naste

aiškino toliau:

— Visą laiką galvojau čia at-

sisvežti, bet prieš pat išvažiuoda-

ma dar džiovinau plaukus ir nė

į galvą, kad reikia pasiimti...

Gali juk ir namas užsidegti!...

As labai atsiprašau, Joneli,

bet važiuok, branguti, nors jau vė-

loka, rytų sugrįši...

Jonui ilgai aiškinti nereikėjo

— gerai suprato, kad nebuvo

laiko gaišti. Jis vėl grūmėsi su

kalnais ir klionais ilgu keliu to-

limo miesto link.

Rytojas dieną sugrįžusiam

Jonui Naste išdėstė tolimesnę

atostogų tvarką:

— Žinai, Joneli, aš sakysčiau,

muviejų autoritetai — pilvukai

truputi per daug išsivėso... Aš

manau, kad valgsime tik du

kartus į dieną — pusryčius ir

vakariene. O kai vakar tu buvai

Pusė geriau, negu nieko

LEONAS URBONAS

— Bus graži diena. Matau, kad bus graži, — šnekėjo Franky.

— Gera diena mums, bloga žuvis, — pritarė Tomas.

Te Kahika, maoris, tylėjo. Ty-lėdamas ir aš akimis bėgau pirmyn siauru vingiuotu keliu. Norėjosi spausiti į kairę, į kalno pusę, nes dešinėje status slaitas baugino.

Franky savo didelėm stipriom rankom mikliai sukaliavo sunkvežimio vairą. Šis sunkvežimis, laivelis ant priekabos ir tie trys vyrai nebe pirmą sykį važiuoja Makara kalnagūbrio vingiuotu keliu. Aš buvau svečias, ir dėl manęs ši kelionė.

Vakar atvaivavau iš Rotarua į Wellingtoną savo seno pažįstamo aplankyti. Frank Jonze susitikau prieš 20 metų Batavijos uoste Indonezijoje. Tada jis buvo Olandijos karo laivyno jūrininkas, dabar — žemėvaizdžio architektas. Nešnekėjom apie jūrininkystę, nei apie japoniškus sodus, teltelius ar vyšnių žiedus.

Frank pasakojo apie savaitgalius, praleistus žuvinguose N. Zelandijos vandenys, apie didelę žuvis pagautas ir dar didesnes ištrūkusias. Prisipažinau ir aš, kad kadaise vaikystėje Lietuvos ežeruose ir upėse žuvažavau.

— Vaikų žaidimas! Cha, cha, Kindergarten stuff, cha, cha... Pilna dantų burna kvatojosi Franky. — Rytot aš tau parodysiu vyrišką žuvažimą. Ar nori?

Sunkvežimis riedėjo greitai. Franky vairavo gerai. Aš tikiai baugiai žiūrėjau į stačią pakalnę, į saulės spindulių dar nenubruktą salną, kai olandas, pasakęs koki juoką, užsivartodavo, užsimerkdavo. "Iš atminties važiuoja" — pagalvodavau, ir mintimis skaičiuodavau, kelis kartus mašina apsisvertų, kol pasiektų tą upelį pakalnėje. Kai iš užu posūkio priešais kita mašina atsiradavo, Franky greitai susimetęs siauru keliu colio tikslumu prasilenkdavo.

— Čia tik įgudusiems šoferiai, cha, cha... Naujokai čia ir sausą dieną kelnius sudrekiną. Leonai, nebijok, išvesiu į jūrą, o tu rekordinę žuvį pagausi. Sutar-ta?

— Snarglių dėžė, — iškiško Tomas. — Ne žvejs, kol snarglių dėžės neištrauksi. Pasiruošk!

— A... pamatysi. Tikriausiai pamatysi!

Te Kahika ir Tomas — paprastai darbininkai. Franky — jų viršininkas. Jų kalba grubi, stačiokiška. Kam gi man reikėjo to meškeriojimo? Jaučiausi ne savo vieton patekęs. Dar blogiau buvo laivelyje. Kietai suoliai. Motoras spiego kaip šimta kartų padidinta širšė, laivelis ne plaukė, o šokinėjo nuo vienos bangos ant kitos — kaukšt, kaukšt, dūgnu atsismušdamas. Kratė. Vanduo buvo kietas. Tolyne tolyn. Per dvyliką metų Franky sužinojo kur ir kada žuvis kimba.

Motorui sustojus, bangos pasigavo laivelį ir padarė jį kamščiu. Stipri srovė ir bangos. Tolumoje stūksojo pietinės salos kalnų grandinė. Vienintelis debeselis danguj ir tas ant snieguotos kalno viršūnės užkliuvo.

Trys meškerės atsirėmė į laivelio briauną. Ketvirta neskubėjo. Kad bent tas laivelis minutėi nustotų tabalavęs! Krutinės apacioj sažinė emė graužti. Mintis lindo į galvą, kad diena gali praeiti ne gaudant, bet penint

žuvis.

Te Kahika suniurnėjo. Nailonas įsitėmė. Meškerės kotas sulinko. Slapias sniūras emė ant ritės vyniotis. Visi žiūrėjom į tamsiai mėlyną gėlmę.

— Bloody octopus, — nusi-keikė maoris.

Besiraitančia masė — aštuonkoji polypa dviese įstūmė į maišą. Tas pabaisa vėl iššaužė. Atgal maisan, o maišą į dėžę! Ir Tomo meškerė įsitėmė. Ritė sukasi, o sniūras į šonus mėtosi.

— Seasnake — spėlioja Franky. Visai teisingai. Kokio jardo ilgio sniūro gale suspurda gyvatė ir susiraito į mazgą.

— Praeikta snarglių dėžė — nusivilią Tomas. — Visada aš pirmas ją ištraukiu. Tikėjau, kad svečias mane šiandien pavaduos.

Už minutės gyvatė apsigleivė, apsiklojo, tarsi, dingo drebučiuose. Smarvė ir šios gleivės, matyt, yra vienintelis ginklas visai aklo jūros gelmių gyvūno. Gera uoslė atveda jį prie negyvo maisto, kurį jis per apvalią bur-ną čiulpinė išulpija. Suradęs unguriam paliktus sniūrus ir vieną kitą gabalėlį ičiulpęs, savo kvapą jis apetiitą sugadina tiem unguriam, kuriem šie naktiniai spastai buvo skirti. Zvejų praeikimas nemažina šių keistų gyvūnų skaičiaus, o meškeriojai atsisako kabluko ir su sniūro gabalu meta į jūrą atgal tuos gyvūnus.

Tomas, prieš mesdamas, pakliso man po nosim pauostyti. Tokiam susipažinimui buvo blogiausias laikas. Prie kelių blaudžios kabinos viena polypo koja iš maišo ir dėžės išsikapsčiusi. Didoka banga krestelėjo laivelį, ir snarglių dėžė atsirado man ant kelių, Franky atėjo pagalbon. Jis trenkė ją vėl į vandenį, o aš savo pusrūčius žuvim atidaviau.

Po "krikšto" net ir "sažinė" palengvėjo. Akys nušvito. Mano kolegos pradėjo tikrų žuvų ištraukti. Jie pjaustė polypo ilgas kojas ir nerė ant kablukų. Didelis švinio gabalas nešė du kablus ir jūros dugną. Už minutės kitas kablus grįždavo atgal ir beveik visada ant jo žuvis kabojo.

Užmečiau ir aš meškerę. Matyt, žuvis žinojo, kad naujokas, ir neikbo. Jaučiausi lyg ir kaltas, žiūrėdamas į pusę pintinės visokių žuvų, kurių nė viena man nepriklausė.

Tegu užsikabina ir ištrūksta — bent apie ką šnekėti turėčiau. — Nenusimink, drauguži. Žuvis jaučia, kad kitame meškerės gale sėdi naujas kvailys cha, cha, cha... Man reikėjo dviejų metų, kol pirmoji žuvis susigundė. Atvažiūsi kitą kartą — pagausi. Dienos daug, o gal ir šiandien savo rekordinę pagausi. — Ir vėl juokas. Franky, kaip koks ryklys, po kiekvieno sakinio vi sus savo dantis parodo.

— Laimingas žmogus tas Franky. Jis turbūt ir mirdamas kvatojis...

Sudrebėjo rankoj meškerė. Nailonas įsitėmė. Pagaliau! Emiau sukti rankenėlę. Be abejonės, kitame sniūro gale buvo žuvis. Viskas sėkmingai. Ritė stovėjo. Kad tik nepabėgtų! Kad tik ištraukčiau...

Pusiaukelę gėlmės kažkas kaip kūju trenkė į sniūrą. Vos neiškrito meškerė. Aš įsipyriau. Sniūras pradėjo grįžti į jūrą. Ne aš, bet mane jau traukia. Franky prisidėjo savo didele

ranka laikyti.

— Real beauty! — Franky nusijuokė.

Tai truko neilgai. Sniūras vėl palengvojo ir nuosekliai vyniojosi ant ritės.

Vandens paviršiuje išliko žuvis galva — pusė kūno ir ištaryti viduriai.

— Pusė žuvies geriau, negu nieko, — vėl juokais paplūpo Franky. — Dvylika metų žuvažavau čia, bet pusės žuvies nesu pagavęs. Rekordas iš karto. You can't beat an artist!

Lengvas vėjelis dvelkė iš rytų. Potvynio laikas atėjo. Mūsų laimė irgi pasikeitė. Koją po kojos gabalėliais pjaustėm polypą. Baltą kšnį svinas nešė į tamsias Pacifiko gėlmes. Užė tai viena, tai kita ritė. Meškerių kotai linko. Krepsiai žuvisim pildėsi. Užmiršau trumpai patirtą jūros ligą. Lupau lauk žuvis kartu su kitais. Žuvis, kurias čia vadina snapper, blue cod ir kitais vardais. Viena rūšis panaši į ešerius, kadaise pagautus Sartų ežere.

Mažam laively olandas, maoris, škotas ir lietuvius susidraugavo. Vienas kitam sunkesnė žuvį ištraukti padėjo, kantriai skirstė susinaplojusias meškeres. Kantrybė dingdavo, kai kas nors "snarglių" dėžę ištraukdavo. Ją keikdavom visokiom kalbom. Tai laiko gaisinimas. Reikia nauji kablukai prišti, švinas perstatyti. Saulė nesulaikomai krinta vakarop, artėdama prie tos snieguotos kalno viršūnės. Apacioj, po laiveliu, tiek daug visokių nematyti žuvų.

Siauru keliu staigiais posūkiais traukėm per Makara kalnagūbrį Wellingtono link. Aštrūs posūkiai mūsų nebaidė. Visi žinojom, kad Franky yra geras šoferis ir šiuo keliu jau dvylika metų važinėja.

Laikas nuo laiko aš pažiūrėdavau į krepsius, pilnus žuvų. Kelioioka jų buvo mano. Taip, kelioioka ir pusė. Tą pusę žuvis Franky irgi krepsin įmetė.

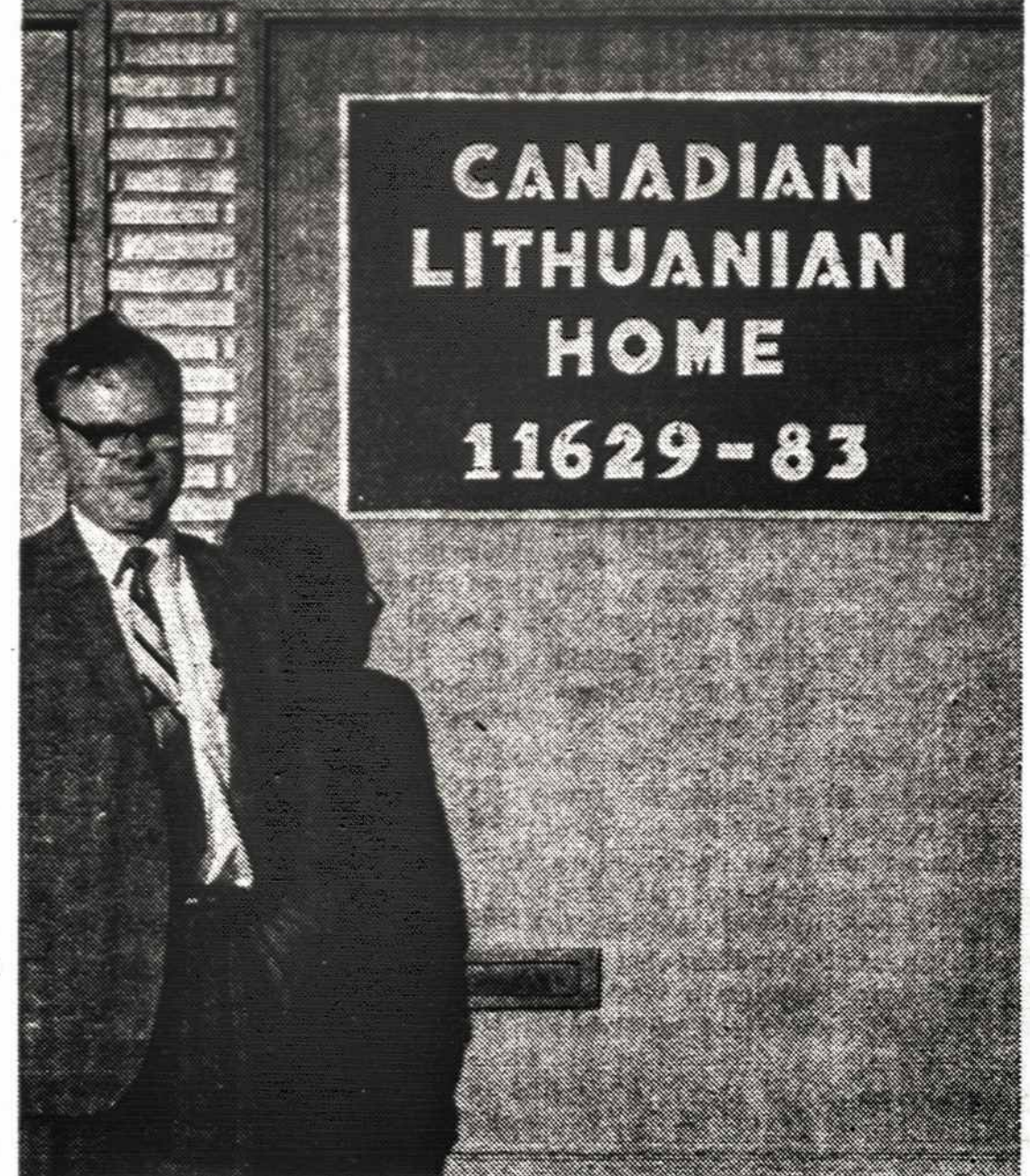
— Žmonom parodysim, kitaip jos gali mūsų pasakom nepatikėti cha, cha, cha, — didele burna, kaip ryklys, užsivartojo Franky.

Besibaigianti "pažangiųjų" jaunystė

AL. GIMANTAS

Nei džiaugiamasi, nei ašaros liejamos, bet iš šalies stebint mūsų tapatinamą "pažangiųjų" komunistų veiklos faktus aiškiai matosi silpnėjimas, išsėmimas ir skubiai artėjantis senatvės žymės. Tai visi ženklai, vedą prie galutinės pabaigos ir uždangos nuleidimo. Kad liūd-nas galas beveik jau matomas, galima spręsti ir iš to, jog tie "pažangieji" kaip ir neturi savo jaunimo. Kitaip sakant, be jaunimo nėra ir negali būti jokios ateities, veiklos ar sąjūdžio normalaus tęsinio. Tai ne vien tik mūsų vienu nuomonė. Apie tai drąsiai, bet ir liūdnei kalbama jų pačių s p a u d o j e. Neper-senausiame "Laisvės" numeryje teko skaityti vieno jų skaitytojų pastabas, kaip tik patvirtinančias čia mūsų keliamus samprotavimus. Štai būdingesnių to rašinio vietų ištraukos.

"Nuoskaudžiaujame, kad mūsų spauda jau seniai nėra tokia, kokia ji kadaise buvo. Dar daugiau: nė pačios mūsų senųjų ateivių masės jau seniai nėra to-

Edmontono Lietuvių Namai, kur laikomos pamaldos ir telkiasi visa apylinkės lietuvių veikla. Prie namų — Kanados Lietuvių Bendruomenės pirm. dr. S. Čepas, šią vasarą lankęsis Vakarų Kanadoje

DISKUSINĖS MINTYS

KURI ATEIVIJA ATSPARESNE?

PRANYS ALSĖNAS

Senoji mūsų išeivija buvo ir tebėra daug atsparesnė nutautėjimo pavojui, negu naujoji, po II pasaulinio karo atsiradusi, vadinamoji DP ateivių banga.

Kodėl taip yra — nelengva pasakyti. Iš vienos pusės lyg ir atrodytų, kad turėtų būti priešingai. Juk senoji ateivių imigracija į Šiaurės Amerikos kraštus atkilo iš caro spaudžiamos tėvynės, nemačiusios jokio laisvės pragiedrulio. Tada imigrantai dažniausiai būdavo bemoksliai ar labai mažai pralavinę, o naujieji — visiškai kitoki. Jie visą dvidešimtmetį buvo praleidę laisvoje ir nepriklausomoje tėvynėje, gavę mokslą ir išsilavinimą.

dažniausiai turėję geras tarnybas ar šiaip šviesesnį ir lengvesnį gyvenimą Lietuvoje. Tad ir kyla klausimas: kodėl jie mažesni atsparumą rodo nutautėjimui svetur?

Pasitvirtina jau seniai girdėta tiesa, jog ir mūsų tėvynė laisvė bei nepriklausomybė buvo iškovota daugiausia mūsų kaimų prasiškiečiai — pilksermėgiai. Jie savo gražiais ir kietais pavyzdžiais iškiepė norą ir kovos dvasią anuometinei mūsų inteligentijai, jie davė tvirtiausius ir narsiausius kovotojus už Lietuvos laisvę — savanorius, kai reikėjo pasirodyti kovos lauke su ginklais rankose ir t. t.

O kai karo priespaudos laikais buvo uždrausta spauda, kas už ją daugiausia kovojo, ar ne mūsų siskė liaudis? Juk geriausi mūsų knygnešiai — Jurgis Bielinis, elgeta-bekojis Antanėlis ir dešimtys bei šimtai kitų — taipgi nebuvo nei profesoriai, nei mokytojai, nei kitų mokslinių laipsni savininkai, tik paprasti žmogeliai, pilkieji mūsų kaimų didvyriai.

Kas juos užgrūdino tokiais kietais kovai? O gi pats gyvenimas, sunki ir kieta vargo dalis, supinta su gilia ir tyra tėvynės meile.

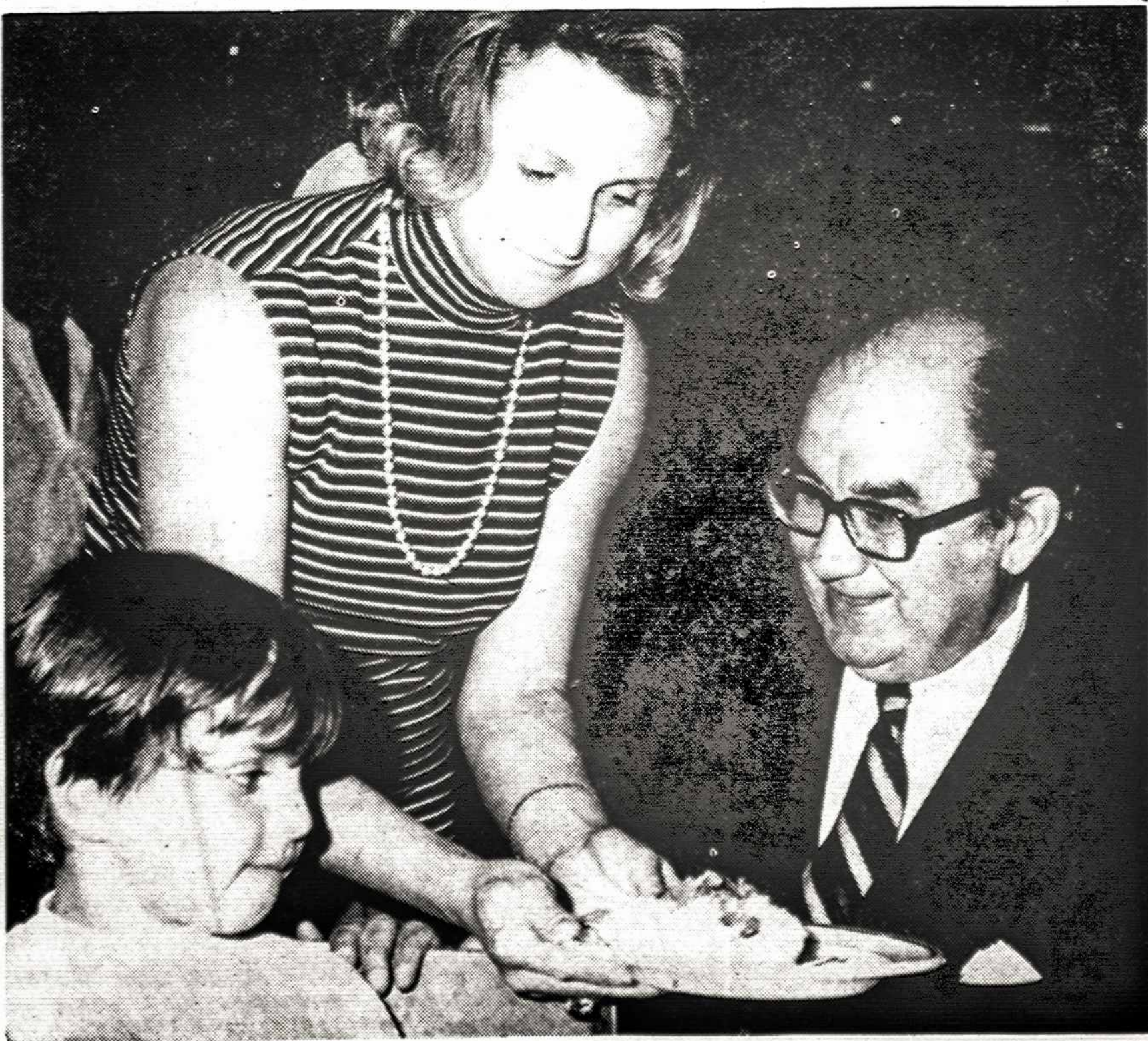
Kodėl jauniesiems, nepriklausomybės metų karta, lyg ir mažesnio atsparumo? Greičiausiai todėl, kad ją pats gyvenimas daugiau išlepio. Sakoma, plienas ugnyje grūdinamas. Gi nepriklausomybės meto kartai nebebuvo nei reikalo, nei sąlygų ugnyje, atseit, varge grūdintis.

Po II pasaulinio karo atvykusioji į Ši Ameriką mūsikė vyresnio amžiaus ateivių banga turės pasilikti lietuviška ligi "karsto lentos", nors ir kaip jie neatsparsūs būtų nutautėjimo vilionėms. Ir tai dėl labai prozinų priežasčių. Tie žmonės, net ir norėdami, nepajėgėję nei savo liežuviu (kalbos atžvilgiu), nei nugarkaulio (lankstymosi svetimiesiems — požiūriu) priderinti nutautėjimo reikalavimams.

Cia, pasakyčiau, tegali kilti klausimas: dėl mūsų jaunosios kartos, dėl mūsų vaikų. Ak, labai nesinorėtų, kad su mūsų gyvenimo dienomis baigtųsi ir lietuvių šiuose kraštuose. O tokiu simptomu esama. Ne be reikalo prieš eilę metų, dar tuomet gyvenęs Europoj ir atvykęs į Š. Ameriką trumpam, a. a. prel. M. Krupavičius pareiškė stovįs ant lietuviškos kapinyno.

Iš tikro, mūsų jaunąją kartą nutautėjimas smarkiai virškina. Kas darytina? Reikia didelių, daug didesnių pastangų, kaip ligi šiol iš vyresniosios kartos žmonių: tėvų, mokytojų, kunigų ir kitokios srities mokytojų. Šioji pareiga ypatingu svoriu krinta ant tėvų pečių. Kiekvieną sekamadienį, nors ir tolimiesiuose priemiesčiuose gyvenant, reikia su vaikais vykti į lietuvišką parapiją bažnyčias, kur girdimas lietuviškas giedojimas, lietuviškas pamokslas, bažnyčios sienos ir altoriai dekoruoti lietuviškais motyvais, o ir visa aplinkuma, visi besimeldžiančiųjų veidai taipogi lietuviški. Išėis iš bažnyčios ir stabtelėjus "šventoriui" irgi girdimi tik lietuviški naškesniai, matomi lietuviški žmonės. O tai didelis, o labai didelis veiksnys ypač jaunąją kartą lietuviškos palaikymo sritį.

Taigi, niekad nesakykite, jog šiandien esame pavargę, pertoli vykti į lietuvišką bažnyčią. Dievas visur tas pats ir t. t. Taip, (Nukelta į 8-tą puslapį)

Ontario provincijos sekretorius ir pilietybės ministeris John Yaremko lietuvių priėmimo (valšina J. Čuplinskienė). Jam pavesta surengti Ontario tautinių grupių kongresą 1972 m. Toronte. Šiuo metu ministeris ruošiasi provincinio parlamento rinkimams

Kanauninkas Feliksas Kapočius, miręs š. m. liepos 22 d., palaidotas liepos 24 d. Čikagoje, dalyvaujant gausiam būriui tautiečių ir amerikiečių

"Širdimi miršta tik tas, kuris ją turi"

Keli velionies kan. Felikso Kapočiaus asmenybės atspindžiai
IGNAS URBONAS

Nelengva yra rašyti nekrologą, kaip nėra lengva tarti atsišveikinimo žodį prie mirusiojo karsto. Karstas pats kalba didingiau ir išpuodingiau už kiekvieną kalbėtoją bei rašytoją. Karsto kalba aidė amžinybė. Nelengva rašyti liūdnei apie visada linksmą, amžinai besišypsantį žmogų. O kas žemėje dar gali būti liudnesnio už mirtį?

Prieš mūsų akis: visada jauno bei gražaus veido, lieknas, švariai apsiręngęs ir visada besišypsas kan. Feliksas Kapočius. Kunigas, kurį žinojo visa Lietuva ir visa išeivija.

Pirmojo pasaulinio karo metu, 1918 m., įšventintas kunigu, dvejus metus vikaravo Šėtoje ir septynerius metus Kauno katedroje. 1927 m. buvo paskirtas Kaune Zaliakalnio rajone organizuoti naują parapiją. Čia jis prašvito ne tik jauno, bet ir naujo Lietuvos kunigo šviesa. Šviesa, kuri išsiveržė iš jo Zaliakalnio parapijos ribų į visą Lietuvą.

Cia nemanau liesti visos turtingos kan. F. Kapočiaus veiklos bei gyvenimo, o tik paminėti tos šviesos kelis atspindžius, kurie jį darė nauju, patraukliu ir mielu kunigu.

Meilė žmogui

Ta šviesa sklido labai paprastučiais būdais ir keliais. Vienas jų — meilės kiekvienam žmogui keltas. Nieko gi čia, atrodo, naujo, visi tai žino ir daugiau ar mažiau vykdė, bet Kapočius jį pritaikė gyvenimui ir pastoracijai. Meilė ir pagarba kiekvienam, nežiūrint jo pažiūrų, tautybės nei religijos. Jo trumpi pamokslai irgi buvo paremti daugiau meile, džiaugsmu, viltimi, o mažiau šaltais proto argumentais. Lietuva Kapočiuje pamatė kažką labai paprasto, bet kartu labai naujo, mielo, kunigiško. Atėjo naujas Lietuvos kunigas, naujų laikų ir naujos dvasios kunigas. Jis prieš 30 metų jau buvo lyg atspindys tos popiežiaus Jo no XXIII ir Vatikano susirinkimo pabrėžtos meilės dvasios. Ta dvasia sklido ne tik Kaune, kur jo labai paprasta bažnytelė traukė visus į pamaldas. Jos garsas aidėjo po visą Lietuvą. Ir keista, nes atrodė toje parapijoje nieko ypatingo bei didingo nevyksta. O tokie smulkūs gestai — kaip dalijant Komunią kūdikio paglostymas, ar po Mišių su šypsniu visiems padėkojimas už dalyvavimą su juo Aukoje — atrodė mažai, bet turbūt tie rodė tą dvasią, su kuria jis atliko visus darbus. O ji sklido net padidintu garsu. Čia gal geriausiai tiktų pakartoti kan. V. Zakarausko žodžiai, pasakyti kan. Kapočių laidojant: "Širdimi miršta tik tas, kuris turi širdį."

Neformalumas

Kan. Kapočius, aišku, laikėsi tikėjimo tiesų — principų, bet įvairius Bažnyčios nuostatus jis švelnino kiek tik buvo galima. Tas jo neformalumas ir malonumas padarė jį. Vaizgantui mirus, vienu populiariausių kunigų Lietuvoje jaunavedžių sutuoktuvėms. Iš visų Lietuvos kampų pas jį važiuvo tuoktis. Su tuo sklido ir visokių legendų bei juokų. Girdi, viena pora susipažino čiuožykloje, susitarė tuoktis ir čia pat iš čiuožyklos su pačiužom nuėjo pas Kapočių, kuris juos ir sutuokė. Aišku, taip jau nebuvo, bet ta jo neformalumo dvasia turėjo tiesos net ir legendose.

Reikėjo gi labai neformalus ir didžios dvasios klebono duoti leidimą savo vikarui kun. Somonui Markūnui statyti milijoninės vertės senelių — ligonių prieglaudą. Ypatingai tuo metu, kai Lietuva buvo apsišveitinusi su sovietine dvasia, kai visi bėgė į kairę, į komunistų pusę. Kan. Kapočius, aišku, laikėsi tikėjimo tiesų — principų, bet įvairius Bažnyčios nuostatus jis švelnino kiek tik buvo galima. Tas jo neformalumas ir malonumas padarė jį. Vaizgantui mirus, vienu populiariausių kunigų Lietuvoje jaunavedžių sutuoktuvėms. Iš visų Lietuvos kampų pas jį važiuvo tuoktis. Su tuo sklido ir visokių legendų bei juokų. Girdi, viena pora susipažino čiuožykloje, susitarė tuoktis ir čia pat iš čiuožyklos su pačiužom nuėjo pas Kapočių, kuris juos ir sutuokė. Aišku, taip jau nebuvo, bet ta jo neformalumo dvasia turėjo tiesos net ir legendose.

Reikėjo gi labai neformalus ir didžios dvasios klebono duoti leidimą savo vikarui kun. Somonui Markūnui statyti milijoninės vertės senelių — ligonių prieglaudą. Ypatingai tuo metu, kai Lietuva buvo apsišveitinusi su sovietine dvasia, kai visi bėgė į kairę, į komunistų pusę. Kan. Kapočius, aišku, laikėsi tikėjimo tiesų — principų, bet įvairius Bažnyčios nuostatus jis švelnino kiek tik buvo galima. Tas jo neformalumas ir malonumas padarė jį. Vaizgantui mirus, vienu populiariausių kunigų Lietuvoje jaunavedžių sutuoktuvėms. Iš visų Lietuvos kampų pas jį važiuvo tuoktis. Su tuo sklido ir visokių legendų bei juokų. Girdi, viena pora susipažino čiuožykloje, susitarė tuoktis ir čia pat iš čiuožyklos su pačiužom nuėjo pas Kapočių, kuris juos ir sutuokė. Aišku, taip jau nebuvo, bet ta jo neformalumo dvasia turėjo tiesos net ir legendose.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAIMO MOKYKLOS

Rugsėjo 1 d. buvo pradėti naujieji mokslo metai. Šia proga "Komjaunimo Tiesa" 189 nr. paskelbė savo korespondentės A. Skudaitės komenduosius pasiskelbėjimo duomenis su švietimo ministru M. Gedvilu, augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerio pavaduotoju V. Pranaičiu ir komjaunimo centrinio komiteto sekret. V. Kilkūniene. Visuotinio vidurinio mokslo įgyvendinimą sunkina antramečiai. Praėjusiais mokslo metais kurso kartoti bendrojo lavinimo ir profesinės technikos mokyklose buvo palikta 22.000 besimokančių. Dėl kvalifikuotų mokytojų trūkumo kaimo mokyklos yra žemesnio lygio už miesto mokyklas: "Numatyta artimiausiais penkeriais metais kai ką padaryti, gerinant kaimo mokyklos darbą, stiprinant jos materialinę mokymo bazę, gerinant kaimo mokytojų būtinyes ir darbo sąlygas. Pagrindinis visų darbų tikslas yra sumažinti ir visai likviduoti kaimo mokyklos atsilikimą nuo miesto mokyklos. Šis atsilikimas dabartinio metu yra charakteringas tuo, kad kaimo mokyklose yra daugiau žemesnės kvalifikacijos mokytojų, silpnės mokyklų mokymo bazė, sudėtingesnės kai kurios mokymo auklėjimo proceso organizavimo sąlygos..." Rugsėjo 15-20 d. buvo suorganizuoti kursai, turėję tikslą paruošti kaimo mokyklų mokytojus naujesiems mokslo metams. Mokytojų klausimui išspręsti siūloma kolchozams ir sovchozams skirti stipendijas savo narių vaikams, siųsti juos į aukštesnės ir vidurinės pedagoginės mokyklas.

AUGSTOSIOS MOKYKLOS

Tame pačiame pokalbyje nematyto vietoje buvo skirta augstosios mokyklos. Minėtoji A. Skudaitė toliau rašo: "I pirmuosius kursus aukštosios mokyklose atėjo apie 12.000, technikumose — apie 20.500 jaunuomenės. Iš viso aukštąjį mokslą kopio 60.000 žmonių, specialijų studijuoja apie 66.000. Daugiausia studentų — senajame Vilniaus V. Kapsuko universitete — 16.000. Kauno Politechnikos institute — 15.000, Vilniaus Pedagoginiame ir Vilniaus Inžinerinės statybos institute — po 6.000. Ilga laiką jaunystės miestu vadino Kauną. Dabar šio vardu teisiškai turėtų vadintis Vilnius. Čia studijuoja 29.000 studentų (Kaune — 25.000, Siauliuose — 3.500, Panevėžyje — 700). Malonu paminėti, kad pajūryje tapo jaunesniu. Klaipėdoje įsikūrė Šiaulių K. Preiško pedagoginio instituto muzikos fakultetas, kuris, laikui bėgant, peraugo į Kultūros institutą. Uostamiesčio dabar turi apie 1.000 studentų. Čia iš Šiaulių persikėlė lietuvių kalbos ir muzikos bei iš Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto choreografijos specialybės. Atsirado dvi naujos specialybės — kultūros švietimo darbe ir chorinio dirgavimo. Artimiausiais metais iš Vilniaus pedagoginio instituto žadama perkelti visą muzikos fakultetą. Klaipėdoje, kaip ne kartą spaudoje buvo šnekėta, humanitarinė aukštoji mokykla įsteigta neatsitiktinai. Vakarišni respublikos rajonai ir pati Klaipėda stokojo savo kultūros darbuotojų rengimo bazės. Siemiet fakultete mokysis apie 300 studentų..." Kitose mokyklose susilaukta kelių naujų specialybių: Kauno politechnikos institute — taikomosios matematikos, Vilniaus universitete — statistikos, Panevėžio politechnikume — pastatų techninio aptarnavimo, Kauno ekonomikos technikum — auto-transporto planavimo. Į kiekvieną vietą Lietuvos augstosios mokyklose stojamųjų egzaminų metu susilaukta vidutiniškai po 1,6 kandidato. Didžiausios varžybos vyko: Vilniaus dailės institute — 4,15 į viena turima vieta, Kauno medicinos institute — 2,3, Vilniaus universitete — 2,18, Vilniaus konservatorijoje — 1,3. Rekordas tenka Kauno maisto pramonės technikumui, kur buvo susilaukta net 7 varžovų kiekvienai vietai konservavimo ir fermentavimo technologijų specialybėse.

MOKINIŲ "MEDŽIOKLE"

Jeigu stojamuosiose egzaminuose į Lietuvos aukštesnias mokyklas vyks aštrios varžybos dėl perdidelio kandidatų skaičiaus, tai tokios grū-

ties nėra profesinės technikos mokyklose. Priešingai — čia planų įgyvendinimą žlungdo permažės stojančiųjų skaičius. St. Zalagaitė "Komjaunimo Tiesos" 165 nr. kalba apie tikrą mokinių "medžioklę": "Teko vartyti stojančiųjų į Vilniaus technikos mokyklą Nr. 21 charakteristikas. Visos labai panašios. "Mokinyse vidutinių gabumų, — rašoma viename lape, — tingi mokytis, neturi valios, nedrausmingas, neatlaidus" ir t.t. O gal pridurti, kad tinka mokyti... profesinėje technikos mokykloje! Bet ir tokiais mokiniais dėstytojai džiaugiasi: vis mažiau reikės "medžioti". Miesto mokyklos, šiaip ar taip, daug populiarnesnės už kaimo. Stai Vilniaus 33-oje net konkursas yra. Čia sutiksi "medžiotojus" iš kitur. Pamats apsiarojusį, pasisodins greta ir ims šnekėt, kad kitose mokyklose irgi daug idomiu, reikalingu specialybių. Būtinai pabrėžs žodį "reikalingų". Daugelis sutinka pereiti pas "medžiotojus" — visgi namo grįžti nereikės, nors paskui, baigę mokyklą, jie tikriausiai dirbs visai kitur...". Pagal planą į profesines kaimo mokyklas šiemet turėjo būti priimta 5.600 moksleivių, o pareiškimų susilaukta tik pusė šio skaičiaus. Kandidatų į traktorininkus, šaltkalvius ir mechanizatorius "medžiotojai" kartais įjėsko net Gudijoje.

MOKOSI UŽSIENIEČIAI

Vilniaus vadovaujančių inžinerijos ir technikos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo institute specializuojasi grupė užsieniečių iš tų kraštų, kurie perka Vilniuje pagamintas elektronines skaitinimo mašinas. Šis institutas iš tikrųjų yra užsieniečiams nepilna mėnesį trunkantieji kursai su praktikos darbais Vilniaus skaitinimo mašinų gamykloje. Inžinerius ir technikus yra atsiuntusi Prahos firma "Kanseliarskaja Strojė", Bratislavos — "Data Sistem", Budapešto — "Servis ITV". Specialybės gilinanti tarpe yra lenkų ir bulgarų. Pastarųjų skaičius kasmet didėja, nes Bulgarija vis daugiau perka elektroninių skaitinimo mašinų iš Vilniaus.

PRAMOGŲ PARKAS

B. Česna rugsėjo 24 d. "Tiesoje" ir "Komjaunimo Tiesoje" paskelbė pranešimą apie tūkstančio pramogų parką, kuris yra steigiamas prie Kauno marių. Planas jau ruošia komunalinio ūkio projektavimo instituto Kauno skyriaus specialistai, vadovaujami T. Sešgelienės. Šimto hektarų plotas bus suskirstytas į kelių zonų, kuriose bus vietos 100.000 lankytojų. Pasilinksminimo zonoje techninių įrenginių mėgėjai galės atlikti fantastines keliones vandeninyje, po vandeniu, ant žemės, po žeme ir net improvizuotoje stratosferoje. Lankytojų čia lauks stebuklų šalis su raganų buveine ir gintarine Jūrėtės piliimi. Sporto mėgėjai turės savo atskirą zoną, kurioje bus įrengta dešimtys sporto aikštelių, atviri ir dengti baseinai su dirbtinėmis bangomis. Mėškeriojai čia galės išbandyti laimę upelyje ir ant laivo išsi-virti žuvienos. Etnografinė zona lankytojus perkels į gilią senovę. Plyšys bus galima pasiklausyti senųjų lietuvių liaudies dainų, susitikti su krivių kriviais, vaidilutėmis, pamatyti kovų su kryžuočiais vaizdus. Laumės čia lankytojus vaišins midumi, šarvuoti kariai — ant jėšmo keptu jautien, velniukščiai kvies prie didelės statinės su beržo sula. Mažiesiems bus įrengtas pasakų slėnis. Atrodo, idėja šiam tūkstančio pramogų parkui yra daves amerikiečio Walt Disney prieš mirtį įsteigtas "Disneylandas" Kalifornijoje, kurį taip norėjo pamatyti ir N. Chruščiovas.

SKUODO JUBILEJUS

Skudaitių metų gegužės mėnesį skudiečiai švęs savo miesto 400 metų sukaktį. Jai pažymėti šiemet rengiamos kultūros dienos ir sportinės varžybos rajono apylinkėse, jau įvykusios Aleksandrijoje, Barstyčiuose ir Notėnuose. Skuodo rajono komiteto biuras jubilėjaus proga ruošiasi surinkti ir apibendrinti miesto istoriją. "Zinijos" lektorius visuose kolchozuose ir imonėse skaitys ciklą paskaitų apie Skuodo istoriją ir, žinoma, "revoliucinę" praeitį. Pavasari Skuode bus surengta dainų ir šokių šventė.

Išleistuvių pobūvis Argentinos Lietuvių Centre, kur buvo pagerbta Buenos Aires mieste žurnalistika studijavusi Anna Kuzmich. Ji parasė gražų straipsnį JAV angliškoje spaudoje apie Argentinos lietuvių. Išleistuvėse dalyvavo viešnios tėvai iš Waterburio (motina — Adelė Maceinaitė) ir daug vietinių lietuvių. Iš kairės: kun. J. Petraitis, Anna Kuzmich ir kt. Nuotr. Pr. Ozinsko

Kanados Latvių Federacijos pirm. T. Kronbergs tarp Lietuvių baltiečių šventės metu Nuotr. J. Ligerio

Tillsonburgo lietuvių ūkininkų klubas

TILLSONBURG, ONT. Suteikimas pinigų fondams visada buvo didelė problema. Darbą sunkina, tarp kitų dalykų, ir kaikiurių tautiečių neturėjimas pasitikėjimo organizatorių gera valia. Jų nuomone, Amerikoje tarp pirmojo ir antrojo pasaulinių karų yra buvę fondų, kurie išnyko nedavę lietuviškai visuomenei apy-skaitos.

Delhi-Tillsonburgo apylinkėje po paskutinio karo veikė ūkininkų klubas. Daug jo narių laikė save "pažangiais". Todėl klubas rėmė moraliai ir materialiai rusų pastatytą komunistinę Lietuvos vyriausybę. Daugelis to klubo narių niekino po antrojo pasaulinio karo atvykstančius į šį kraštą lietuvių, apšaukdami juos "nacionalais" ir "tėvynės išdavikais". Dėl tų klubo žygių kaikiuri nariai, tam nepritarė, iš klubo pasitraukė.

Siam "pažangiųjų" klubui atsiverti vilniaus buvo suorganizuotas "Tillsonburgo ūkininkų klubas", kurio nariai buvo patriotinio nusistatymo. Šio klubo tikslas buvo kurti vietinį veiklą tarp apylinkės lietuvių ir rėmimas materialiai bei moraliai kovos už Lietuvos išlaisvinimą iš komunistų vergijos. Kurį laiką tai buvo vienintelė lietuviška organizacija šioje apylinkėje. Vėliau čia įstojė K. L. Bendruomenės apylinkė, K. L. Katalikų Moterų Sąjunga skyrus ir kt. Visos organizacijos tuo laiku buvo gana gyvybingos, nes apylinkės lietuvių tebebuvo daug jauniesni ir parengimams paslankesni. Pamenu, kai Tillsonburgo ūkininkų klubas vasaros metu suorganizuodavo visą eilę gegužinių ir visada su puikiu pasisekimu.

Kadangi klubo iždas buvo gana gerame finansiniame stovyje, buvo su galvota statyti Lietuvių Namus. Tillsonburgo miestelis, norėdamas turėti naują, gražią salę, padavė klubui pinigų (už apie 2000 dol.) didelį sklypą su sąlyga, kad bus pastatytas pastatas su sale parengimams. Sklypas buvo apaugęs mišku. Klubas suorganizavo sklypo nuvalymui talką. Suvažiavę vyrai su pjūkliais ir kirviais medžius kirtė, artimesnieji atsivedė arklius sienojus vilko prie kelio ir po keleto dienų vietoj miško — liko kelmynas, kurį buldozeris greit pastatui tinkamą sklypą padarė. Rastai buvo išvežti į lentpjūvę ir padaryta tūkstančiai pėdų statybinių medžiagos Lietuvių Namams. Po to keletas metų praslinko, o namų statyba neprasiėjo. Miestelis ėmė spausti — reikėjo arba pradėti statybą, arba grąžinti miesteliui sklypą už tą pačią kainą. Padelsus reikala kiek laiko prieita išvados, kad bus persunkiu sukelti lėšas namams pastatyti, ir sklypas buvo pardotas atgal miesteliui.

Po to jau daug metų praėjo. Vyru talkos pagamintus statybines medžiagas nebematyti. Nebėra klubo oruozuojamų gegužinių nei salės ruošiamų parengimų, nesigirdi klubo narių susirinkimų. Gana turtin-gas klubo iždas yra banke. Gal vienintelė klubo veikla, kad klubo nariai suruošia vakarienę ir pasivašina.

Čia gyvenančių tautiečių manymu, klubo iždo pinigai nėra vien klubo nuosavybė, bet ir visuomenės, nes tie pinigai buvo sutelkti ruošiant

parengimus, į kuriuos visuomenė savo dolerius sunėšė manydama, kad jie bus panaudoti lietuviškam veikimui paremti. Nevenias pagalvoja, kad klubo nariai turėtų arba klubą atgaivinti, arba esančius ižde pinigus perleisti organizacijoms, kurios veikia, pvz. kad ir Kanados L. Bendruomenė ar Tautos Fondai.

Kaikiurių nuolatinių klubo valdybos narių nuomone, esą niekas į šį reikalą neprivalo kištis, nėra pagrįsta. Klubas nepasidarė niekieno asme-

nine nuosavybe, nors kaikiuri nariai jį įstoję ir per daugelį metų klubo valdyboje buvo. Žymi klubo narių dalis buvo neveikli ir visą laiką tik sarašuose buvo, o aktyviam veikime dalyvavo tik dalis. Bet ir ši sąlyga klubą nepadarė veikliųjų nuosavybe. Šias mintis nutariau iškelti spaudoje išskalbęs su keletu šios apylinkės žmonių, kurie taip pat mato reikalą Tillsonburgo ūkininkų klubą judinti iš sustingimo.

Suinteresuotas

HAMILTON, ONTARIO

I HAMILTONO MIESTO 125 METŲ GIMTADIENIO iškilmes yra įsijungę ir lietuvių dramos būrelis "Aukuras". Rugsėjo 26, sekmadienį, 7 v.v., McMaster universiteto Robinson Memorial teatro salėje jis vaidins anglų kalba Justino Marcinkevičiaus poemą-dramą "Mindaugas". I iškilmes yra pakviesta daug augstu miesto pareigūnų bei dramos teatro mėgėjų. Veikalo gerą vertimą yra padarius Ona Čerškutė-Spidell, dekoracijas paruošė dail. A. Trumpickas, režisuoja akt. E. Dauguvietytė-Kudabienė. Pagrindinį Mindaugo vaidmenį atliks vienintelis tuo grupėje kanadietis — Michael Lawlor, kuris yra gerai susipažinęs su tuo laiko Lietuvos istorija ir Mindaugo charakteristika. Sitame reto įdomumo "Aukuro" pasirodyme turėtų būti gausu ir mūsiškių, ypač jaunosios kartos. Žiūrovų dėmesys teatru ir tautos kultūringumo rodiklis. Eidami atsivesime savo draugus bei kaimynus ir parodykime jiems dalelę savo gilios istorijos. Veikalas aktualiai parašytas, pritaikytas dabarties žmonių siekiams. Tai liudija pvz ir ši ištrauka: "Tada sakyt, kodėl gi šita žemė, kuri medžius suvienija į giria, nejudėja ir nevenija žmonių, o skiria juos. Juk kas žmogus — tai medis..." Veikalas yra dviejų dalių. Ten pat per pertrauką bus galima apžiūrėti Ados Petraitienės lietuviškų audinių ir lietuvių gintaro bei medžio dirbinių parodą. Ją globoja vietos Lietuvių Studentų Sąjungos skyrius. Įėjimas suaugusiems \$1.50, jaunimui — \$1.00.

E. Dauguvietytės-Kudabienės vadovaujamas "Aukuras" ruošiasi lapkr. 21 d. J. Jankaus dramos "Audronė" premjerai Jaunimo Centro salėje. Lapkričio 27 d. jie važiuoja su tuo veikalu Čikagą ir II dramos festivali. Aukuričiai iš mūsų prašo tik vieno dalyko — gausaus dalyvavimo jų ruošiamose šventėse. K. M.

"SIRVINTOS" IR "NEMUNO" tuntu pirmoji sueiga po vasaros atosto.

gų pradėdama rugsėjo 26 d., 11 v., pamaldomis. Uniformuoti skautai ir skautės renkas 10.30 v.r. Jaunimo Centre. Dalyvavimas būtinas. Po Misių įvyks oficialioji tuntu sueiga papirpos salėje. Norintieji įstoti į skautų organizaciją kreipiasi į tuntu vadovę. A. M.

INZ. RIMAS BAGDONAS, pėnai dalyvavęs augstųjų krosnių konferencijoj Parizui, yra pakviestas vienu iš pirmininkaujančių JAV geležies ir plieno inžinerių suvažiavimo (AISE Convention 1971) augstųjų krosnių sesijoj. Suvažiavimas įvyks š. m. rugsėjo 27 — 30 d. d. Čikagoje. Programa paskelbta "Iron and Steel Engineer" rugsėjo laidoje.

PADEKA

Už mums suruoštą namo įkurtuvių staigmeną nuoširdiai dėkojame: p. p. Pr. Enskaičiui, dr. A. Gailiui, A. Garkūniui, A. Juozapavičiui, M. Juodžiui, E. Kudabai, J. Lekučiai, J. Mačiulaičiui, B. E. Milašiams, A. Mingelai, K. Mileriui, A. A. Patamiams, J. Petraičiui, A. Ruzgiui, O. Stasiuliiui, J. Stonkui, M. B. Šniurliams, K. Simaičiui, Ed. Simons, J. L. Toliams, I. Varnui. Nuširdus ačiū už sveikinimus KLB Hamiltono apyl. pirm. K. Mileriui ir ramovėnų vicepirm. J. Petraičiui, o taip pat visiems už gražias dovanas, kurios ilgai puoš mūsų namus. Jūsų — Kazys ir Helga Baroni

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"		
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511		
Darbo valandos:		
pirmadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	
antradieniais	9.30 — 5 v. p.p.	
trečiadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	
ketvirtadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	
penktadieniais	9.30 — 8 v. vak.	
šeštadieniais	9.00 — 1 v. p.p.	
Liepos ir rugpjūčio mėnesiai	šeštadieniais "Talka" uždaryta.	
Mokame už:		
depozitus	5%	
šėrus ir sutapas	6%	
už vienu metų terminuotus indėlius	6½%	
ir virš \$10.000 — 3 metams	7%	
Duodame:		
asmenines paskolas iš	10%	
nekiln. turto paskolas iš	8½%	
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.500.000.		

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVIEŽIA MESA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113

Hamilton — Ontario

Nemokamas autoaikštės

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

DR. J. GENYS, ALTOs įgaliotinis ir vykd. sekretorius Vašingtone, rugsėjo 12 d. respublikonų partijos tautinių grupių valdybų pareigūnų priėmimo pas prez. Niksoną išlele Simo Kudirkos klausimą ir prašė prezidentą jam padėti. Prez. R. Niksonas davė sugestiją, ką šio reikalu reikia daryti. ALTa jau pradėjo daryti žygius nurodant kryptimi. Dr. J. Genys Simo Kudirkos reikalą taip pat kalbėjo su transporto ministru John Wolpe, kuris pažadėjo savo paramą.

Priėmimo pas prez. Niksoną taip pat dalyvavo K. Oksas iš Čikagos ir J. Burgys iš Vašingtone (abu lietuviai), valstybės prokuroras John Mitchell, iždo sekretorius John Connally, sveikatos, mokslo ir šalpos sekretorius — Richardson ir daug kitų augstųjų pareigūnų.

Priėmimo metu dr. J. Genys perdavė linkežimus ir sveikinimus lietuvių moterų ponai Niksonienėi, kuri už tai padėjo ir prašė sveikinti lietuves moteris.

DR. ALGIMANTAS BALCIUNAS, rentgenologas Kalifornijoje, su žmona Margarita dalį atostogų praleido pas tėvus Newark, N.J. Visi kartu lankė tuo pačiu privatu lėktuvu įdomesnes Amerikos vietas. Algimantas šiemet baigia specializuotis rentgenologijoje ir išlaikė reikiama egzaminų dalį. Žmona Margarita yra mokytoja.

PASALIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ KONGRESE Niujorke dalyvavo 62 lietuviai gydytojai. Į naują centro valdybą su jos būstine Čikagoje buvo įrinkti: pirm. dr. F. Kaunas, vicepirmininkai dr. G. Balukas, dr. J. Kriaučiūnas ir dr. A. Zotovas, sek. dr. J. Saulis; ir garbės teisma — dr. V. Avizonis, dr. H. Brazaitis ir dr. B. Matulionis. Į direktoriatą įrinkti: dr. J. Jankauskas, dr. A. Valadka (torontietis), dr. Z. Brinkys, dr. St. Ankudus, dr. O. Mironaitis ir dr. V. Mileris.

LIETUVOS VYČIŲ Kennebunkporte įvykusiame 58-tajame metiniame seime pirmininku ketvirtą kartą iš eilės buvo išrinktas dr. Jokūbas Stukas, padarant jam specialią išimtį. Tiktai naujosios valdybos nariai: I vicepirm. dr. P. Bizanaukas, II vicepirm. E. Pavis, III vicepirm. L. Švelnis, sek. Zuzana Baroskas, finan. sek. Irena Ozelis, ižd. Estelle Sanko. Dvasios vadu pakviestas naujasis Kunigų Vienybės pirm. kun. A. Kontantas. Seime dalyvavo daugiau kaip 100 Lietuvos vyčių atstovų.

DETROITE JAUCIAMĄ jaunųjų mokytojų trūkumą šeštadieninėms mokykloms padės pašalinti steigiamą mokyklą mokytojų namais paruošti. Vadovėliai jai pažadėjo paripinti Čikagos pedagoginio lituanistikos instituto vadovas Domas Velickas, programa — Klevelando pedagoginių kursų lektorių ir PLB valdybos pirm. Stasys Barzdukas. Paskaitomis talkins prof. Justinas Piktinas, lietuvių kalbą dėstys Martynas Stonys. Galutinis mokytojų paraišas bus paskelbtas vėliau, kai parašės kandidatų į mokytojus skaičius. I mokytojų mokyklą priimami VIII ir IX skyrius baigusieji šeštadieninių mokyklų mokiniai, nepaisant jų amžiaus. Pamokos bus kas savaitę kartu su šeštadienine mokykla, kur bus simieji mokytojai galės tebeti paramodamas pamokas ir įsigyti reikiamą patirtį.

KUN. VACLOVAS ŠARKA. Hamburge rugsėjo 22 d. atšventęs kunigystės sidabrinę sukaktį, yra daug padėjęs lietuviams, kurie pokario metais gyveno DP stovyklose Vokietijoje ir vėliau išvažiavo į Kanadą ir JAV. Jam šia proga pasveikinti yra sudarytas specialios komitetas, kuris dabar renka sveikinimo laiškus ir finansines aukas. Šie laiški ir gautos dovanos bus persiųstos kun. V. Šarkai su bendru sveikinimo raštu. Aukos ir laiškus prašoma siųsti komiteto ižd. A. Rugytel, 6547 So. Washenaw, Chicago, Ill. 60629, USA, arba pirm. kun. dr. A. Juškai, 1515 So. 50 Ave., Cicero, Ill. 60650, USA.

Brazilija

BRAZILIJOS KONGRESE liudnodoji birželio trisdešimtmečio proga žodį tarė kongreso atstovs Manuel de Sousa Santos. Savo kolegoms jis priminė 40.000 Brazilijoje gyvenančių lietuvių, garbingą Lietuvos istoriją, jos kovas su kryžiuočiais, švedais ir lenkais. Jo nuomone, šiandien daug kas stebuklu vadina pokarinį V. Vokietijos ir Japonijos atsigaivimą, bet nemazėsnis stebuklas yra nedidelis lietuvių tautos vienybės ir savo charakterio išsaugojimas sunkiose kovose. Sovietinis okupantas šiandien Lietuvoje persekioja Katalikų Bendriją, mendo žmogaus teises, nesulaukdamas Vakarų valstybių protesto. Supažindinęs su trimis Sibiro žiaurumais, jis sakėsi reikiąs protestą visų nukankintų ir nužudytų vardu, nes lietuvių, kaip katalikų, yra brazilų broliai. Manuel de Sousa Santos kalba yra įtraukta į Brazilijos kongreso oficialų leidinį. Duomenis jam paripino prel. Z. Ignatavičius.

Argentina

BUENOS AIRES MIESTE rugsėjo 16 d. mirė Arnaldo Barsanti, 1930-40 m. e. Argentinos generalinio konsulo pareigas Lietuvoje reikala vedėjo titulu. Argentine jis buvo jo ir kitų iniciatyva įsteigtos rašytojų ir menininkų sąjungos ge-

neralinis sekretorius. Palaidotas Chacarita kapinėse. Lietuvių vardu čia atsisveikinimo žodį tarė kun. A. Steigvila. Buvo padėti du lietuvių vainikai — Argentinos Lietuvių Centro ir J. Čekausko šeimos. Velionis mirė, sulaukęs 82 metų amžiaus. Liko liudinti žmona Stanislava Galeckaitė-Barsanti. Už nuopelnus Lietuvai A. Barsanti yra apdovanotas Gedimino ordinu. Daugelis Argentinos lietuvių į šį kraštą atvažiavo su jo pasirašytomis vizomis.

IS TARPATAUTINIO VETERINARIJOS gydytojų kongreso Meksikos mieste į Buenos Aires pas pusseserę Mariją ir Petrą Bilevičius buvo užsukęs prie Bankverio gyvenantis dr. Julius Sakalauskas.

Australija

LIETUVIŲ VETERANŲ SAJUNGOS Sidnėjaus skyrius surengė Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą minėjimą, kuris buvo pradėtas Sv. Jokimo bažnyčioje kun. P. Butkaus atlaikytomis Mišiomis ir pamokslu. Pamaldose su vėliavomis dalyvavo Kovo ir Neris sporto klubai, skautai, ateitininkai ir ramovėnai. Giedoj. Broniaus Kiverio vadovaujamas "Dainos" choras. Parapijos salėje po pamaldų paskaitą apie drąsiuosius lakūnus skaitė Jurgis Petniūnas. Dantų Bortkevičienė padeklavo J. Aisčio eilėraštį "Amžių giesmė", o "Dainos" choras padainavo tris lietuvių kompozitorių kūrinius. Minėjimu vadovavo ramovėnų pirm. Stasys Pačėsa.

ALB KRASTO VALDYBA yra sudarūsia jaunimo komiteta, kuriam tenka ir pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso centrinio komiteto pareigos Australijoje. Komiteto nariai — J. Naujienas, D. Dunda, M. Mauragis, J. Morkūnas, pirmininkas — ALB krašto valdybos narys jaunimo reikalams J. Neverauskas. Šis komitetas rūpinasi pagalbinį kongreso komitetų steigimu prie ALB apylinkių valdybų ir seniūnijų, lėšų telkimu, atstovų parinkimu kelionei į Čikagą. Pirm. J. Neverauskas spaudoje paskelbtuose pranešimuose pabrėžia, kad Australijos atstovai į lietuvių jaunimo pasaulinį kongresą Čikagoje turi mokėti lietuvių kalbą, būti suipažinę su Australijos lietuvių jaunimo problemomis, atstovaujamos organizacijos veikla bei siekliais. Jie taip pat turi įsipareigoję grįžti įjungti į aktyvią lietuvišką veiklą savo gyvenamos apylinkėse. Atstovas kelionės išlaidas gali padengti patys, gauti paramą į delegavusių organizacijų, telkti lėšas bendrais jaunimo renginiais.

KUN. A. SPURGIO, MIC, vadovaujama Sv. Kazimiero šeštadieninė mokykla Adelaidei šiais mokslo metais įsivedė VII ir VIII skyrius. Programą praplečia naujas kursas "Lietuvių tautos kultūra", kurį dėstys patyrusi pedagogė A. Stepanienė.

Britanija

"EUROPOS LIETUVIO" PRANEŠIMU, Londono "The Times" dienraštis rugsėjo 3 d. paskelbė Vilniuje apsilankiusio savo korespondento Maskvoje David Bonavia straipsnį su dviguba antrašte: "Vilnius, daugelio bažnyčių miestai, tebera katalikiška tvirtovė ateistinėje Sovietų Sąjungoje". "Lietuvos komunistų yra švelnesnės rūšies". Cituojame "EL" redakcijos išverstą straipsnio ištrauką: "Maža tėra miestų, kuriose tuo metu dominuotų bažnyčios, kaip Lietuvos sostinėje Vilniuje. Judriojo miesto gatvėse moterys klūpo ant šaltigatvio ir meldžiasi prie Romos katalikų koplyčios, kurioje tuo metu vykstą pamaldos. Kita moteris eina keliais koplyčios laiptais. Vilniuje veikia eka mažiau kaip viena ortodoksų ir penkos katalikų bažnyčios, palyginti, labai didelis skaičius Sovietų Sąjungoje. Nežinrnt to, Vilnių yra dar tiek daug bažnyčių, kurios neturi kunigų, kad net valdžia dėl to jaučiasi nepatogai. Elegantiškos baroko stiliaus bažnyčios naudojamos kaip technikos laboratorija, meno galerija, suvenyrų ir svagalių krautuvė, kunigo butas ir ateizmo muziejus. Katalikų bažnyčios yra gausiai lankomos, nes Lietuva tebera pagrindinė katalikiškoji tvirtovė Sovietų Sąjungoje. Staliniui 1940 m. kraštą prisijungus, nežinrnt visokių persekiojimų, proporcingai daugiau jaunimo ir vyrų liko ištikimi savo bažnyčiai, negu ortodoksai patčioje Rusijoje..." Straipsnio autorius D. Bonavia teigimu, Lietuvoje yra trupučių daugiau kultūrinių laisvės — čia Vilniaus galerijos gali rasti ir abstraktinių kūrinių. Istorijos muzieivis n'opacandai atiduodama mini-mali duoklė. Daug viešųjų skelbimų Vilniuje yra tik lietuvių kalba, kai tuo tarpu Rygoje jie visada būna latvių ir rusų kalbomis. Ten taip pat gali matyti daugiau politinių plakatų nei Vilniuje. Rusinimas Lietuvoje esąs mažesnis kaip Estijoje ir Latvijoje, nes Lietuva turi palyginti neilgą pajūrio ruožą, menkesnę strateginę reikšmę Maskvai, Pasak D. Bonavia, iš visų Baltijos tautų Lietuva turi gražiausią istoriją, didesnę už rusų lenkų ir vokiečių kult

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

I mokyklą

Ir Algiukas, ir Valtė,
Ir šimtai vaikų
Skuba, bėga į mokyklą
Tuo pačiu keliu.

Dzin — skambutis suskambėjęs
I klases visus sukvies —
Mokslo dienos prasidėjo,
Svinta kelias ateities!

Rudenėlis

Pasakyk man, rudenėli,
ko nuyto visos gėlės?
Man širdelėje graudu,
aš žiedų pasigendu.

Rudenėli, rudenėli,
kur pradingo paukštuzėliai?
Kai aš prausdavau lėles,
jie čiulbėjo giesmes.

Rudenėli, rudenėli,
ko pakilo šiaurės vėjas?
Krinta lapai nuo šaknų,
žaist kiemely — neįauku.

Nesirūpink, tu dar vaikas...
keičiasi tik metų laikas.
Po žiemos vėl džiaugsmas grįš,
vėl žiedai sode pražys. A. Abr.

I lazdynus

Palei upę
saulė tviską.
Ei, vaikai,
visi į mišką!

Einam, slenkam
pamažu,
kai aplinkui
taip gražu!

Jonai, Vidai,
ar matai?
Jau primokę
riešutai.

Mes lazdyną
pakratykim,
dar neviena,
daugel sykių!

Krinta, byra
riešutai,
rinkite
greičiau, vaikai!

Traška, braška
tarp dantų —
tai skanumas
riešutų!

J. NARŪNĖ

Būsiu darbšti mokinė

Siandien Onutė tvarko mokyklos reikmenis. Aplekusi skaitymo knygutę "Rūtelę", drožinėja

Viktutė Vingelytė aužia lietuviškas juostas Kanados parodoje. Austi ji išmoko "Aušros" stovykloje. Jos motina yra gimusi Kanadoje; aktyviai dalyvauja lietuvių veikloje

Nuotr. V. Matulaičio

palvas ir galvoja: "Rytoj prasidės mokslo šeštadienis mokykloje. Kaip džiugu! Ten vėl susitiksiu klases drauges Danutę, Zitą... Kiek daug vasaros nuotykių joms pasakosiu, o gal ir padainuosiu." Taip galvodama, ji ir užtraukė skardžiu balseliu dainelę "Tam namely, tam mažam, mazi žmones gyvena." Tai išgirdo i svečius atvažiuos dēdė ir nustebo paklausė: "Onutė, iš kur tu išmokai tokią gražią dainelę? Pirmą kartą girdžiu Tave taip smagiai dainuojant. "O, dēdė, turbūt Jūs pamiršote, kad aš šiemet stovyklavau Wasagoje. Ten išmokau daug dainų. Ne tik dainų išmokau, bet ir daug kitų dalykų — tautinius šokius šokti, sportuoti ir net šaltu vandeniui prausti... Dabar visai nebijau šalto vandens", pasakojo Onutė.

I jos pasakojimą isiterpė mamytė: "Jei gerai mokysies, tai kita vasarą vėl galėsi važiuoti į stovyklą." Onutė iš džiaugsmo net kelis kartus paško. Apkabinusi mamytę, tarė: "Būsiu darbšti mokinė. Rytoj su savo geriausia drauge "Rūtelę" vėl keliausiu į lietuvišką mokyklą."

A. Abr.

Vasaros atostogų nuotyčiai

Vieną šeštadienio rytą anksti atsikėlė mes iškeliavome žuvali. Mamytė to nemėgsta, pasiūkio namuose ir norėjo paruošti pietus. Mes jai neleidome, mes

Lietuviška mokykla

Jeigu aš turėčiau pasirinkimą, i lietuvišką mokyklą nečiau. Kadangi mano tėveliai man liepia į ją eiti, aš stengiuosi gerai mokytis. Rasyti ir skaityti aš jau gan gerai išmokau. Dabar man pradeda patikti istorija. Mokau apie Lietuvos praeitį ir man geriausia patinka skaityti apie karalius ir kunigaikščius. Daug ko aš nesuprantu ir man padeda mamytė arba tėvelis namuose. Bet geriausia už viską man patinka tautiniai šokiai. Aš labai norėčiau gerai išmokti šokti, nes man labai patinka šokti ir visur su šokių grupe pasivažinėti. Lietuviškoje mokykloje turiu daug draugų ir man patinka su jomis šeštadieniais susitikti. R. B.

Romas Ledas

Katinukai

Koks stebuklas prie upelio?
Katinukai galvas kelia,
ant rausvų karklų šakų
dairos, juokias iš visu!

Juos saulutė pakutena,
vėjas žemėn nuridena...
Katinukai kur nuslydo,
lapeliukai tuoj išdygo.

B. Vytienė

Peteliškė rudenį

Paskutinė peteliškė
skuba, irias per miglas.
Svėlnūs ir lengvi sparneliai
kaip toli ją benues?

Ar pasieks ji senės šali,
kas kelionėje lydės?
Vien aukštinis rudėnėlis
jai daug laimės palinkės!

B. V.

Vasarą stovyklavom, ekskursavom, maudėmės ir iš lanko šaudėm kaip indėnai, o dabar — vėl į mokyklą

Studentiskas pokštas rusams

Ukrainiečiai sukombinavo įsėgti i Inturisto firmos reklamines knygeles po vieną antisovietinį lapą su Inturisto firmos ženklais ir įrašais. Jos tarnautojai, nieko neįtarę, dalinavo tas reklamines knygeles su "priedu" keleiviams, važiuojantiems i Sovietų Sąjungą. Taip du Winnipegie ukrainiečiai studentai buvo patikrinti Kieve ir apkaltinti platinimu nelegalios spaudos. Paašikėjo, kad visa tai buvo padaryta Kanados Inturisto įstaigoje. Tie du ukrainiečiai tuojau buvo grąžinti Kanadon. Čia pateikiame pilną to pokštinio lapelio vertimą.

RED.

Inturist (vardas ir firmos ženklas). Brangus turistė!

Mes mieliai supažindiname jus su mūsų didžiuliu kraštu — rusų raudonąja imperija. Pažangus garbingos rusų komunistų imperijos kūrimas buvo trūkdomas atkakliu virš 30 milijonų liaudies priešų. Jų daugumą sudarė ukrainiečiai, gudai, baltiečiai ir kiti priešgyns. Savanoriškai stengdamiesi suliedinti šias tautybes su didžiausia rusų tauta i sovietinę liadių (praktiškai žinoma kaip Rusiją), mes paruošėme šį informacinį lapelį, kuriame atsisipindi išskirtinis žmoniškumas ir Tėvynės vieningumas.

Jei norėtumėte mus aplankyti, mes garantuojame, kad jūs tos patirties nepamiršite visą gyvenimą. Jūsų patogumui mes mieliai pateikiame šias informacijas, kad jūsų vizitas mūsų imperijoje būtų malonus.

Didžiausias dėmesys

Nuo tos minutės, kai paduodate prašymą keliauti i mūsų didįjį kraštą, iki sugrįžimo i savo kraštą mes įrašome jūsų pavardę i savo kartoteką ateities ryšiams. Mes tai darome, norėdami palaikyti su jumis nuolatinį ryšį. Jei turite giminių ar draugų Sovietų Sąjungoje, mes taip pat juos prijungiamo prie jūsų bylos, kad jie galėtų, reikalingi esant, taip pat keliauti i mūsų Sibiro sveikatos kurortus.

Jūs galite būti paprašyti išsirengti nuogai, kai peržengsite valstybės sieną. Mes taip darome mūsų kapitalistiniams draugams, kad juos apsaugotume nuo "dolerinių vabalių", kurie turi tendencijos plisti po mūsų kraštą. Tai yra griežtoje mūsų sveikatos departamentu žinioje, kuris rūpinasi liaudies sveikata.

Butai

Sovietų Sąjungooje jūs turėsite visą grandį mūsų ištaigingų Inturisto viešbučių su nuostabiais baldais ir patarnavimu. Mūsų svečių naudai visą laiką turime automatinę komunikacijos sistemą, kuri registruoja ir perduoda kiekvieną jūsų žodį mūsų patikimiems pareigūnams, besirūpinantiems jūsų saugumu. Jei negalite iš ryto laiku pabusti dėl intelektualinio įpročio, galite paprašyti mūsų pažadinimo tarnybą. Mes pasibelsime i jūsų duris tarp pirmos ir septintos valandos ryto. Paskambinkite: RAID 292-22-60.

Po vieną prausyklą yra kiekvienam Inturisto viešbučių augšte, kuri yra atidara nuo 7 v. ryto ligi 11 v. vakaro. Jei susidaro eilės arba prausyklos neveikimo metu, galite gauti kibirą už 10 kapeikų. Jei jums nepatinka 9 colių tualetinio popieriaus, siūlome paprašyti patarnautoją, kad jis pristatytų gražiai atkirptą "Pravdos" laikraščio gabalą.

Mūsų Inturisto svečių ramiam poilsiui garantuoti esame įvedę tvarką, kad kiekvienas grįžtų i savo kambarį prieš 11 v. vakaro. Jei atsitiktų, kad mūsų svečias neįrįžtų laiku dėl kokio nors priežasties (pvz. užtruktų lankydamos kolektyvinį ūkį), tai jį

parvežtų mūsų ištaigingas juodas automobilis ir parūpintų tinkamą nakvynę. Šis patarnavimas yra nemokamas ir užtikrintas mūsų kooperacinės svečių saugumo tarnybos (paprastai žinoma kaip valstybės saugumo komitetas arba tiesiai KGB).

Pramogos

Rodomi "Mosfilm" gamybos filmai:

"RUSAI ATEINA" (įėjimas apribotas). Jame rodomas vengrų premjeras nepamirštamasis Imre Nagy (1956) ir Nikita Chruščiovas, Čekoslovakų premjeras gerai žinomas Alaksandras Dubčekas (1968) ir Leonidas Brežnevas.

"I PRAGARA IR ATGAL" (įėjimas apribotas). Išskirtinai jaudinantis dokumentinis filmas, paruoštas Ukrainoje. Realūs vaizdai iš 1933 m. bado, kartuvės, sušaudymo scenos, kankinimų kambariai. Rodoma visą laiką per pastaruosius 50 metų.

"RUZAVA PANTERA". Naujai sukurta komedija. Direktorių — Aleksis Kosyginas, režisorių Leonidas Brežnevas, pagrindinis aktorius — galantiškasis Kanados Pierre E. Trudeau.

Jūsų intelektualiam dėmesiui labai rekomenduojame aplankyti psichiatrinę prieglaudą "Minties tankai". Ten galėsite pasikalbėti su kankiniais gabesniais bei pajęgsniais mokslo, meno, literatūros ir kitų sričių asmenimis, kaip su poetu V. Bukovskiu, biologu Z. Medvedevu, generolu P. Hryhorenko ir kt.

Esame įsteigę tokias pažangias institucijas, kaip Serbsky Institute, per daug talentingim savo piliečiams. Ten mes kreipiame jį kūrybiškumą i teisingą kelią tokiais minties skatintojais, kaip sulfazinas, aminozinas, lobotominas, bei pasiekiamo gerų rezultatų.

Ekskursinės kelionės

Mūsų darbininkų rojaus šiaurinius rajonus gali parodyti mūsų Inturisto Sibiro skyriaus didelis skaičius patyrusių vadovų. Kaikurie jų turi net 35 metų patyrimą. Galite prašyti patarnavimo neatsylančių sričių ekspertų, kaip adv. dr. V. Harbovy, žurnalistas ir poetas S. Karavsky, istorikas V. Moroz. Taip pat galite pasirinkti vieną iš milijono puikiausių betkurios tautybės vadovų. Prašydami geriausio vadovo, rašykite: Camp 11, Yavas, Mordovian ASSR, USSR.

Ką jūs neplanuotumėte, nepraleiskite progos aplankyti "Mordovų žiemos stebuklų žemę", kuri yra žiemos kurortas, veikias ištisus metus. Privatumas, uždarumas garantuotas. Puikiausios sąlygos dietai ir svoriui numesti. Svečiai dažniausiai yra intelektualai, kurie gali parūpinti kontroversinių pokalbių. Tai geriausia vieta politiniams ir religiniams suvažiavimams: separatistų, sukilėlių, nacionalistų, krikščionių, žydų ir kitų.

Jei norite savo draugams ar giminėms, gyvenantiems Sovietų Sąjungoje, parūpinti nemokamą vienos krypties kelionę i šiuos žiemos kurortus, pasakykite jiems, kad atneštų vietinei Inturisto įstaigai (CSS) "Daktaras Zivago" egzempliorių, Sv. Raštą arba vakarietišką laikraštį (rezervacijos nereikalingos).

Pagal gaisrų gesinimo taisykles, kurios yra paruoštos Maskvoje Ukrainos ir kitoms respublikoms, mes savo svečiams parūpiname nešiojamuosius ugnies gesintuvus jū pačių apsaugai. Gesintuvai turi būti nešiojami kiekvieno svečio, kuris lankosi Ukrainos ar kitų respublikų bib-

liotekose, archyvuose, bažnyčiose ir kituose kultūrinuose pastatuose, kurie gali užsidegti.

Kuriomis kalbomis susikalbama?

Rusijoje — rusiškai, Ukrainoje — rusiškai, Gudijoje — rusiškai, Baltijos valstybėse — rusiškai, Gruzijoje — rusiškai, Turkestane — rusiškai, Armėnijoje — rusiškai.

SUPRATOTE?

Kai sugrįšite i savo kraštą po šios nuostabios kelionės, mes tikimės, jos nepamiršite visą gyvenimą. Smulkesnių informacijų teirautis: Inturist, 16 Marx Prospect, Moscow, USSR. Tel. RAID-292-22-60.

Pasaulio darbininkai, vienykitės! M.

PAINI KELIONĖ ATGAL

Kanados lietuvių skautų ekskursijos paskutinis etapas

Mūsų kelionė baigiasi ir vyksta Liuksemburgan prisijungti prie kitų dalyvių kelionei atgal. Ten susitikome mūsų jaunuosius kelionės draugus ir išgirdome ne labai malonias žinias. Pasirodo, lėktuvu, turėjusiu mus skraidinti namo, dar nėra, ir mums teks palaukti. Žinios ne labai malonios, pagalvojus, kad Maltono aerodrome mūsų lauks artimieji, draugai ir rūpinis mums. "Ką man mama pasakys, kai negrįšiu laiku?" — ašaroja kanklininkė. "Man reikia vasarnamo važiuoti!" — skundžiasi vyresnė keliautoja.

Nusimutė viešbutin

Atsiradęs ekskursijų agentūros atstovas visus nuramino ir pranešė, kad gausime viešbutį nakvynę ir maistą, o lėktuvą, dar i šiandien dėl mums nežinomų priežasčių, atskris vėliau. Kiek tas "vėliau" bus, taip ir nepavyko sužinoti. Nuvykome viešbutin. Čia viskas tvarkų, tačiau nežinia mus vargino. Vadovai visai nusiminę, kai buvo pranešta, kad lėktuvas dar kartą vėluos. Liuksemburge jaučiame mes gerai, maistas geras, kambariai puikūs. Išsėmame pasiūlymus, grynų oro pakvėpuoti ir pasigrožėti naujais vaizdais. Tačiau vistiek neramu. Daugiau rūpi skridimas namo nei vaizdai. Mes išsprasė iš viešbučio, nes lėktuvą jau paruoštas ir tikrai išvyksime. Aerodrome nusileidžia du lėktuvai. Na, vienas tikrai turi būti mūsų, bet didelis burs keliautojų iš Amerikos ginčijasi, kad tai jų lėktuvas. Pasirodo, kad ne mes vieni vėluojame. Galų gale mums praneša, kad skrendame atgal, bet ne i Maltono aerodromą, o Niagara Falls, N.Y. "Po griausmų!" — šaukia kantrybės nustojuji viena iš "mamų". "Kokia čia organizacija? Kokia čia tvarka?" — amerikietė dalyvė skundžiasi. Nė vienas negalėjo duoti tikro atsakymo kas kaltas, bet visi labai norėjo būti lėktuve ir laimingai pasiekti Maltoną.

Tuščios piniginės

Mes jau lėktuve. "Sudiev Liuksemburge! Sudiev Europą!" — mojuojame pro langus atsitolinamam aerodromui. Kelionės pradžia atgal gana rami. Nebeskamba daina virš Atlanto, nebedūksta mūsų šaunūs jaunuimas. Visi susimąstę, ramūs. Nežinau, ar laiku lėktuvo negavimas visus prislėgė, ar atsisveikinimas su Europa buvo sunkus, bet... "Nusileisime Islandijoj!" pranešimas visus atgaivino i lyg suteiktė naujų kelionės nuotykių galimybę. Daugelis mūsų pasinaudojome proga ir Islandiją pamatyti. Čia šalta, krautuvės pilnos visokių gėrybių, ypač kailių. "Žiūrėk, koks gražus ap-

TOKIOS ŠVENTĖS NESAME TUREJĘ

Ramiojo vandenyno pakrantėse jaunų lietuvių ansamblio gintarų pabėrė...

VANCOUVER, B. C. Vankuverin atsilankęs Montrealio Jaunimo Ansamblio "Gintaras" nuo rugsėjo 1 iki 5 tapo čia sensacija. Tokios šventės mes nesame turėję nuo vakarų Kanados Lietuvių Dienos. Kai 50 asmenų jaunimo grupė įstengė tokias tolimas nugalėti ir kai sužinojome, kad dalyvaus federacinės valdžios ir miesto burmistro atstovai, nujaudėme, kad tai nebus eilinis spektaklis.

Rugsėjo 3 d. greit atėjo, ir tautiečių prisipildė didelė salė. Kaikam teko ir koridoriuose pastovėti. Jei dar prisiminsime, kad šis pasirodymas ir kelionė Vankuverin buvo ilgą laiką "Gintaro" svajonė, bus suprantama, kodėl Vankuverio lietuviai taip pamilo "Gintarą" — kaip nuosavus šeimoms narius. Jie čia visus žaves, mus tiesiog užburė...

Programą atliko išimtinai jaunieji gintariečiai. Atidarymo žodyje buvo išreikšta viltis, kad prie Baltijos jūros vėl prisikels nepriklausoma tauta. Šią viltį išreiškė daina "Siuntė mane motinėle". Tautiniai muzikos instrumentai, užburianti trijų lietuvių daina vedė mus toli i Baltijos pakrantes prie aiškių aukuro. Po dainos sekė šokiai, atlikti lyg vaidilūčių, grakščiai ir natūraliais judesiais. Dainos, šokiai, deklamuoti eilėraščiai, tautinių instrumentų garsai — visa jungėsi i vieną simfoniją. Ilgų ploičių susilaukė Rasos Lukoševičiūtės deklamuotas eilėraštis "Gėlės iš šieno". Dainos buvo atliktos trijų gintariečių: V. Muraukaitės, J.

Andriuskevičiūtės ir D. Kerbelytės. Daug ploičių susilaukė jauniausias ansamblio narys Gailius Lapinas. Programą pamargino E. Bubernio "nevyklio" rolė.

Visa programa paruošta su didele meile tam menai, giliu lietuvių tautos dainų ir šokių supratimu. Montrealis yra tikrai laimingas, turėdamas tokius talentus, kaip ansamblio vadovas Zigmas Lapinas ir šokių grupės vadovė Hilda Lapinienė. Nuostabu, kad Z. Lapinas, dirbdamas inžinieriaus profesijoje, suranda tiek laiko jaunimui.

Po programos buvo publikos šokiai. Jų metu iškilo "Gintaro" sunkumai subalansuoti kelionės išlaidas. L. Belskis su problema supažindino eilę lietuvių Vankuveryje, ir aukos pasipylė... Iš stambiausių aukotojų minėtini: J. Macijauskas (jo bute įvyko ir jaunimo susipažinimo balius), aukojęs \$200, J. Klimas — \$250. Visa eilė lietuvių aukojų po \$100 ir mažiau. Pilnas aukotojų sąrašas, manoma, bus paskelbtas vėliau.

Si puiki jaunimo grupė buvo lydimi ir globojama dr. P. Lukoševičiaus su Ponia. Koncerte dalyvavo ir atidarymo kalbą pasakė Vankuverio burmistro atstovas Wilson, federacinės valdžios atstovai Coté ir Kelly su žmona.

Montrealio jaunimo ansamblio čia paberti gintariniai grūdai mums, Vankuverio lietuviams, ilgai žibės atmintyje. Dalyvis

Montrealio "Gintaras" Winnipege

BR. BUJOKIENĖ

WINNIPEG, MAN. S. m. rugsėjo 6 d. susilaukėm Montrealio Lietuvių Jaunimo Ansamblio "Gintaras", kurį sudaro apie 50 narių nuo 10 iki 20 m. amžiaus berniukų ir mergaičių. Koncertas įvyko tą pačią dieną 8 v.v. St. Mary's Academy auditorijoje. Didžiulė salė buvo pilnutėlė žmonių. Džiugu, kad dauguma publikos sudarė kitataučiai, nes Winnipegio maža lietuvių kolonija niekad neužpildytų tokios salės.

Winnipegio L. Bendruomenės pirm. Vincas Januška pradėjo šį koncertą įžanginiu žodžiu. Nuskambėjus ploičiams, pakvietė kalbėti miesto bur-

mistro atstovą Magnus Eliason, kuris labai šiltai žodžiais pasveikino gintariečius.

Pakilius uždangai, išvydome pilnutėlę sceną tautiniais drabužiais pasiopusių jaunuolių su įvairiausiais instrumentais. Pažvelgus i čia pat gautą programą, paaiškėjo, kad šis lietuvių liaudies instrumentų orkestras, vienintelis Amerikos kontinentė, susideda iš ragelių, birbynų, skudelių, tošelių, žmūdelių, ilgų beržinių trimitų, skrabalų ir net trijų rūšių kanklių. Nepaprastai gražia harmonija skambėjo šio orkestro melodijos. Keletas muzikantų pasirodė atskirai po du. R. Lukoševičiūtė deklamuavo ir atliko pranešėjos pareigas angliškai ir lietuviškai. Svelnia, jautria tonacija ji apibūdino viso veiksmo eigą, neįsėdama iš savo vietos.

Vėliau, lydimos šio orkestro muzikos, suskambėjo dainos viso choro taip gražiai, harmoningai, kad publika klausėsi lyg suakmenėjusi. Meniška atlikama lietuvių liaudies muzikos, dainų, šokių, žodžio pynė sklėdėsi niekam nepasitraukiant nuo scenos, lyg kokioje seklyčioje, ligi pertraukos.

"Nuostabiai gražiai surikuota programa" — teko nūgrįsti žodžius, išsėnantiųjų i koridorij. Besigrupuojančiuose žmonių būreliuose matėsi susižavėjimo ir džiaugsmo nuotaikos.

Antroji programos dalis buvo dar gražesnė. Čia vyko nuostabiai meniška ir praktiškai surežisuota nenutrūkstama pynė dainų ir grakščiai, sutartinai, gražiai atliekami tautiniai šokiai bei jų paaiškinimų. "Senių šokyje" labai gražiai vienas šokėjas suvaidino girtą rolę ir tuo prajaukino publiką. R. Lukoševičiūtė, bet dar daug poetiškų žodžių savo pranešimuose ir deklamacijose, tik, deja, dėl kažkokių klūties neveikiančio prie jos mikrofono gale salės žmonės negalėjo gerai girdėti.

Užklausiau net keletą lietuviškai kalbančių, kaip jiems patiko šis lietuviška programa. Daugumos atsakymai buvo: "wonderful". Ką bekalbėti apie lietuvių — žavėjomes visi, ypač dainomis, kurių adai siekė iki sielos gelmių ir nešė meilę prie gintaras nubarstyto gimtinės kranto, spaudė ašaras iš akių...

Plojimai buvo triukšmingi. Pasiėmus programai, jie ilgai, ilgai nenuirim. Pasirodžius visiems ansamblio dalyviams, publika nenustojo plojusi ir reikalavo vadovų pasirodymo. Tada B-nės pirm. V. Januška iškviėtė po vieną vadovus ir pristatė publikai, keliančiai jiems didžiausias ovacijas.

Viso ansamblio vadovas ir muzikinis direktorius — Zigmas Lapinas; Ina Klitienė — vokalinės muzikos mokytoja ir vadovė (negalėjo išvykti gastroliuoti su ansambliu dėl jos motiną ištikusio širdies priepuolio); Hilda Lapinienė — tautinių šokių mokytoja ir vadovė; Rimas Lapinas — jaunųjų muzikantų instruktorius; Paulius Povilaitis — koordinatore ir gastrolių kelionės vadovas; dr. P. Lukoševičius — tėvų komiteto pirm.

Labai šiltai žodžiais buvo rašyta apie šį koncertą vietos angliškose spaudoje. "Winnipeg Tribune" rugsėjo 7 d. laidoje buvo įdėtas straipsnis, o rugsėjo 8 d. didelio formato ansamblio nuotrauka "Lithuanian folk singers".

Winnipegio jaunimas ir dalis tėvų pasidžiaugė dar drauge su gintariečiais tą vakarą po programos nvykę i šv. Kazimiero lietuvių parapijos salę.

Rugsėjo 7 d. pavakariais Winnipegio aerodrome įvyko graudus atsisveikinimas su gintariečiais. Būtų malonu šį mielą ansamblį dar kada vėl išgirsti arba sulaukti jo gastrolių Winnipege.

S. K. Batūra,
Kanados skautų rajono vadas

Baltiečių savaitės išvykoje Sao Paulo mieste Brazilijoje dalyvavo apie 250 asmenų. Ja pasinaudojo ir vaikai. Nuotraukoje matome jų tris beai-džiant

A. Saulaitis

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Paulonio, giedos Kanados Lietuvių Dienos pamaldose St. Catharines katalikų katedroje spalio 10, sekmadienį, 2 v. p. p. Šis choras jau ne kartą yra koncertavęs įvairiuose rengimuose ir pasirodęs kaip pajėgus vienetas

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

LIETUVIŲ FONDAS

Neseniai Čikagos lietuvių laikraščiai pranešė, kad po N. Metų įvyks pasikeitimų Lietuvių Fondo (kitų vadinamo milijoniniu) valdyboje ir taryboje. Valdybos pirm. pareigas, kurias ilgą laiką ėjo Fondo iniciatorius ir steigėjas dr. A. Razma, o vėliau jį pakeitė dr. K. Ambrozaitis, perims augstai savo srityje iškilęs patologas dr. Jonas Valaitis, kuris sudarys naują valdybą. Tarybos pirm. dr. G. Balukui ir sekr. S. Rauckiui iš pareigų atsisakius, nauju tarybos pirmininku išrinktas dr. K. Ambrozaitis, o sekr. dr. F. Kaunas, šiomis dienomis Niujorke taip pat išrinktas ir Pasaulio Lietuvių Gydymo S-gos pirmininku.

Is pavardžių matome, kad ir LF pagrindines pareigas dar negrįžta Fondo steigėjas dr. A. Razma, prieš porą metų pasitraukęs, kad galėtų gilintis savo specialybėje. Iš tarybos pirm. pareigų pasitraukė ir dr. G. Balukas, šiose pareigose išbuvęs arti dešimties metų ir atidavęs daug širdies bei darbo. Jis taip pat buvo ir IV dainų šventės vykd. k-to pirmininku. Paskutinius metus jis ištiesi paaukojo tik lietuviškam darbui. Todėl neuostabu, kad jis kuriam laikui reikalingas užsitarauto poilsio, o jo pareigas perėmė dr. K. Ambrozaitis. Tai tas pats vyras, kuris vadovauja "I Laisvės Fondui Lietuviškai Kultūrai Ugdyti", išleidusiam visą eilę vertingų veikalų, kaip Vy. Mačernio, J. Daumanto, dr. J. Girmiaus ir kitų. Dr. K. Ambrozaitis yra rentgenologijos skyriaus vedėjas vienoje didžiausių Gary miesto ligoninių. Juodu, su naujai į tarybą išrinktu dr. Kaunu, jau yra daug valandų ir širdies atidavę LF. Todėl pasikeitimai LF pagrindinėse pareigose nėra nusigvenimo, bet naujos gyvybės reikškimybė naujai tikybai.

Dvi savaites prieš tai įvykių šventėm ekumenizmo dieną: lietuvių, latvių ir estai — katalikai, liuteronai, evangelikai. Sveikinomės ir bučiamomės prie vieno altoriaus meldamiesi ir linkėdamiesi vieningumo. Seni, tradicinio protestantų tikėjimo žmonės ilgisi susijungimo su Katalikų Bendrija, o nauji sektantai (nuklydę katalikai) — fanatikai yra nesukalbami. Sao Paulo priemiesčiai, kaip pastebėjau, pilni tokių sektantų ir jų šventinamių. Katalikų Bendrijai yra kuo susirūpinti.

"AKIRACIAI"

Rugsėjo pradžioje skaitytojus pasiekė Čikagoje leidžiamas "Akiračiai" birželio nr. Kaikas ši mėnraštį net

PER SPAUDĄ I LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVĘJE TIKROJI SPAUDA!

bando laikyti už patriotinės spaudos ribų. Jei "Akiračiai" tikrai būtų "už patriotinės spaudos ribų", jie gan palankiai savo skiltyje necituotų "T. Z.", "Darbininko" ir dar vieno kito mūsų laikraščio. Štai birželio numerio skaitome: "Giliai įsirėžęs mūsų tautos istorijon 1940 m. birželis. Nutruko tada Lietuvos nepriklausomybė, kraštą okupavo svetimieji kariuomenė. Krūvinom raidėm save istorijon įrašė ir 1941 m. birželis. Per savaitę laiko tada Lietuva neteko 30,000 žmonių. Po viena iš kiekvieno šimto ištremė Sibiran. Už ką? Kodėl?..."

Atsitiktinai ir rankas patekusioje "Vienybėje" apie Lietuvoje mirusio Stalino premijos laureato A. Venclovos mirtį teko skaityti tokius žodžius: "Jo netekimas yra skaudus nuostolis lietuvių kultūrai ir literatūrai. A. V. visada liks lietuvių atmintyje kaip didelis grožinės literatūros meistras, rašytojas, pilietis ir Lietuvos patriotas..." Tuo tarpu "Akiračių" birželio nr. tas pats A. Venclova taip vertinamas: "O gėdytis premijų kartais tenka net po mirties. "Tiesoje" didžiausias A. Venclovas literatūrinis laimėjimas — Stalino premija — taip ir nepaminėta. A. Venclova buvo vienas iš turtingiausių žmonių Lietuvoje, už gausią propagandinę literatūrą gaudavęs ribius honorarus. Net ir nebūnant pranašas, gana aišku, jog Stalino premijos vertas literatūrinis šio rašytojo palikimas susilauks tokio pat likimo, kokio susilaukė ir pati premija..."

Kas be ko, "Akiračiuose" būna ir nemažai straipsnių, su kurių mintimis negali sutikti. Taip lygiai ir šiame nr. V. Rastenis užpuola VILKĄ už išleistus ženklus tautūdystei priminti. V. Rastenis žodžiais, "Jei genocidas Lietuvoj būtų užtrukęs išties 30 metų, atseit, ligi šiol, tai lietuvių Lietuvoj jau turėtų nebebūti..." Taip, bet kad tautūdystė Lietuvoje buvo vykdoma, vedamajam rašoma net tame pačiame mėnraštyje. Tad kam apie tai tylėti, augant naujoms kartoms. Kodėl nesimokyti iš žydų, kurie rėkė ir teberėkia už istorijoje sudėtas dideles kraujo aukas? Ir su tuo praeities rėksmu jie veržiasi ir vis tvirtėjančiai ateiti.

SUKAKTIS

Rugpjūčio mėnesį suėjo 25 metai, kai Cicerio Sv. Antano taupymo bendrovė bė pertraukos dirba akt. E. Petrokaitė-Rukuižienė, šiuo metu einanti įstaigos vyr. kontrolierės pa-

reigas. Ji gimė Čikagoje, vėliau su tėvais grįžo į nepriklausomą Lietuvą, kur baigė komercijos mokslus ir Šiaulių teatro dramos studiją. Kurį laiką vaidino tame pačiame Šiaulių teatre ir operetėje. 1946 m. grįžo į Čikagą ir tuojau pradėjo dirbti Sv. Antano b-vėje. Ilgainiui iškilo į svarbų kontrolierės postą. Čikagoje vaidino visoje eilėje lietuviško teatro spektaklių, taip pat nemažai laiko skyrė Scenos Darbuotojų S-gai. Jos sukaktis įstaigos vadovų bei tarnautojų buvo prasmingai paminėta.

KEZIO NUOTRAUKOS

1970 m. pabaigoje Wisconsin valstijoje išleisto reprezentacinio ir po visą Ameriką platinamo albumo "Love — Country Beautiful" pirmieji keli puslapiai papuolė lietuvių foto menininko kun. A. Kezio, SJ, meniškoms nuotraukoms. Idomu, kad šio albumo leidėjai yra savo srities žinovai, atrinkę pačių geriausių šio krašto foto meistrų darbus. Rugpjūčio vidury kun. A. Kezys ilgesniam laikui išvyko į Kaliforniją, kur nufilmuos dail. J. Rimšą. Filmavimą finansuoja inž. V. Adamkus, o dailininko filmas bus įvestas į "Dvylikos" ciklą, kurio antroji dalis jau rengiama. Į jį pateks ir dail. A. Varnas, dail. J. Rimša ir elė kitų.

Skamba kanklės plačioj Kanadoj...

Vos netapau kankiniu Brazilijoje... PRANAS GAVENAS

Mano išpužiai Brazilijoj? Štai vienas pergyventas, ne nugarstas faktas. Sakysčiau — mano braziliškas krikštas. Mat, tai atsitiko tik po dviejų mėnesių įkėlus koją Brazilijon.

Pirmąjį liepos sekmadienį Brazilijos Katalikų Bendrija skelbia "pasaulinę popiežiaus dieną", kadangi Petrinės čia nešvenčiamos. Per liturginius tekstus išmąstęs Petro pašaukimą ir jo vargus, Pauliaus raštus iš kalėjimo ir jo paguldę galvą už Kristų, — pakilia dvasia švenčiau popiežiaus dieną. Atlaikęs rytą pamaldas lietuviams Vila Zelinoj, popiet vykau į lietuviškas "parapijas" — Vila Caroliną ir Casa Verde. Vykau ten pirmą kartą. Ir tai toli — visai į kitą miesto pusę.

Sao Paulo mieste yra 6 milijonai gyventojų (su "didžiuoju" Sao Paulo 8 milijonai). Tai didžiausias pasaulio katalikų miestas. Didžiuojasi jis savo katalikiškumu, tačiau ir čia gali rasti visokių plauko tikinčiųjų. Centras, su katedra ir senom šventovėmis, tradiciškai katalikiškas, bet priemiesčiai (bairais arba vilom vadinami) apstatyti visokiausiu konfesijų šventiniais.

Pamaldos lietuviams
Išlipau iš autobuso pagrindinė Vilos Carolinos aikštėj. Išvydęs būrį vaikinių, paklausiau, kur bažnyčia. Nurodė man gatvę ir kalvutę. Kiek pažengęs, pastebėjau užrašą "Igreja presbiteriana". — Tai ne man, — numojau ranka, ir pasukau į dešinę, sekdamas ankščiau gautais nurodymais.

Katalikų parapijos bažnyčia didelė, ant kalno, bet tolakai, tad vietos katalikai stotasi bažnytelę prie namų. Pasistatę įėjimo kungio, kuris juos aptarnautų. Taip man vėliau pasakojo komiteto pirmininkas, italias. Prie šios statomos bažnytelės kaip tik prisilieję ir vietiniai lietuviai (225), kuriems čia laikomos pamaldos viena kartą į mėnesį. 3.15 v. p. Susirinko apie 15. Giedojų, meldėsi, paskui pasidalijom informacijom.

Moters antausis
Iš ten taksiu nuvykau į kitą kvartalą — Casa Verde, kur lietuvių yra 700. Nunešiau Komuniją vienai negalinčiai išeiti iš kambario moteriškei, paskui

patraukiau nurodyta alėja įeiti kiti Sopulingosios bažnyčios, kur vieną kartą į mėnesį susirenka "bairro" lietuviai. Jiems jau pranešta, kad atvyks svečias iš Romos.

Einu plačia gatve, vis žvalgydamasis, ar neišvysiu bažnyčios. Už vartelių, žiūriu, stovi moteriškė, lyg ko laukdamas, ir mane praeinantį tuoj užkalbina:

— Vocė e padre? (Ar tamsta esi kunigas)?

Net nudžugau. Mat, pagalvoju: žino, kad naujas kunigas atėina, tai laukia, išeina pasitikti ir, reikalui esant, net kelią parodyt. Tad tuoj ir atsakiau:

— Certo, eu sou padre (Taip, esu kunigas). — Ir bandžiau tvesti lietuviškai. Tačiau ji į tai nekreipė dėmesio (nebuvo lietuvių) ir tęsė kvotimą:

— Tai ar esi katalikų kunigas? Ir laikai Mišias?

— Taip, — sakau, — esu katalikų kunigas ir einu laikyt Mišias.

Moteris atvėrė vartelius ir išėjo į gatvę. Atėjo, maniau, parodyt kelią į bažnyčią. O ji, priejusi visai prie manęs:

— Ak taip? — suspigo. — Tu katalikų kunigas, tu laikai Mišias!... Ir pasismaginusi kad voš atžagaria ranka man į veidą. Paskui, kiek atsikvėpusi, kad paleis savo kakarinę:

— Ah, cacorro, ladrao, traidor, vagabundo — Ak tu šunie, sukčiau, išdavike, latre... tu laikai Mišias... tu Piraporoj man davei Komuniją... šunie, vagie, sukčiau, išdavike... — Šiais lietišiais ir kiti panašūs titulai, kuriu tačiau manasis portugalų kalbos žodynas tuo metu dar neįstengė pilnai suvokti.

Atsukti kita žandą?

Gauti antausį nuo moters, ir dar viešoj gatvėj — gėda. Bet ir panašiu gestu jai atsakyti rodėsi nemažesnė gėda. Gi evangeliška! atsukti kito žando... nepasitikėjau ne tik savimi, bet ir ja. Juk, — galvojau, — ko gero, galėtų dar ir akis iškapot. Tad nurišęs seiles norėjau, kiek mano žodynas leido, aiškintis, kad aš pirmą kartą ją matau, kad Piraporoj dar niekad nebuvo, kad Komunijos aš jai niekad nedaviau... Bet kur ji tau! — Lipa ant kulnų, grūmoja ir vis šaukia: "Šunie, išdavike, sukčiau, katalikų kunige, tu man Komuniją davei..."

likų kunige, tu man Komuniją davei...

Atatupstas, kaip gindamasis nuo užpuolusio šuns, ir vis žvelgdamas, kad neįkauptų, traukiau kildamasis: ar ji kvaila, ar pamišėlė, ar kas kita su ja? Tik nedrąsiai dirstelėjęs ir prie moters vartelių stovintį augstą pastatą išskaičiau grandiozišką užrašą: "Igreja Luterana" ir apacioj dar koki kitą pavadinimą. Tik tuomet susivokiau ir, išstengęs palikti ją, galvojau: katalikė moteris, matyt, gera davatkėlė (juk lankėsi ir Piraporos atlaiduose, kur ir Komuniją priėmė). Vėliau sužinojau, kad Pirapora yra garši brazilų šventovė, netoli nuo Sao Paulo. Perejusi ir protestantizmą, buvo taip nuteikta prieš Katalikų Bendriją ir kunigus, kad pamaciūs katalikų dvasiškį, puola tarsi užpujdytas šuo. Manau, jei būtų turėjusi po ranka akmenį ar mieta, būtų vožusi per galvą. Ir su popiežium nebūtų pasielgusi kitaip, jei ten būtų pasimaišęs.

Moteris mietu per galvą ir... Pranas Gavėnas — kankinys! Taip greit. Ir taip lengvai!

Kaip gaila, kad kankinių gaidynė, rodos, praėjusi! Ankščiau tuoj būtum apšauktas kankiniu, o dabar išeitų laikraštis su žinute apie ir šitą kriminalinį gestą (jei dar kitokių sensacijų žurnalistai nepajimtų), ir baigta!

Paklydusi fanatikė
Tešiant kelionę pynėsi kojos ir mintys. Pirmiausia, pats tebejausi savo šaltu krauju ir net, vidiniu džiaugsmu, kad... gavau į ausį už kunigystę. Tai ne kasdieninis įvykis, bent man... Ir to tikrai nesitikėjau tokiame katalikybės centre, kaip Sao Paulo. Taigi, galvojau, Petro ir Pau-

LONDON, ONT.

SPORTUOJANTIS JAUNIMAS — LLSK "Tauras" nariai rengia šaunų balių gražiojo Centennial salėj šeštadienį, spalio 23 d. Pradžią 8.30 v.v., pabaigą 1 v.r. Bus puikus orkestras, buketas ir nuotaikinga programa, atliekama svečių iš... toli, karalietės rinkimai. Kandidatės į karalaites prašomos iš anksto registruotis pas klubo pirm. L. Butkų ir J. Paulionį. Taip pat visi prašomi iš anksto įsigyti įėjimo bilietus. Tuo palengvinsite rengėjų našta. Bilietai gaunami pas klubo narius-studentus. Pateidaujami laimikiai-fantai loterijai. Taigi, šių metų rudens sezonas pradėdamas neeiliniu šokių vakaru-baliumi. Bus proga pasidalyti praėjusių vasaros išpužiais ir geroje nuotaikoje praleisti rudens vakarą bei paremti sportuojančio jaunimo klubą, kuriam dabar vadovauja pats jaunimas. D. E.

BARRIE, ONT.

JUOZAS JURGAITIS, pensininkas, 1971 m. liepos mėn. buvo išvykęs į JAV, kur aplankė savo gimines Waterburyje, Hartforde ir New London. J. Jurgaitis kaimynai bei draugai 1971 m. rugsėjo 12 d. surupšė iškilmingą 70-tąjį gimtadienio minėjimą. Juozas į šį pasaulį atkeliavo 1901 m. rugsėjo 8 d. Ta proga jis artimųjų bei kaimynų buvo pasveikintas.

Kaimynas

ČESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraujvalantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevalingų, nuo pavirto bakterijų bei įsunkinimo. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingas česnako alyvas, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per šitąs švėtas milijonai žmonių vertojo česnako kaip vaisto, tikėdami jo gydymojo bei stiprinamojo galia. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirkite "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau stogysite. Šis česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

CHURCH MOTORS (Fordo gaminių prekyvietė)

maloniai kviečia Jus aplankyti privačią NAUJŲ FORDO 1972 METŲ MODELIŲ parodą 1971 m. rugsėjo 22, trečiadienį, nuo 6.30 iki 11 v.v. Dalyvaus Ylona Pacas — 1971 m. 'Miss Toronto' su savo pilkuoju "PINTO"

Norintieji sutaupyti ir pasinaudoti čia spausdinamu kuponu rasite didelį pasirinkimą - virš 250 naujų Fordo automobilių.

CHURCH MOTORS tel. 767-2111
2100 Bloor St. West ir 35 Weston Road

Kuponas CHURCH MOTORS — Kuponas
\$100 Service 35 Weston Rd. \$100

Nupirkusiem naują 1971 m. modelį, parodomajį arba vartotą automobilį ir pristatiusiem šį kuponą išmokėsime po \$100

Vienas šimtas dolerių \$100 CHURCH MOTORS

Sąlygos: • Tik VIENAM pirkiniui ir vienam pirkėjui.
• KUPONAS turi būti įteiktas automobilių pardavimo vedėjui, pasirošius pirkimo akto dar prieš atsiimant automobilį.
• GALIOJA IKI 1971 M. LAPKRIČIO 1 D.

\$100 CHURCH MOTORS — \$100
Sales 2100 Bloor St. West

KINESFEROS PREMJEROS — DU PUKŲ NAUJI FILMAI!

"Namai prie vandens". — Kinesferoje bus pirmą kartą rodomi du jauniantys, nauji didelio formato filmai rudens programoj. "Namai prie vandens" — tai pasaulinė premjera. "Festivalis". — Tai antrasis filmas apie Ontario, specialiai pagamintas 1970 m. pasaulinei parodai Osakoje, Japonijoje. Jis buvo labai mėgstamas japonų lankytojų Ontario paviljone.

Be šių naujų dviejų filmų, jūs taip pat galėsite pamatyti nuostabių filmų "Į šiaurę nuo Superior ežero". Tai specialiai pagamintas IMAX filmas, kuriuo gerėjusi Kinesferos lankytojai ištisą vasarą.

PROGRAMA IKI SPALIO 11

"Į šiaurę nuo Superior ežero" 10.00 v.r. iki 12.30 v.p.p.
"Namai prie vandens" 1.00 v.p.p. iki 4.00 v.p.p.
"Į šiaurę nuo Superior ežero" 4.30 v.p.p. iki 6.30 v.v.
"Festivalis" 7.00 v.v. iki 10.00 v.v.

Paragaukite valgių bet kuriame iš 23 restoranų Ontario Place. Išmėginkite skanų jūros maistą, baviarišką dešrą, pasiklausykite vokiečių orkestro, pamatykite Toronto miesto vaizdą nuo 35 pėdų virš vandens, išgerkite putojančio statinės alaus ir kitų skanumynų. Po to padainuokite įsijungdami į vieną iš daugelio dainos grupių Ontario Place.

ONTARIO PLACE LENGVA PASIEKTI

Ontario Place yra prie Ontario ežero, tiesiai prieš Parodų parką. Kaip privažiuoti?

T.T.C. — Specialūs autobusai į Ontario Place važiuoja iš Bay-Dundas gatvių stoties 10 minučių prieš kiekvieną valandą ir po to kas 20 minučių. Dufferin gatvės autobusai ir Bathurst gatvės tramvajus nuveža tiesiai į Parodų parką, o iš ten galite eiti pėsti.

"GO" TRAUKINIAI. — Sie traukiniai važiuoja kas valandą ir sustoja prie Parodų parko ties Ontario Place. Nuo ten važiuokite GO autobusu iki Ontario Place įėjimo. Smul-

kesnių informacijų teiraukitės "GO Transit" įstaigoje.

TAKSAI. — Galite paimti taksi ir nuvažiuoti iki vakarų arba rytų įėjimo bet kuriuo dienos metu.

AUTOMOBILIAI. — Galite įvažiuoti Prince's Gates ir palikti automobilį aikštėje prie Ontario Place į šiaurę nuo Lakeshore Boulevard. Kaina — 75 centai.

Ontario Place atidaryta visas 7 dienas savaitėje iki spalio 11 dienos nuo 10 v.r. iki 1 v.r. Įėjimo kaina: suaugusiems 1 doleris, mokiniais 50 centų, vaikams 7-12 metų 25 centai. Pensininkams ir vaikams iki 7 metų — nemokamas.

Ontario Place rudens festivalis vyksta iki spalio 11

Ontario vyriausybės projektas

Hon. WILLIAM DAVIS, Prime Minister
Hon. ALLAN GROSSMAN, Minister of Trade and Development

ontario place

Amerikos lietuvių istoriją pasitinkant

Prof. dr. A. Kučo redaguotas veikalas — žymiausias pastarųjų metų istoriografijos kūriny

1. Tautų tauta

Kai Kolumbas atrado Naująjį Pasaulį, Europa jau žengė į naujus amžius susiskirstiusi tautomis. Jos susidarė viduramžių laikais iš pirmųjų pasklidusių po žemyną genčių, kai šios susijungė į valstybinius vienetus. Taigi, Europos tautos kilo iš įvairių valstybėmis tapusių junginių. Jos buvo valstybinės tautos.

Europiečių pradėtą Naujojo Pasaulio apgyvendinimą reikė šiu tautų kūrėjams jame dažnai su jų valstybių parama. Pirmieji europiečių apgyvendinti plotai buvo Europos valstybių kolonijos. Tad pradžioje matome Europos valstybių — Ispanijos, Portugalijos, Prancūzijos, Olandijos, Anglijos kolonijas. Tos valstybės ir davė pradžią Naujam Pasauliui, kurį iki šiol turime.

Istorija taip jau lėmė, kad šiaurinė Amerikos dalis gavo kolonistus iš labiausiai užjūriniam žygam pasiryžusių tautos — anglosaksų. Ji savo kokybine ir kultūrine persvara užėjo antspaudą šiaurinei Naujojo Pasaulio daliai. Jai tekęs visam vakarų žemynui pradžioje taikytas italškas Amerikos vardas rodo jos pirmenybę.

Pirmavisi anglosaksų tauta neužpildė savo užimtos dalies — paliko vietos ir kitoms Europos tautoms, kurios, paliesus emigracijos srauto, traukė į ją. Čia atvykdamas, atsinešė savo tautinę individualybę ir ją išlaikė ilgesni ar trumpesni laiką anglosaksijoje aplinkoje. Pagal visotąjį besireiškiantį integracijos dėsni, pagal kurį dalys jungiasi į augstesnę vienybę, iš Europos tautų vis darėsi viena Amerikos tauta. Jos anglosaksiškas pagrindas liko papildytas, pavaivairintas kitų tautybų.

Salta integracijos vyksmo Amerikos tautų būtyje reiškėsi ir tautų išsilaukimo pastangos. Kiekviena Europos tautybė, patekusi į svetimą aplinką, jaučia savo individualybę ir ją reikią įvairiomis tarpusavio bendravimo formomis. Bendravimo formos ir sudaro tautybės istorijos turinį toje svetimoje aplinkoje.

Lietuvių tautai buvo lemta vienai iš paskutiniųjų įsiterpti į šią tautų mišinį. Ji taipgi prisidėjo savo įnašu prie šios tautų tautos sudarymo ir prarado bei dar praranda daug savo sūnu. Nepaisant to, ji visdėlio gyvuoja čia jau 100 metų. Jos gyvata nuo pirmųjų kūrinių metų iki šiol ir yra turinys istorijos, kurios apžvalgai šis straipsnis skiriamas.

2. Veikalo sąranga

Neseniai pasirodžiusi dr. A. Kučo redaguota Amerikos lietuvių istorija yra žymiausias kūriny mūsų paskutinių metų istoriografijoje. Ji aprėpia savo didele apimtimi (639 p.) visą lietuvių bendruomenės buiti nuo pat jos išsikūrimo iki šių dienų ir kaupia visokeriopas žinias apie ją, kurios išlaikytos visokiuose leidiniuose. Tuo būdu veikalas yra žinių aruodas ir gali būti parankinė knyga kiekvienam, besidomiančiam lietuvių praeitimi JAV-se.

Tokios svarbios knygos vertė žymia dalimi priklauso nuo jos

Rašytojo Justino Marcinkevičiaus dramatis veikalas „Mindaugas“, išverstas į anglų kalbą, bus vaidinamas Hamiltone McMaster universiteto Robinson Memorial Theatre š. m. rugsėjo 26, sekmadienį, 7 v. v. Pagrindinį Mindaugo vaidm atliks kanadietis aktorius Michael Lowlor, kunigaikštienės Mortos vaidmenį — „Aukuro“ aktorė Lina Verbiekaitė, kitus vaidmenis — „Aukuro“ aktorai. Veikalą režisuoja Elena Daugvietytė-Kudabienė. Dekoracijos — A. Trumpicko. Nuotraukos — L. Verbiekaitė

J. JAKSTAS

turinio organizavimo, t.y. istorinės medžiagos suskirstymo. Kiekvienam istorikui, imančiam rašyti kokią ilgesnę studiją, pirmiausia kyla dvejetainis medžiagos suskirstymo planas: chronologinis ar teminis. Chronologinis planas reiškia istorinio vyksmo vaizdavimą laiko slinktyje. Teminis vaizdavimas reiškia dalyko skaldymą paskiromis temomis.

Minimo veikalo tema — Amerikos lietuvių bendruomenės istorija nuo pradžių, sakysim, nuo 1870 metų, iki dabarties. Ta bendruomenė čia laikoma tam tikru vienetu, kuris nuo pat isikūrimo pradžios gyvavo ir gyvuoja iki šiol. Vadinasi, reikia vaizduoti bendruomenės vienetą vystymasis laiko tėkmėje. Tas daugialypis vienetas tegali būti vaizduojamas skaldant jį dalimis. Veikalo rengėjas dr. A. Kučas suskirstė jį į penkias dalis ir kiekvienai jų davė temos esmę atitinkantį pavadinimą. Teminis suskirstymas tik iš dalies lydi m a s chronologinio. Chronologinis suskirstymas ryškus tik pirmoje dalyje, kuriai duotas pavadinimas — XIX a. ateivijos apžvalga. Sioje dalyje sudėtos žinios nuo Amerikos lietuvių pradžios iki 1900 m. Dalis itin margaspalvė, nes joje sutelktas ilgas laikotarpis (nuo Karolio Cursiaus XVII a. iki 1900 m.) ir apžvelgta daug lietuvių kolonijų, kur lietuvių kurtasi. Be to, toje dalyje duodami ir kaikiurių organizacijų užuomazgos.

Likusios keturios dalys išėjo kurkas vientisesnės. Jos prasmelktos vis kokios vienos pagrindinės temos. Tik kartais siekiamas XIX a., ir tada neišvengiama pasikartojimo.

3. Amerikos lietuvių bendruomenėi kuriantis

Po įžanginės apžvalgos pirmoje dalyje, kur pasakojama pagal dr. K. Jurgelso studiją „Lietuviai Amerikoje prieš masinę emigraciją“ (Suvažiavimo Darbai V, 1964) apie paskirus lietuvių, atvykusius į Ameriką XVIII-XIX a. pradžioje, vaizduojama lietuvių „platinioji imigracija“. Centrinis dėstomas dalykas yra lietuvių kolonijos, kur jie pirmiausia kūrėsi. Daugiausia kalbama apie Pensilvanijos kolonijas, darbo sąlygas angliškose ir apskritai apie anglišką nelengvą gyvenimą. Užgriebiamos vietovės ir už Pensilvanijos ribų net iki Mississipi upės.

Redaktorių, gražiai ir vaizdžiai aprašinėdamas lietuvių buiti Pensilvanijoje, neišleido šių akių ir jų bendruomeninio gyvenimo. Su paskirų vietovių istorijėlėmis vis minimos pašalpinės draugijos ir parapijos. Po to pereinama prie lietuvių pirmosios spaudos ir jų susivienijimų steigimo. Šiuos paskutiniuosius dėsto skyriuje su dėmesio verta antrašte: „Ideologiniai skirtumai ir skaldymasis“ (102 p.). Jau antraštė pasako, kad Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo pradžią lydėjo ideologinė diferenciacija. Red. būtų gerai padaręs pažymėdamas, jog šios diferenciacijos šaknis glūdėjo Lietuvoje nuo „Aušros“ pasirodymo ir buvo persodintos į Naująjį Pasaulį pirmų emigrantų vadovų. Visai teisingai redaktorių dėsto ideologinį skaldymą si (iš dalies trijų) asmenybių santykiais: Šliūpo ir Burbos (ir A. Varnagrio).

Amerikos lietuvių istorijoje Šliūpo ir Burbos santykiai nuo seniau buvo laikomi labai vaizdžiu, įžymiu epizodu ir vis išskirtinai nupasakojami. Abu asmenys yra tarsi iškilę svyturiai Amerikos lietuvių gyvenimo angoje. Jų abiejų bendravimo raida tinkamai įvertino redaktorių, kai jiems pavaizduoti įterpė atskirą poskyrį.

4. „Paliubos vardan lietuviybės“

Šliūpo ir Burbos santykiai turėtų būti dabar kiek kitaip nušviečiami nei seniau. Iki šiol vadovautasi senu žaibonu, kilusiu iš kun. Burbos šalininku, ypač iš kun. A. Miluko. Paskutiniu laiku šiek tiek naujos šviesos įnešė į tą Amerikos lietuvių įžymų epizodą komunistinėje „Vilnyje“ (177-209 nr. 1968. IX. 12 — 1968. X. 26) paskelbtas pluoštas laišku iš abiejų susirašinėjimų. Laiškus gavo „Vilnės“ redaktorių L. Jonikas iš Kaune gyvenusio K. Vairo-Račkausko ir atsivežęs paskelbė savo laikraštyje.

Iš tų laiškų matyti, kad Šliūpo ir Burba nebuvo jau tokie priešai, kaip jie paprastai vaizduojami. Pirmiausia juos jungė artimas bendradarbiavimas „Aušroje“, kai Šliūpas ją redagavo ir Burba rašinėjo eilėrašius bei apsakymėlius. Galbūt jų abiejų draugystė siekė ir jaunystės dienas, nes kilimu abudu

buvo kaimynai (iš gretimų Kruopų ir Grūdžių valsčių).

Iš laiškų aiškėja, kad Burba vyko į Ameriką Šliūpo kviečiamas. Jis patarė Shenandoah lietuviams, kovojusiems su lenkų klebonu dėl lietuviškų pamaldų bažnyčioje, pasikviesti sau lietuvių Burbą ir pasiūsti jam laivakortę. Senandojiečiai lietuviui pasekė Šliūpo patarimu ir primė atvažiuoti Burbą. Kad Burba Šliūpo kviečiamas vyko į Ameriką, rodo jo Šliūpui sviesti žodžiai, kai jie pradėjo pokytis: „Gerai man vienas inteligentas sakė, kad ketinav užiuoti į Ameriką: geriausias vanduo su ugnia susitaikys, negu tu su Šliūpu“. Kaip būtų galėjęs jam kas nors Lietuvoje priminti Šliūpą, jeigu jis nepriklausomai nuo jo būtų vykęs į Ameriką? Šliūpą jam greičiausiai buvo priminęs Varšuvos studentas medikas Jonas Gaidys (rašėsis ir Gaidamavičius). Jis, kaip ir kiti Varšuvos studentai, labai nenorėjo išleisti Burbos iš Lietuvos. Jiems jis rodėsi nepamainomas lietuvis veikėjas Vilniaus krašte (J. Gaidys ir buvo vilnietis nuo Molėtų). Varšuvos studentai atrinko net iš Šliūpo raštų, ypač „Lietuviško Balso“, visokius antiabžnytinius ir antikuniginius posakius ir pateikė Burbai. Tuo jie stengėsi atbaityti jį nuo Šliūpo. Juos paskaitęs Burba nusigando ir jau buvo beapsisprendęs nevažiuoti į Ameriką, nors jau laivakortę turėjo. Teiravosi pas Šliūpą, kokia laivakortės kaina, ir sakėsi atsilygins už ją Shenandoah lietuviams. Bet paleistas iš Gardino vienuolyno, kur jis buvo porai metų uždarytas, apsisprendė vis dėlto važiuoti į Ameriką. 1889 m. rugpjūčio mėn. išlipo Niujorkę, kur buvo sutiktas Shenandoah Šv. Jurgio draugijos atstovs.

Kai Burba atvyko į Shenandoah, Šliūpas jau buvo seniai persikėlęs į Baltimore, kur pradėjo eiti medicinos mokslus. Premijuotasis J. Gliaudos „Aitvarai ir giria“ pro vieno nedidelio miško brolių būrio vidinės būsenos praskleidimą kėlė esminės tautos rezistencijos idėjas, jos motyvus ir pasekmes. Aloyzo Barono „Vėjas lekia lyguma“, spalvingu nuotykiu grandinę įreminio pabėgusio rusų sauguameio Burlitskio ideologiniame lūžyje, mažiau dėmesio kreipdamas į romano centrinę situaciją, palikdamas veikėjų lyg nesulydintus į nuoseklią fabulą, idėjinę prasmę pabrėždamas žuvusių rezistencijos aukų amžinumą. Daugliausia vaidinamų šiuo metu dramų autoriaus Anatolijaus Kairo romano „Ištikimoji žolė“ visai nevaizduoja partizaninio veikimo ir jo herojų. Šis romanas mėgina atskleisti pačią tautinės rezistencijos esmę, siekia tautos išlikimo pačių gelmių.

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

Skautija nr. 4. Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės biuletenis, gaunamas pas administratorių Kazį Simėną, 45 Albin St., Dorchester, Mass. 02124, USA.

Laiškai Lietuviams nr. 7. lieparrugpjūtis. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

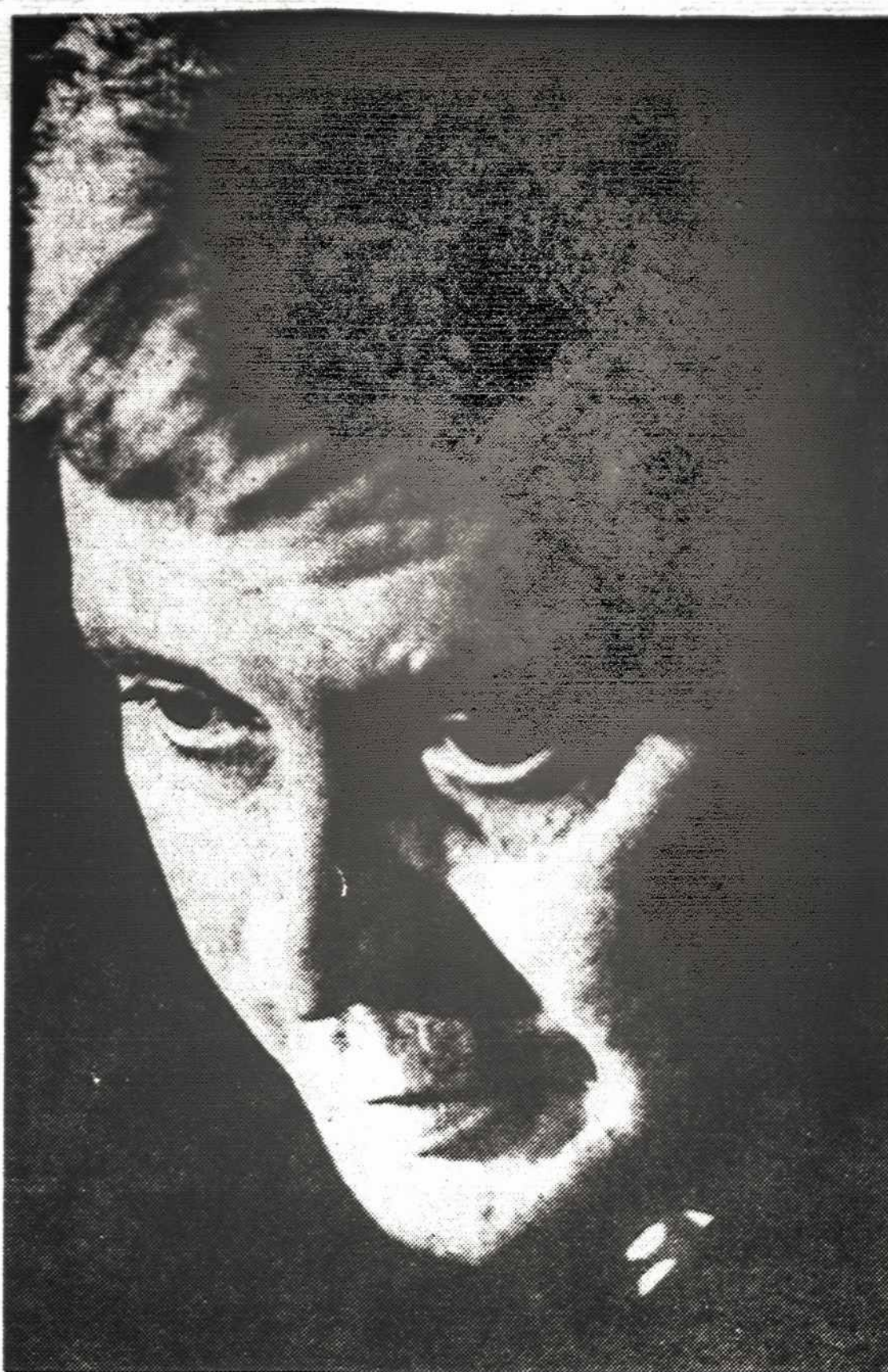
LKMOPS ŽINIOS nr. 1(10). Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos biuletenis, gaunamas administracijoje — 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418, USA.

V a n d a Frankienė-Vaitkevičienė, UZBURTOS KANKLES. Pasakojimai apie senovę. Si 168 psl. vadovėlio formato knyga JAV LB švietimo tarybos yra pripažinta tinkama skaityti lituanistinėse mokyklose. Viršelis ir iliustracijos — seselės M. Mercedes, S.S.C. Išleido „Laiškai Lietuviams“ 1971 m. Čikagoje. Prie išleidimo prisidėjo buvęs Vilniaus universiteto miškų fakulteto dekanas Antanas J. Vasaitis. Kaina: minkštais viršeliais — \$3, kietais — \$4.

ALDONA KAIRIENĖ

RŪDUO

Aš dainuoju rudenį,
Bet jis nesiklauso manęs.
Jo balsas žaidžia pilkose medžių šakose.
Skamba, kaip įtemptos stygos, jų nerimas.
Vėjas juokiasi ir meta atgal mano dainą —
Ji neprilygsta audros galiai.
Aš mėginu perskaityti vėją
Ir juokiuos,
Kaip juokiasi vaikai rudens lapų krūvoje.
Aš juokiuos,
Nes rūdavo dar nepalietė manęs.
Dar ne...

Donatas Banionis, Panevėžio dramos teatro aktorius, šalia propagandinių vaidmenų atlikęs ir grynai meninių. Vienos jo žymiausių vaidmenų, susilaukęs tarptautinės premijos filmų festivalyje Maskvoje, buvo atlikęs filmo apie ispanų dailininką Goya. Filmas buvo pagamintas R. Vokietijos firmos „Defa“ ir sovietų „Lenfilm“

Anatolijaus Kairo „Ištikimoji žolė“

PR. NAUJOKAITIS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio paskelbtasis romano partizaninės temomis konkursas davė mūsų literatūrai tris romanus. Premijuotasis J. Gliaudos „Aitvarai ir giria“ pro vieno nedidelio miško brolių būrio vidinės būsenos praskleidimą kėlė esminės tautos rezistencijos idėjas, jos motyvus ir pasekmes. Aloyzo Barono „Vėjas lekia lyguma“, spalvingu nuotykiu grandinę įreminio pabėgusio rusų sauguameio Burlitskio ideologiniame lūžyje, mažiau dėmesio kreipdamas į romano centrinę situaciją, palikdamas veikėjų lyg nesulydintus į nuoseklią fabulą, idėjinę prasmę pabrėždamas žuvusių rezistencijos aukų amžinumą. Daugliausia vaidinamų šiuo metu dramų autoriaus Anatolijaus Kairo romano „Ištikimoji žolė“ visai nevaizduoja partizaninio veikimo ir jo herojų. Šis romanas mėgina atskleisti pačią tautinės rezistencijos esmę, siekia tautos išlikimo pačių gelmių.

„Ištikimoji žolė“ yra dviejų plotmių kūriny. Realioji plotmė pina kasdieninio gyvenimo pasakojimą Lietuvos kaime antrojo pasaulinio karo metu: įrieda rusų tankai, žmonių trėmimai, tautos sukilimas, vokiečių okupacija, vėl grįžta rusai, žmonės masiškai bėga iš tėvynės... Veiksmas vyksta viensėdžiais gyvenančiame Tylėnų kaime. Centre — išmintingo ūkininko Gintauto namai. Jo duklė Monika — jauna, graži, turtinga nuotaka. Dėl jos varžosi išsimylėjęs mokytojas Albertas Kiela, vokiečių kilmės ūkininko Langės sūnus Adolfas ir apsuptysio kaimyno Norodovo sūnus Juozas. Abudu kitataučius kaimynus kreipia ir Gintautų pusė ne meilė, o tik noras ūkius padidinti, įsigalėti Tylėnuose, viešpatauti. Bet Monika išteka už kaimiečio Vytauto Dainiaus, kuris savo nuo darbo pūslėtomis rankomis ir skambancia daina geriausiai tinka Gintautui ir žen-tis. Tomis simbolinės prasmės turinčiomis vedybomis, kaimynų — vokiečio ir rusų varžybomis dėl įtakos Gintautams ir kitais glesnės idėjinės prasmės turinčiais motyvais autorius veltuanistinėse mokyklose. Viršelis ir iliustracijos — seselės M. Mercedes, S.S.C. Išleido „Laiškai Lietuviams“ 1971 m. Čikagoje. Prie išleidimo prisidėjo buvęs Vilniaus universiteto miškų fakulteto dekanas Antanas J. Vasaitis. Kaina: minkštais viršeliais — \$3, kietais — \$4.

nuobodu, bet kai gyvenimo tikrovėje perkeltinė prasmė tik jausmė naujauciama, kai pajunta me tikrus, gyvus žmones su karštu krauju ir aistromis, tada A. Kairo sugestvyvas vaizdo esame pagaujami ir verčiami susimąstyti. Ypač pabaigos puslapiuose Monika virsta tautos išlikimo savo žemėje simboliu. Ir jos vedybos su kaimo dainiumi, o ne su išsimokslinusių mokytoju turi tą pačią tautos patvarumą ir išlikimo prasmę. Ir tie protėvių sodinti žuolai, vysku-pa ranka palaiminti, augę saulėje ir lietuje, kuriuos dėl jų stiprumo turi aplenkiti net rusų tankai, yra gilios prasmės simboliai. Ir pats Tylėnų kaimas — simbolinis, ir jį darbsėjai, kantrieji žmonės turi ne tik takti tiesioginę prasmę. Tylėnai — paslaptinė žemė su povandenine srove. Ta povandeninė srovė ir sudaro kūriny esmę. Į ją autorius sutelkė visą savo talento jėgą.

Ar pavyko idėjinę gelmę duoti meninę formą? Atrodo, nevisai. Ten, kur autorius išlieka tikrovinėje plotmėje, o tik leidžia skaitytojui nujausti simbolinę prasmę, ten jis stiprus ir įtikinąs. Kur aiškiai žmones ir įvykius sualegorina, darosi sausas ir atstumia skaitytoja atitrūkimu nuo tikro žmogaus. Pvz. ta vokiečių pasistatyta plytinė lyg pakibus ore tarp alegorijos ir tikrovės. Taip pat vokiečio ir rusų bičiulystė pasikėsinime prieš Moniką ir abiejų pasilptingas žuvas. Ant tautos aukuro sudedami geriausi žmonės: į Sibirą išvežami senieji Gintautai, sukilime žūna Dainius. Tai logiška ir prasminga. Gal rasime loginio pateisinimo ir Kieļu šeimos nelaimės: kam jiems reikėjo plaktis prie okupanto rusų? Deja, mokytojo Kieļu žuvas yra fatališkas ir beprasmiš. Ir jo valenrodiškas vaidmuo neišvengtas iki galo. O kodėl tuo seniaus Aleksa? Kodėl Monika padaroma talkininkė atimant iš seno Kieļu jos dukters vaika? Ir daugiau galėtume surasti klausimų, ir kuriuos nerasmine nei loginio, nei meninio atsakymo. Eijamas briuana tarp dviejų plotmių kūriny daryd pakenkę. Kai simbolinis tikrovės pagilvinimas kėlė kūriny ir idėjinės augstumas, tai plikas kaikiurių asmenų ir įvykių alegorinimas stūmė autorį iš beletristinio lauko.

A. Kairys turi temperamentingą stilių, grakštų, dinamišką sakinį. Aforizmų mėgėjai daug ką galės iš knygos įsirašyti į savo rinkinilius. Žmonių paveikslai tapybiškai tikri: „Antanas Gintautas buvo aukso širdies žmogus. Turtingas, bet nesidžiavo tuo. Geras, bet nesikėlė į puikybę. Išmintingas, bet patarimų nenorintiems nedavinėjo. Kas ateidavo pasitarti, kalbėdavo kaip tikram savo broliui“ (16 psl.).

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ŽOLĖ. Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atžymėtas ir išleistas romanas. Viršelis dail. A. Rūkštelės, Čikaga, 1971 m., 254 psl. Tiražas 1100 egz. Mecenatai — J. ir J. Valiusaičiai. Kaina nepažymėta.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KONCERTU „SVAJONĖS“ Čikagos Jaunimo Centre rugsėjo 18 d. penkerių metų sukaktį atšventė muz. Alice Stephens — Steponavičienės įsteigtas ir jos tebevadovaujamas merginų ansamblis „Aidutės“. Ansambli sudaro: pirm. Gražina Bičiūnaitė, vicepirm. Ramutė Drūtė, sekr. Jūratė Juozėvičiūtė-Norvilienė, rež. Liucija Buivydaite-Abronsini, Jona Drūtė, Julija Jackevičiūtė, Marytė Juzėnaitė, Vaigalė Kavaliūnaitė, Birutė Naurekaitė, Laima Naurekaitė, Zivilė Nungaudaitė, Nijolė Prackailaitė ir Audronė Smonaitytė. Debiutinis „Aidutė“ koncertas Čikagoje buvo surengtas 1967 m. Marijos Augštesniosios Mokyklos saleje. Didžioji dainininkų dalis ima privačias dainavimo pamokas pas savo vadovę A. Stephens Čikagos konservatorijos kolegijos patalpose. Koncertų programas jos pavaivairina solo dainomis ir duetais. „Aidutė“ repertuare—lietuvių liaudies dainos ir pramoginė muzika. Į jų koncertus yra įvestas ir vaidybinis elementas, išreiškiamas skirtingomis grupuotėmis ir judesiais. Be Čikagos, „Aidutės“ teko koncertuoti Rockforde, Racine, Detroite, Klevelande. 1969 m. buvo išleista jų plokštelė „Aidutės Sing“. Dabartinis „Aidutė“ sastatas yra pasikeitęs, nes dalis studentų jau yra baigusios universitetų ir dirba profesinį darbą, bet jame dar netrūksta pirmojo koncerto veteranų, kurių eiles papildė studijas pradedančios. Dainavimo pedagogė muz. A. Stephens lietuviškai dainai yra paskyrusi daugiau kaip 40 metų. Ji dėsto dainavimą Marijos Augštesniosios Mokykloje ir yra Čikagos lietuvių operos moterų choro chormeisterė. A. Stephens jau kelintus metų vadovauja ir Čikagos lenkų chorui „Lira“, nors nemoka lenkų kalbos. Šioms pareigoms ją yra pakvietusios „Lira“ atstovės.

LIETUVISKOS KNYGOS KLUBAS Čikagoje išleis velionies prelo Mykolo Krupavičiaus atsiminimus, užrašytus dr. V. Lito. Kalbą yra peržiūrėjęs rašytojas V. Ramonas. Spaudai paruoštas rankraštis turi beveik 400 masinėse rašytų puslapių. Atsiminimai pradedami velionies pasakojimu apie savo tėvus ir mokslo pradžią. Po to aprašomos studijos Veiverių mokytojų seminarijoje, darbas liaudies mokykloje, studijos Seinų kunigų seminarijoje, jų gilinimas Petrapilio dvasininkų akademijoje, gyvenimas Mogileve ir Taline, darbas su lietuvių jaunimu Voroneže, grįžimas per frontą Lietuvon ir veikla Vilniuje. Be atvirų paties prel. M. Krupavičiaus asmeninių pasipa-sakojimų, atsiminimuose atskleidžiama ištisa galerija anuometinių veikėjų bei institucijų, išryškinkamos lietuvių jaunimo nuotaikos ir kovos už nepriklausybės atstatymą.

SOL. LAIMUTĖ SMALINSKAITE. STEPATINĖS šią vasarą iš Čikagos buvo nuvykusios V. Vokietijon, kur jai teko dainuoti Europos lietuvių studijų savaitėje ir dalyvauti kituose pasirodymuose. V. Vokietijos televizija ją yra pakvietusi sekančią sezoną dainuoti lietuvių kompozitorių kūrinius savo programoje.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ suvažiavimo išvakarėse buvo išleistas naujasis žurnalas „Medicina“, pakeitęs anksčiau leistą Pasaulio ir Amerikos lietuvių Gydytojų Sąjungos biuletinį. „Medicinos“ vyr. redaktorius yra dr. H. Armanas, redakcinę kolegiją sudaro dr. V. Avizonis, dr. P. Legeckis, dr. E. Liatukienė, dr. V. Ramanaukas, dr. V. Tauras, dr. V. Saulys ir dr. M. Žukauskienė. Žurnalas spausdinamas Tėvų pranciškonų spaustu-vėje Brooklynė. Metinė trijų numerių prenumerata — \$10. Ji galima gauti pas administratorę dr. J. Vy-tuviene, 85-29 St., Woodhaven, N. Y. 11421, USA.

APŽVALGINEJE D I D I U L E J E dailės parodoje Britanijos Londone, Alexandra Place, rugpjūčio 11-30 d. d. vienu savo darbu dalyvavo skulptorius Antanas Brazdys. Parodos kataloge buvo pateikti šio talentingo lietuviu biografiniai duomenys ir jo laimėjimai parodose bei konkursuose.

AMERIKOS SPAUDOS KLUBE Vašingtone „Hope“ projekto surengtoje konferencijoje žurnalistai buvo informuoti apie tarptautinio orkestro koncertus spalio 22-23 d. d. Niujorke, Floridos Orlande ir Vašingtone. Ši orkestra sudarys ne tik amerikiečiai muzikai, bet ir 60 įvairių pasaulio kraštų atstovų. Gražina Krivickienė konferencijoje turėjo progą pasinėkti su pasaulinio garso baritonu George London. Pastarasis sakėsi niekad nebuvo Lietuvoje, bet lankėsis Rygoje. Priminus, kad lietuvių Čikagoje stato operas, kurių yra dainavusi Lilija Sukytė, G. London pareiškė: „Nežinojau, kad lietuvių stato operas Čikagoje. Dainavo Lilija Sukytė? Ji yra jauna, graži, talentinga ir turinti gera, gražų balsą dainininkė.“ Šį pokalbį G. Krivickienė yra paskelbusi Čikagos „Drauge“.

„KRIKŠČIONIS GYVENIME“ serijos leidžiama prof. dr. Antano Macceinos knyga „Didieji dabarties klausimai“ jau yra surinkta ir sulaužyta Čikagoje. „Draugo“ spaustuviėje. Daugiau kaip 300 puslapių turinčioje knygoje yra trys pagrindiniai skyriai — „Pasaulio sekuliarizacija“, „Evangelijų numitnimas“. „Evangelija ir religija“.

OKUPUOTOJ LIETUVYJ KAMERINIS MUZIKOS III FESTIVALIS rugsėjo 11-12 d. d. buvo surengtas Vilniuje. Lietuviams jame atstovavo Lietuvos styginis kvartetas, Sauliaus Sondeckio vadovaujamas Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras, filharmonijos styginis trio, pianistė Halina Radvilaitė, Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinės meno mokyklos mažųjų smuikinių ansamblis, laureatų vardą Čekoslovakijoje išsikovojęs šios mokyklos vaikų styginis trio, studentų ir aspirantų kvartetai. Festivalyje taigai dalyvavo žymūs pianistas Emilis Gilelsas, Leningrado S. Tanajev kvartetas, Maskvos ir Kievo kameriniai orkestrai, Armėnijos kamerinis ansamblis. Kamerninės muzikos festivaliai Vilniuje buvo pradėti rengti prieš ketverius metus. Pirmasis buvo skirtas J. S. Bachui, antrasis — L. Beethoveni, šiemetinis — A. V. Mocartui. Po devynias dienas trukusių koncertų Vilniuje festivalio dalyviai gastroliavo Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir kituose Lietuvos miestuose.

DONATAS BANIONIS, Panevėžio dramos teatro ir filmų aktorius, Maskvos VII tarptautiniame kino festivalyje susilaukė pagyrimo už pagrindinį vaidmenį Sovietų Sąjungos ir R. Vokietijos bendromis jėgomis sukurta filme „Goya“ apie garsųjį ispanų dailininką. „Mosfilm“ studija, ekranizuojanti S. Lemo fantastinį romaną „Soliaris“, D. Banionį yra pakvietusi pagrindiniam kosmonauto Kriso Kelvino vaidmeniui.

DRUSKINKUOSE I V Y K U S I KONFERENCIJA stuburo patologijos klausimais sutraukė apie 300 gydytojų iš Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Dėmesio centre buvo stuburo su-sirgimų gydymas bei jo metodai. Druskininkų specialistai K. Dineika ir G. Rimdeika čia praktikuoja naują gydymo metodą — povandeninę gimnastiką. Ligoniai vertikalioje apšildyto mineralinio vandens vonioje atlieka fizinius pratimus su trapecija bei kitais sportiniais įrankiais, stuburui tempti naudodami savo kūno svorį. Šią procedūrą papildę segmentinis masažas, o skausmus padeda pašalinti prof. L. Laucėvičius iš-rastas chloretolio blokados metodas.

VILNIAUS LAUDIES MENO DRAUGIJOS dailės salone atidaryta mėnesį truksianti smulkesniųjų liaudies meno dirbinių paroda. Lankytojai čia labiausiai domina J. Vadeikos ir V. Voicėchovskos verbas, K. Gudonytės ir O. Paškevičiūtės pirštines, P. Damijonaitienės ir V. Zaronkienės tautinės juostos, J. Daniliauskienės ir N. Jurėnienės karpiniai, labai gausus M. Palionienės lietuviškų lėlių rinkinys. Iš salono paroda bus perkelta į Vilniaus mokyklą ir juose panaudota kaip mokomoji vaizdinė priemonė rankdarbių užsiėmimams.

KLAIPEDIS DRAMOS TEATRAS, pažymėdamas XXV veiklos sezoną, gastroliavo Vilniuje. Išvyka buvo pradėta dramaturgo R. Samulevičiaus inscenizuotu J. Tumo-Vaižganto „Nebyliu“, kurį yra pastatęs rež. B. Gražys. Gastrolių repertuare taipgi buvo A. Tolstojaus pasaka „Aukštinis raktelis“, V. Majakovskio „Pirtis“, K. Sajos vienaveiksmių pjesių diptikas „Poliglotos“ ir „Abstinencijos“, G. Kanovičiaus „Ilgas mirusiųjų gyvenimas“ ir britų dramaturgos S. Delani pjesė „Išimylėjęs liūtas“.

VILNIAUS OPEROS IR BALETO teatras naują sezoną pradėjo išvyka Klaipėdon. Čia buvo surengta: solistų koncertas, G. Puccini „Bohemos“, G. Verdi „Traviatos“ operų ir J. Indros „Audronės“, A. Adano „Zizel“ baletų spektakliai. Kauno muzikinis teatras pirmuoju sezono spektakliu pasirinko G. Verdi „Traviatą“. Šiuo metu kauniečiai jau ruošia premjerą — lenkų kompoz. A. Dobžanskio operetę „Karaliaus ložė“.

ALEKSANDRO MACIAUSKO meninių nuotraukų paroda atidaryta Kaune, senuosiuose Perkūno namuose. Jis yra dalyvavęs užsienio parodose, laimėjęs sidabro medali Leipcige ir diplomą Čekoslovakijoje. Atsi-sakymas reportažinio metodo, aki-mirkos nepakartojamumo, A. Maciauskas siekia minties su jos subtilės ne išraiška, dažnai įvadu į savo nuotrauką pasirinkdamas kurią nors detalę pirmajam plane. Apie jo parodą „Valstiečių Laikraštyje“ rašoma: „Trijose senovinės mėnėsės išdėstytos fotonuotraukos. Čia išvysime ir liūdą atsiviekinimą, ir laimingą porą šokių sukūryje, ir parselius perkandčius kaimo moteris, ir berniuką, kuriam, matyt, nelengva skirtis su savo mylimu vėrėliu, ir nepatikliai traktorių apustinėjančius arklius. Prieš mūsų akis džiūstančių obuolių virtinės ir skalbiniais pasipuopusi bobby vasara...“

TRADICINĖ TAPUSIOJE „Pirmojoje knygoje“ šiais metais debiutavo keturi poetai ir du prozininkai. Poezijai šiam 1971 m. leidinyje atstovauja Stasės Bucevičienės „Žalios žolės žaidimai“, Henrikio Cigriejaus „Metų sviesos“, Marytės Kontrimaitės „Kristalų atskals“, Veronikos Vildžiūnaitės „Ugnivietė“, prozai — Ramūno Klimo „Paukščių lesinimo šventė“ ir Leono Zaleckio „Seklumas“.

MAIRONIO „JURATĖ IR KASTYTT“ į estų kalbą išvertė M. Lodus ir paskelbė estų rašytojų žurnale „Looming“.

V. Kst.

UNITED TRUST

BLOOR — ROYAL YORK, \$5,900 įmokėti, 8-į kambarių mūrinis namas, tinkantis gyventi dviem šeimoms. Du garažai, privatus įvažiavimas, dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Arti viško.

BABY POINT, 6,900 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavu. Dvi virtuvės. Viena atvira skola. Tuoju galima užimti.

HIGH PARK, \$2,900 įmokėti, 8-į kambarių mūrinis namas su dvigubu garažu. Dvi virtuvės, dideli kambariai. Lengvos mokyklos mokytojos. Prašo \$23,700.

JANE — BLOOR, \$29,900 prašoma kaina. Vieno aukšto, penkių kambarių, mūrinis, atskiras namas su garažu ir įvažiavu. Viena skola. Arti požeminio ir krautuvių.

B. SAKALAS

Namų telef. 766-8479

2320 BLOOR ST. WEST

TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad.10-3
Antrd.10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad.10-3
ir 4.30-7
Penktad.10-3
ir 4.30-8
Šeštad.9-12
Sekmad.9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams.....7 %
už term. indėlius 1 metams.....6½ %
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas.....5½ %

DUODA PASKOLAS:

asmeninės — iki \$10.000.....8½ %
nekiln. turto — iki \$30.000.....8¼ %

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santeupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Pardudame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandenį ir dujas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

PACIFIC AVE. — HUMBERSIDE. Tik \$3.000 įmokėti už 8 kambarių mūrinį namą. 4 kambariai pirmame aukšte, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, mūrinis garažas.

BLOOR — RUNNYMEDE, Swansea rajone 6 kambarių, atskiras su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavu namas, arti krautuvių ir pūkų susisiekimo. Įmokėti apie \$10.000.

RONCESVALLES — GRENADIER RD. Praktiškai sutvarkytas 10 kambarių namas. Trys butai, 3 garažai. Savaitinės nuomos pajamos \$95; arti mokyklų ir krautuvių. Įmokėti \$9.000. Viena atvira skola išmokėjimui.

HIGH PARK — BLOOR. Moderniai įrengtas 6 butų pelningas namas. Visą laiką išnuomotas, geras pirkiny investavimui. Įmokėti apie \$20.000, atvira skola 10-čiai metų.

BLOOR — RUSHOLME RD. Naujesnės statybos 12 butų apartamentas. Anglų nuomos pajamos, visą laiką išnuomoti butai. Didelis sklypas, 12 garažų. Įmokėti \$40.000.

QUEBEC AVE. — BLOOR ST. W. Apynaujis 17 didelių kambarių butas. Įmokėti apie \$15.000. Skola iš 7%.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOS SPECIALI EUROPIETISKŲ SKANESTŲ KRAUTUVE, TURINTI PUKIAUSIOS KOKYBES IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINEMIS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos dešnerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

JANE — ANNETTE, \$10.000 įmokėti, mūrinis atskiras, 7 kambariai per 2 aukštus, užbaigtas rūšys, 2 garažai, privatus įvažiavimas didelis ir gražus kiemas iš 40 x 180.

BLOOR — KIPLING, \$8,000 įmokėti, mūrinis 6 kambarių vienaauštis (bungalow), 2 garažai, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūšys, gražus kiemas apaugęs klemas.

BLOOR — JANE, \$3,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambariai per 2 aukštus, moderni virtuvė, garažas. Prašoma \$28.000.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Pasaulio moterų futbolo meistrių vėl tapo Danija, baigėme įveikti Meksiką 3:0. Trečiąją vietą laimėjo Italija. Toliau sekė Argentina, Prancūzija ir Britanija. Pusbaigmyje Danija nugalėjo Argentiną 5:0, Meksiką įveikė Italiją 2:1. Kovoje dėl penktosios vietos Prancūzija įveikė Britaniją 3:2.

Tarptautinės šachmatų federacijos kongresas Vankuveryje nutarė, kad baigimė kova tarp amerikiečių R. Fisherio ir rusų T. Petrosiano prasidės rugsėjo 30 d. Buenos Aires mieste. Šio susitikimo nugalėtojas iškviš kovon dabartinį pasaulio meisterrusą B. Spaskį.

Septyniolikios Europos vyrų krepšinio pirmenybės prasidėjo rugsėjo 10 d. V. Vokietijoje. Dalyvauti pareiškė norą 28 valstybės. Rungtynių būdu atrinkta 12 valstybių, kurios dabar dviejuose pogrupiuose varžysis dėl Europos meistrystės. Tiek pirmenybės nepriklausoma Lietuva yra laimėjusi 1937 ir 1939 m.

SPORTAS LIETUVOJ

Kaimo jaunimo sporto sąjungos lengvosios atletikos pirmenybės įvyko Charkove. Dalyvavo ir keli lietuviai. Geriausiai čia pasirodė M. Traiņytė, nubėgusi 100 m. per 12,2, J. Šlapikienė-Dalinskienė 1500 m. — per 4:28,4 ir R. Bitė — 3:52,1. Visi jie laimėjo pirmąsias vietas.

Kauno žalgirio krepšinio kėliniai viešojo Lenkijoje. Žaidė draugiškas rungtynes su Lenkijos rinktinė. Žalgiriečiai abejonų rungtynes pralaimėjo 81:112 ir 67:94.

Europos septyniolikios krepšinio pirmenybės prasidėjo Vakarų Vokietijos miestuose Essen ir Bolognė. Sov. Sąjungos komandoje žaidžia ir M. Paulauskas.

Jaunųjų dviračių pirmenybės įvyko Minske. Šiose pirmenybėse komandinės varžybose Lietuvos divitininkai laimėjo pirmąją vietą.

Plaukimo varžybos įvyko Minske. Dalyvavo Sov. Sąjunga, JAV, Britanija. Kaunietė Birutė Užkuraitytė 400 m. įvairaus plaukimo varžybose laimėjo penktąją vietą — 5:29,5.

APYGARDOS GOLFO PIRMENYBES

Rugsėjo 19 d. gražiame Golf Haven aikštyne prie Simcoo ežero įvyko metinės Kanados sporto apygardos golfo pirmenybės vyrų, jaunių, jaunių grupių. Dalyvavo 42 žalgirio sporto mėgėjai. Vyrų grupėje pirmąją vietą laimėjo S. Podasadeckis 75, antrąją — A. Sergautis 77 ir trečiąją — E. Astrauskas 79. Jaunių grupėje geriausiai žaidė R. Barauskas 85 ir A. Siminkevičius 87. Jaunių grupėje laimėtoju tapo A. Stauskas 102.

Varžybose su išlyginamaisiais smūgiais geriausias buvo V. Siminkevičius 69 ir S. Krašauskas 70. Prie skylės vienu smūgiu sviedinuką ant žalosios arčiausiai primetė S. Kėkštas. Šis aikštynas nebuvo sunkus, tad daugelis žaidėjų pasiekė gerų pasekmių. Geriausias pasekmės: S. Podasadeckis 75, A. Sergautis 77, E. Astrauskas 79, V. Siminkevičius 80, V. Ubeika 81, A. Simanavičius 84, R. Barauskas 85, T. Augustinas 86, A. Siminkevičius 87, M. Ignatavičius 88, R. Simkus 87, R. Strimaitis 88, P. Stauskas 90 ir A. Supronas 90. Pirmenybės sklandžiai tvarkė naujasis apygardos vadovas A. Nausėdas. A.S. BALTIEČIŲ GOLFO PIRMENYBES

Šį šeštadienį, rugsėjo 25, Golf Haven aikštyne rengiamos baltiečių golfo pirmenybės — komandinės ir individualinės. Dalyvaus estai, latviai ir lietuviai. Visi žalgirio sporto mėgėjai kviečiami jose dalyvauti. Lietuvių komanda bus sudaryta iš sekančių žaidėjų: A. Sergautis, S. Podasadeckis, V. Siminkevičius, V. Ubeika, A. Siminkevičius, E. Astrauskas, A. Simanavičius, T. Augustinas, R.

Barauskas, R. Strimaitis, M. Ignatavičius, P. Stauskas, P. Simkus ir A. Supronas. Pirmenybių pradžia 10 v.r. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Tarpusavio golfo turnyras eina prie pabaigos ir nedaug susitikimų teliko žaisti. Šiuo momentu turnyre aiškiai pirmauja S. Krašauskas su 29 taškais. Toliau eina V. Siminkevičius su 24 taškais, J. Balsys 22, A. Banelis 21, A. Siminkevičius 21 ir E. Kuchalskis 19. Golfinkai prašomi nedelsiant sužaisiti likusias rungtynes, nes sezono pabaiga jau čia pat.

Komandinės golfo pirmenybės užbaigtos apygardinėse varžybose. Pasikutinėse rungtynėse Vytis įveikė Aušrą keturių taškų persvara 678:683. Vyčio komandoje žaidė: S. Podasadeckis 75, A. Sergautis 77, V. Siminkevičius 80, A. Siminkevičius 87, M. Ignatavičius 88, P. Stauskas 90, A. Supronas 90 ir V. Balsys (B) 91. Vytis taip pat buvo laimėjęs ir ankstyvesnius du susitikimus. Komandinių rungtynių taure vyčiai laimėjo 3 kartus iš eilės. Dabar ji perėjo visiškon vytičių nuosavybėn. Taurę skyrė B. Sergautis.

Golfo sezono uždarymo varžybas rengia LSK Vytis spalio 17 d. Wylde-wood golfo aikštyne. Varžybos pradžia 10 v.r. Ten bus ir A. Banelio taurė laimėti varžybos. Visi kviečiami dalyvauti.

Golfinkų balius įvyks lapkričio 13 d. Priskelimo par. Parodų salėje. Ruošia Vyčio golfo sekcija, tačiau jame dalyvauti kviečiami visi šio sporto mėgėjai bei svečiai. Bus aptartos praėjusio sezono rungtynės ir mes tas žvilgsnis į ateitį. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Metinis visų klubo narių susirinkimas, veiklos apžvalga ir valdybos rinkimai — spalio 17 d., 12 v., Priskelimo parapijos Parodų salėje.

Krepšinio sezonas prasidės spalio mėnesio pradžioje. Pirmeniam sportininkų tėvams, kad vaikus apdraustų per mokyklas. Kadangi Ausros klubo finansai menki, klubas neįstengia savo sportininkų apdrausti. Jis nesima atsakomybės už sužeidimus nei treniruoti, nei žaidynių metu.

Klubas priešadventiniais šokiai ir vakaras — lapkričio 27 d.

Kuri ateivija...

(Atkelta iš 3 psl.)

Dievas visur tas pats, bet lietuviškumo dvasia, anaipol, nevisur tokia pati. Taigi savęs užiliavimas, praleidinėjimas sekmdieniais ir švenčių dienomis lietuviški pamaldų yra apgaulingas nutautėjimo veiksnys.

Nepamirškime taipgi savo vaikų palydėti į lietuviškąsias šeštadienines mokyklas, nes tuo nutolinsime lietuviškas kapą šiuose kraštuose ir prailginsime lietuviybę bent ligi tol, kol Lietuva atgaus laisvę.

IDOMŲ FILMAI

Brighton kino teatre

127 Roncesvalles Avenue,
Toronto, tel. 532-2710
Iki rugsėjo 24

"Mein Kampf" ir "Anzio"

RUGSEJO 25 iki 29
du spalvoti filmai

"Where Eagles Dare" ir "OUT OF TOWNERS"

RUGSEJO 30 iki SPALIO 5
"AIRPORT" ir "TWO MULES
FOR SISTER SARA"
abu spalvoti

Spalio 7 ir 12 lenkiški filmai

Kasdien nuo 7 v. v.
Sekmdieniais 3 ir 7 v. v.

FRANK BARAUSKAS, Realtor

3828 BLOOR STREET WEST,
ISLINGTON (6-Points Plaza)

231-6226

LAKE SCUGOG SALOJE, į šiaurę nuo Ošavos miesto, 10 akrų žemės. Dalis miško, dalis — dirbamas. \$11,900 pilna kaina, \$1,500 įmokėti.

10 AKRŲ ŽEMĖS arti Lake Scugog. Kitą kelią pusėje stotimi nauji vartai. Labai gražus ežero vaizdas. \$13,500 pilna kaina, su \$3,000 įmokėti.

112 AKRŲ ŽEMĖS su geru mūriniu namu ir kitais pastatais. Per ūkio vidurį teka Nottawasaga upė. Skubus pardavimas. Tik \$37,000. Nuosavybė yra prie augančio miesto, pakeliui į Wasaga Beach.

Minėtų ir kitų nuosavybių reikalui skambinti St. Dargiui.

SKUBIAI PARDUODAMA vasarvietė Sunnydale gatvėje, netoli Springhurst. Į nuosavybę įeina namas, kabina, joje malkų tvartas ir 15 akrų pievos. Labai geros atieities galimybės, šį mačą ūkį suskirstyti į sklypus. Prašoma kaina \$24,000. Skambinti Barauskui.

Perkame ir parduodame 1-mus ir 2-rus mirtigius.

NUO LOŠNOS IKI DANGORAIZIO!
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
IRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

JŪRATĖ BATORAITĖ šiais metais baigė Lakeshore Teachers' College ir gavo pradžios mokyklos mokytojos pažymėjimą. Šį rudenį grįžta į Ontario College of Art tęsti meno studijų. Ji jau turėjo porą savo tapybos parodų Priskelimo parapijos patalpose, o praėjusią vasarą dalyvavo keliose miesto parodose. Dabar jos darbai yra Lambton meno galerijoje.

Ateitininkų žinios

Šių mokslo metų veiklos pradžia ir iškyla į King City, Marylake įvyks sekmdienį, rugsėjo 26. Išklyje kviečiami dalyvauti visi jaunučiai, vyr. moksleiviai, studentai, sendraugiai ir tėvai. Tai bus lyg ateitininkų šeimos šventė. Tėvų komitetas rūpinasi maistu. Iškyla įvyks augstinijonų vienuolyne, kur yra parkas išvykoms. Ten yra graži moderni koplyčia, kurioje bus visiems Mišios. Prašome visus ten būti 11 v. r., nes tada prasidės programa. Reikia važiuoti 400 kelių iki King City išsukimo, pasukti į rytus ir už 3 mylių yra King City miestelis. Privažiavus miesteliui, pasukti į kairę (Dufferin) ir važiuoti tiesiai apie 2 mylias žvyrutu keliu; kairėje kelio pusėje bus vartai ir užrašas "Marylake". Automobilus galima pastatyti prie didžioios koplyčios, nes šalia jos yra parkas.

Jeigu atsirastų norinčių važiuoti autobusu, prašom paskambinti R. Girdauskaitėi tel. 533-0342 arba B. Čepaitienei tel. 621-2343. Susidarius pakankamam skaičiui (apie 30), bus užsakytas autobusas. Jeigu sekmdienį iš ryto lytu, išklylos nebus. Tada 2 v.p.p. visos jaunutės mergaitės prašomos susirinkti L. V. Namoše, o berniukai — į ateitininkų kambarį. King City yra apie 25 mylios nuo Toronto. 11 v. Mišios bus ten pat augstinijonų vienuolyne. Dalyvausime visi!

Ateitininkų jaunųjų vadovų kursai buvo surengti Springhurste rugsėjo 18-19 dienomis. Dalyvavo apie 30 vadovų iš Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių. Vadovavo p. Gudinskienė iš Hamiltono. Paskaitas skaitė sesuo Dalia Kėblinskaitė ir p. Čepaitienė. Parodomuosius susirinkimus aiškino bei demonstravo p. Damiušienė ir p. Jankauskienė.

Ateitininkų studijų dienos Dainavoje. Detroito Moksleivių Ateitininkų Karaliaus Mindaugo kuopa rengia studijų dienas spalio 22, 23, 24 dienomis Dainavoje, prie Manchester, Mich. Diskusijų tema — "Penki stulpai ateitininkijos aikštėje". O tie 5 "stulpai" yra 5 programoje numatyti pokalbiai: apie tautiškumą, inteligentiškumą, visuomeniškumą, katalikiškumą ir šeimiškumą principus. Po pokalbių bus talentų, literatūros, savo kūrybos pasirodymai ir linksma vakarai. Noris visoms ateitininkų kuopoms yra pasiūstyti kvietimai, bet šiuo raštu kviečiame ir tuos pavienius ateitininkus, kurie kvietimų negavo. Jeigu norite daugiau informacijų iš anksto, arba kai atvažiuosite į Detroito apylinkes, skambinkite sekančiais telefonais: Saulius Jankauskas (JAV), 313-537-0103, Paulius Kuras (Kanada), 519-969-6131, Dainava (JAV), 313-428-8919. Valdya

Skautų veikla

● Spalio 30-31 d. Klevelande, Ohio, Jesuit Retreat House, 5629 State Rd., šaukiamas LS Seserijos skautininkų suvažiavimas. Kaina asmeniui \$20 (jei su nakvyne registruojasi 40 asmenų — \$18). Už tą kainą gaunama 1 nakties nakvyne, dveji pietūs, vakarienė ir pusrūčiai. Prašome registruotis pas S. M. Vasiliauskienę telefonu CL 1-5126 iki spalio 1 d., įmokant \$5 registracijos mokestį.

● "Rambyn" tunto vadijos posėdyje rugsėjo 15 d. tunc. ps. P. Būtenas iškėlė kairiųjų skautiškos veiklos ir tvarkos klausimus. Nutarta žiemą metu iki šv. Jurgio prie uniformų dėvėti tik tamsiai mėlynas arba juodas ilgas kelnės. Margos, dryžuotos arba kitokių spalvų kelnės prie uniformų dėvėti neleidžiamos.

● Mindaugo dr. vės pirmoji sezono sueiga šaukiamas rugsėjo 27, pirmadienį, 7 v.v., skautų būkle. Norintieji į šią draugovę įstoti kviečiami atvykti.

● Dariaus-Girėno oro skautų dr. vės sutiko globoti ir instruktuoti s. v. sl. Kostas Bubelis. Sveikiname.

● "Satrijos" ir "Rambyn" tuntu veiklą pradeda šv. Mišiomis spalio 3 d., 11 v.r., Priskelimo bažnyčioje.

● Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas yra pakviestas dalyvauti XVII Kanados Lietuvių Dienos programoje ir dabar tam sparčiai ruošiasi.

● Rugsėjo 14 d. "Satrijos" tuntu vadijos posėdyje aptarti einamieji reikalai ir numatytas paminėti tuntu dvidešimtmetis lapk. 14 d.

● Rugsėjo 25-26 d. Romuovs k-tas vyksta į stovyklavietę. Norintieji prisidėti tepaskambina Br. Sapliui tel. 537-1503. Č. S.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE 6-2738 • LE 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, atskiras 9 kambarių mūrinis namas, nauja apšildymo sistema, kvadratinis planas, 2 virtuvės, gilus sklypas, garažas, arti Bloor. Prašoma \$36,000, viena atvira skola. Geras pirkiny, pirmą kartą parduodamas.

RUSHOLME RD., 8 kambarių, per du aukštus atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas, platus šoninis įvažiavimas. Labai gerame stovyje. Prašoma \$36,900.

VAKARUOSE, originalus tributas, 17 kambarių, 10 m. senumo, gražus, erdvūs butai su balkonais. Savininkai išsikėlė į Vankuverį. Apie \$20.000 įmokėti. Skubus pardavimas.

DOVERCOURT — COLLEGE, apie \$4.000 įmokėti, 8 kambarių švarus mūrinis namas su dideliu kiemu. Prašoma kaina \$28.900.

OAKWOOD — ST. CLAIR, didžiulis, atskiras 11 didelių kambarių pajamų namas, labai gerame stovyje, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu. Gauna \$106.00 savaitėje pajamų, plius pirmo aukšto butas savininkui. Apie \$15.000 įmokėti ir viena atvira skola.

SWANSEA, gražus — nebrangus mažai šeimai vienaauštis, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavu, prašoma kaina \$28.900, viena skola, arti Bloor.

Al. Garbenis, arba **Pr. Kerberis,**
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

**Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS**

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAMI IR DIDŽIAUSIAI TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8¼% už mirtigius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santeupų dydys, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

Kodėl nesuėmėt?

Vienos Čikagos mokyklos ekskursija Vašingtono lankėsi FBI muzėjuje. FBI pareigūnas parodė ir šašą dešimties labiausiai pajėškusių asmenų su jų fotografijomis. Vienas ekskursantas paklausė:

— Kai fotografavote, kadėl tada jų nesuėmėt?

Kuklus noras

Aktorius Bob Crane pasakojo: "Mano žmona ir aš laukėm antro vaiko. Aš paklausiau mūsų penkmetį sūnelį, ko jis mielai norėtų — broliuko ar sesutės. Berniukas kukliai atsakė: "Jei gu mamytelė nepagadintų figūros, aš norėčiau arkliuko pony..."

ŠYPSENOS

"Who the hell was he?"

Britanijos garsaus dramaturgo Bernard ("Bernie") Shaw biografas ir knygos "Shaw the Villager and Human Being" autorius Allan Chapelow rašo, esą senasis Shaw kartą buvęs supažindinamas su 18 mėnesių amžiaus mergaite. Dramaturgas, paspausdamas jos rankutę, taręs:

— Young lady, kai užaugsi didelė, galėsi sakyti, kad turėjai progą paspausti dešinę garsiojo Bernard Shaw. O tai girdintieji — paklaus: "Who the hell was he..."

Pirmoji moteris

Kunigas per tikybos pamoką klausinėja pirmojo skrybiaus mokinius apie pasaulio sukūrimą. — Na, o dabar, vaikai, kas iš jūsų gali pasakyti, kaip vadinosi pirmoji moteris? Gal tu, Jievytė, žinai?

Jievytė atstisoji ir tyli, nes nežinojo jos vardo.

— Na, pirmosios moters vardas buvo toks pat kaip tavo, — sako kunigas.

— "Kavaliuskaite"? — nustebusi apsidžiaugė Jievytė.

• Moters pyktis — kaip mėnulio šviesa: nei šildo, nei pakankamai šviečia.

• Šypsena kainuoja mažiau kaip elektra, bet daugiau šviesos duoda (škotų išmintis).

• Kiekviena abstinencija yra geras dalykas, jeigu praktikuojama su saiku (airių išmintis).

Pavojinga mėsa

Anglų lordas Shackleton lordų rūmose pranešė, kad Polinezijos salų žmogėdri vadai išpėję savo gentis, esą visus baltuosius galima valgyti, išskyrus amerikiečius. Pastarųjų organizmas esą užnuodytas įvairiais atominių sprogimų chemikalais, ir todėl juos valgyti pavojinga.

Politika

Lietuviai klausia: ir Lietuvą atvykusį maskolį? — Kodėl jūs, rusai, niekad nekalbate apie politiką? Juk patys sakote, jog sovietų valdžia yra darbininkų valdžia.

— Pas mus politika yra toli siekianti — prasideda liežuviu ir baigiasi Sibiru.

Patarimas

Policininkas ir automobilio savininko užklausa, ką jis turės daryti su jau trečiu bausdos lapeliu:

— Saugok juos. Kai gausi ketvirtą, galėsi savo automobilį iškeisti į dviratį.

Suknelė

Senelė, pamąčiusi savo dukterėčią, devinėja madingą su skandalingai giliu iškirpimu suknelę: — Ir tau mama leidžia dėvėti tokią begėdišką suknelę?!

— Taip, nes toji suknelė yra mano mamytės.

• "Šaltajame kare" labai lengva nusidiegti ir nekęsant piršto pro įkaitintą "geležinę uždangą".

Parinko Pr. Als.

SKAITYTOJAI PASISAKO

MISIJONIERIAUS LAISKAS

Mielas Redaktorium, Rašau šį kartą iš Kopergaon. Tai 27.000 gyventojų miestas. Jis stovi ant šventos Godaveri upės kranto. Mieste yra dvi kolegijos, trys gimnazijos ir visa eilė mokyklų. Aplinkui mylios drėkinamų laukų, kur gražiai siūbuoja cukraus švendrės, apelsinų, mango ir kitokie medžiai. Netoli yra cukraus fabrikas ir šiaip visokių dirbuvų, tarškančių, kalandžių ar taisyklių išklertus sunkvežimius bei traktoriaus.

Apie 10 mylių nuo čia yra Rahata misijos stotis. Ten dirbamas, maždaug prieš aštuonerius metus, nupirkus šiamė dešimt akrų žemės plotą, nė negalvodamas, kad teks man čia pačiam atsidurti ir už tai pakūtuoti. Dabar čia jau nepriklausoma stotis, apie 2000 pakrikusių žmonių ir apie 50 kaimų bei vietovių, kuriuos reikia aptarnauti.

Tai būtų gražus ir malonus darbas. Visa bėda, kad šioji sritis dėl tuomet buvusio blogų kelių buvo lyg koks užkampis. Dvasiškai ji tokiu ir paskilko. O kai žmogus neturi intereso, tai sunku jį paveikti. Vakarietiški dažnai turi klaidingą nuomonę apie rytus. Iš tikrųjų žmonės čia yra materialistiškesni kaip pat jūs. Taigi, juos išjudinti bus vargingas, daug kantrybės reikalaujantis darbas. Be to, reikės steigti mokiniamis bendrą butų (septynis jau šiaip tapatipinau), seselėms židini, nors kol kas seselių dar negavau. Vėliau reikės statyti bažnyčią ir t. t. Kol kas esu vienas; be kelių katekistų, neturiu kitų pagalbininkų. Tai toks mano darbo rėmas.

Siemet mūsų valstija ištiko didelę nelaimę. Apie du trečdalius ploto pergyvena bėda, ypač mūsų šiame 6500 kv. mylių dydžio distriktu. Jau virš dviejų mėnesių neturėjome lietaus, ir visa tai monsunu metu, kai turėtų pilti pilti. Per tą laiką jau būtume turėję vieną derlių, o dabar nieko. Kadangi apie 80% gyventojų dirba žemės ūkyje, jie neturi darbo, nes kol kas negalėjo sėti. O be darbo turi pasninkauti. Daugelyje vietų tik karta per dieną teguana užvalgyti, o kaimur net rečiau. Be to, kainos irgi pakilo.

Bado bei pasninko metai mums ne naujiena. Tai pasitaiko kas ketveri penkeri metai. Sunku buvo 1966 metais, bet šį kartą šioje valstijoje yra dar prasčiau. Jau nuo 1952 metų neturėjome tokio bado. Gerai, kad kitose valstijose yra geriau. Bet kai žmonės neturi darbo ir ištęskli, tai tikrai prastai. Visa tai pasunkina ir mūsų darbą. Tiesa, valdžia pradėjo visą eilę viešųjų darbų, bet nevisi prie jų pritelpa, ir jų neužtenka.

Man pačiam einasi gerai. Oras čia geras, o Dievas sveikatos nepašyškė. Taigi, rodos, nieko daugiau ir nereikėtų. Prašyčiau tik savo maldomis bei aukomis pastūmėti mūsų darbą šioje misijoje.

Jūsų Kristuje, Rev. Donatas Slapšys, SJ, Kopergaon, Ahmednagar Dist., India.

PRO VIRTUTES LANGA

Ateitininkų stovykla N. Wasagoj ir siemtu buvo pilna stovyklautojų. Vieni jų buvo dar visai jauni, kiti — "seniai". Tokiais laikais aštuoniolikmečiai, kurie, Ontario provincijoje gavę didesnes teises, laiko save nebetinkamais stovyklauti. Stovyklautojų skaičius visdėlio nemažėja, nes priauga vis naujų. Jie sunkokai "įkerta" tėvų kalbą, bet dainuoja lietuviškai ir šoka tautinius šokių bei dalyvauja lietuviškos programose.

Darosi vis sunkiau su šeiminkėmis, nors virtuvė moderniai įrengta. Jei reikės šeiminkės samdyti, nepasitūrinėjus vaikams nebus įmanoma stovyklauti. Stovyklavietė dabar yra puikiai sutvarkyta ir vėta pasigėrėjimo. Šeiminkinių klėtelių turėtų gražiausia iš visų — po dvi kambarius, bet erdvės užtektų ir pasitaikūsiai viešniai.

Stovykloje buvo daug džiaugsmo jauniesiems: dainos, vaidinimai ir t. t. Neklaudžios Mikučio teismas buvo labai įdomus ir davė progos vaikams pagavoti. Teisėjas ir močiutė savo vaidmenis atliko tikrai puikiai, įtikinamai. O teismo sprendimas paveikė gal bent mažuosius.

Darščioji mūsų rankdarbių vadovė įnešė naujovę — sugalvojo stovyklos "uniformą" iš perdažytų marškinėlių. Kas kaip įmądomi, ypač mergaitės, parodė savo meną spalvų ir formų įvairume. Ne be reikalo berniukai jų drabužius išskindavo vietų veliauos. Šeiminkės, nespėjusios įsigyti "uniformų", buvo apdovanotos gražiais žvirstais pačios darbelių mokytojos.

Vienintelė sritis, kuri buvo lyg ir pamiršta — tai sportas. Nebuvo to įprasto aktyvumo.

Nugirdau "pletka", svarbų šeiminkėms: stovyklavietės virtuvė ateityje būsianti sumoderninta tiek, kad puodai patys virs, o "alga" gausime

tą pačią. Ar ne puiku? Iki pasimatymo sekantįjį stovyklų! N. K.

SVEIKATOS KLINIKA

Norėčiau atkreipti dėmesį į J. Naujalio sveikatos kliniką. Tai daryti paskatino žinutė "T2" apie prof. dr. Sešplaukio-Tyruolio apsilankymą Toronte. Profesorių sutikau Naujalio sveikatos klinikoje, į kurią jis atstogavo metu atvažiuoja iš JAV gydytis. Per kelerius paskutinius metus, besigydymą pas J. Naujalį, sutikau pacientų iš Montrealio, Hamiltono, Čikagos ir kitų tolimų vietovių. Žmonės su kraujotakos sutrikimais, skausmais stėrosose, nugaroje, pečiuose, su reumatizmu, persitempimu čia randa žymų pagerėjimą. Paralyžiaus, polio arba širdies smūgio ištikti ligoniniai čia randa palengvinimą arba net pagydymą. J. Naujalis yra parašęs knygelę "Pažink savo širdį ir padėk jai". Čia duodama praktiškų patarimų kaip sveikiau gyventi ir saugoti savo širdį.

Valerija Anyšenė

PETICIJA PREMIJERUI

Ontario prov. valdžia nuo 1963 m. Wasagos kurortą pavėdė administruoti miškų departamentui (Land and Forests Dept.). Jis įrengė tvoras, vartus tik keliose vietose ir pradėjo imti už kiekvieną įvažiuojantį automobilį ir papildomą po \$1, visam sezonui — \$10. Vasaros metu tiek privažuoją automobilių, kad ramiam žmogui nebėra vietos papildymyje.

Iki šiol jau išleista apie 30 mil. dol. "pagerinimams". Dar paskirta \$18 mil.

Paruoštas "Master Plan 1971", kuriuo norima nuvesti visus namus nuo I ir dalies II linijos 9 mylių ilgyje.

Ontario miškų departamento pareigūnai jau 10-ti metai skleidžia žinią, kad už 5—10 metų busia nuavinta daug nuosavybių. Tai kenkia turto savininkams. Jie negali statyti priestatų, daryti remontų — neduodami leidimai. Parduoti sunku, nes visi žino, kad valdžia nusavins. Dėlto visos nuosavybės yra žemiau rinkos kainų. Kiek valdžia duos, už tiek reikės parduoti.

Nuo vandens 1000—2000 pėdų plote buvo supirkti sklypai po \$300 — \$400, o dabar prašo po \$4000 — \$5000. Tai įvyko tik "Master Plan 1971" paskelbus.

Gyventojai yra paruošę Ontario provincijos premjerui peticiją, kad būtų sustabdytas 1971 m. planas. Žmonės noriai pasirašo ir nė vienas nežada geruioji išeiti, ypač senesnio amžiaus nuolatiniai Wasagos gyventojai, kurių yra nemažai Springhurst ir Oakview vietovėse.

J. Vaidlonis

KREDITO KOOPERATYVAI

Nepriklausomos Lietuvos ūkis buvo paremtas kooperatiniais pagrindais. Turėjome "Lietūki", "Pienocentrai", "Lina" ir t. t. Lietuvių išeiviai žodis "kooperatyvas" liko labai svetimas, ypač jaunimo tarpe. Besikuriant skolinamasi iš bankų, finansų bendrovių, naudojamos "credit cards", bet nedaug kam ateina į galvą pasinaudoti esamais lietuvių kreditu kooperatyvais. Toje organizacijoje nariai turi geriausią taupymo ir skolinimo sąlygas bei kitus patarimus. Visa tai yra jų, nes būdami kooperatyvo nariais, jie yra ir jo savininkai. Juk kreditu kooperatyvas yra žmonių sąjunga, kurios nariai yra savininkai ir kurie demokratiškai tvarko savo kooperatyvą. Jei bent vienos tų sąlygų trūksta, kreditu kooperatyvas nustoja būti kooperatyvu. Deja, yra dar daug lietuvių, kurie laikosi nuosaliai nuo kredito kooperatyvų. Ar yra Jūsų bičiulių, kurie dar nėra kooperatyvo nariais? Jei yra, papasakokite jiems apie kreditu kooperatyvų veiklą.

S. Grigaliūnas

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT

335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršūkal, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

RYAN & ODETTE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •

• ROPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

• teikia patarimus planuojantiems keliones

• sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus

• be atskiro atlyginimo

• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje

• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais

• parūpina eismo priemonės ekskursijoms

• patarnauja atsisveičiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

mos ir asmenys su mažu metiniu uždarbiu. Tai lies viengungius, kurie po visų atskaitymų Otavai pajamų mokesčių moka tik už \$1.000 ir šeimas iki \$2.000. Nuolaidos yra sveikintinos, nors faktas lieka faktas, kad Ontario ligoninės ir sveikatos drauda yra brangiausia visoje Kanadoje. Ji visu šimtu dolerių prašoka Britų Kolumbiją, kuriai pagal įmokų dydį tenka antroji vieta. Kažin ar tokiu atveju buvo verta atleisti nuo įmokų tuos pensininkus, kurių jų kapitalas duoda didesnę metinį uždarbį už daugelį dirbančių kanadiečių.

Sveikatos ministeris J. Munro pateikė federaciniam parlamentui naują vaikų ir paauglių priedų šeimoms įstatymą. Lig šiol visos šeimos, nepaisant jų metinių pajamų, už vaiką iki 10 metų gaudavo mėnesinį \$6 priedą, už vyresnius vaikus — \$10 iki bendros \$32 mėnesinės maksimalinės sumos. Naujasis įstatymas atsisveiks į šeimos pajamas. Apie 1.400.000 pasiturinčių šeimų iš viso negaus jokio vaikų priedo, bet jis bus padidintas likusioms 2.100.000 šeimoms. Priedo panaikinimas ar jo padidinimas bus išvestas pagal šeimos uždarbį ir vaikų skaičių. Šeima su vienu vaiku praras priedą, kai jos metinis uždarbis yra didesnis kaip \$10.560. Čia, žinoma, turimos galvoje bendros vyro ir žmonos pajamos.

Santykams tarp Prancūzijos ir Kanados gerinti yra skirta užsienio reikalų ministerio M. Schumanno poros dienių viešnagė Otavoje rugsejo 22 d. Tačiau jo oficialus susitikimas su premjeru P. E. Trudeau nėra numatytas. M. Schumannas vyks į Jungtinių Tautų visumos posėdį. Grįždamas iš Niujorko jis užsuks į Kvebeką. Abiejų kraštų diplomatai buvusio prez. De Gaulle šūkiu "Vive le Québec libre" žalai pašalinti norėtų prez. G. Pompidou ir premjero P. E. Trudeau susitikimo Prancūzijoje sekančiais metais. Problema sudaro Kanados federacinio parlamento rinkimai, kurie gali būti sekančių metų pavasarį ar vasarą. Tokiu atveju P. E. Trudeau neturės laiko dėl rinkimų vėla į J. A. u. Prancūzijos prez. G. Pompidou stengiasi pašalinti Kvebeko klausimą iš prancūzų politinio gyvenimo ir dėlto yra susilaikęs nemažos gaullistų opozicijos. Jie netgi kritikuoja ir užsienio ministerio M. Schumanną jau minėtą viešnagę kaip politinę nuolaidą Kahanai.

Toronto dienraščio "The Telegram" leidėjas John Basset rugsejo 18 d. paskelbė, kad dėl finansinių sunkumų ir perdidelio darbininkų unijos reikalavimų šis dienraštis uždarys. Kol kas jis dar spausdinamas, bet manoma, kad spalio mėnesį bus uždarytas. Vyksta pasitarimai su Toronto Star Ltd. bendrove dėl prenumeratorių sąrašo ir presų perėmimo. Dienraštyje dirba 1250 darbininkų. Unijos susirūpinu jo ateitimi. Jos kreipėsi į vyriausybę, prašydamos iširti, ar toks dviejų bendrovių sandėris nepažeidė įstatymo. Be to, jų vadovai dar bando derėtis su leidėju, bet iki šiol be pasekmių. Ontario socialistų vadas Lewis siūlo sudaryti "The Telegram" tarnautojų kooperatyvą ir perimti dienraščio leidimą. Pastarojo leidėjas per paskutinius deves metus turėjo du milijonus dol. nuostolių. Be to, per keletą pastarųjų metų dienraštis gavęs iš šalies \$8.300.000 paramos.

Pieno ir jo gaminių svarba mitybai

Guelph universiteto profesorius McNaten, apibūdinamas pienu ir jo gaminių reikšmę, pasakė: "Nėra iki šiol surasta lengviau virškinamo maisto, kaip pienu ir jo gaminiai." Teko skaityti veikalą "Modernūs pienu gaminiai", parašytą Linkolno M. Lamperto, Kalifornijos pienu laboratorijų inspektoriaus. Jis tais pačiais žodžiais pradeda savo veikalą.

Neseniai buvo manoma, kad sviestas yra kaltininkas venų sukalkėjimo bei daugelio širdies ligų. Bet prieš keletą mėnesių paskelbtai Kalifornijos medicinos centro 30 metų tyrimo duomenys rodo ką kita. Tyrimu buvo panaudoti vienai grupei išimtinai pienu riebalai — sviestas, o kitai grupei — tik augaliniai riebalai. Rasta, kad sviestas neturi jokios blogos įtakos širdžiai. Tai labai nustebino net daugelį gydytojų, kurie buvo įsitikinę priešingai.

Pienu riebalai susideda iš pagrindinių keturių rūšių riebalų: panašių ir augalinių bei gyvulinių ir riebalinių rūgščių, kurių priskaitoma iki 52 rūšių. Tos riebalinės rūgštys papildo bei maitina žmogaus kūną sudėtingas įvairiausias liaukas, kurių yra labai daug. Ir kas svarbiausia, tos rūšies riebalų mažai arba visai nėra augaliniuose bei gyvuliniuose riebaluose.

Toliau seka proteinai, kurių labai daug randa mėsosje ir sūryje. Mūsų organizmas proteinų nepasigamina — juos gauna iš maisto, tuo tarpu augalai patys pasigamina iš žemės ir oro.

Svarbi dalis — pienu cukrus. Tai pagrindinis karbohidratas, randamas tik piene. Svaugusiam rekomenduojama iki trijų stiklinių pienu į dieną. Suraugintas pienu, kuriame cukrus pasikeičia į rūgštį, yra labai rekomenduojamas.

Yra piene ir mineralų: potašo, kalcijaus, chlorino, fosforo, sodijaus, magnezijos ir sulfuro. Apie 1,6% viso žmogaus kūno svorio sudaro kalcijus. Fiziologai pripažįsta, kad 99% kalcijaus yra kauluose ir tik 1% nervuose, širdyje ir raumenyse. Jei kraujuje yra per mažai kalcijaus, nukentčia raumenys ir nervai. Fosforas taip pat atlieka svarbų vaidmenį žmogaus organizme.

Trūkstant vitamino A, sutrinka regėjimas. Daug vitamino A yra svieste ir sūryje. Tai pigiausias būdas apsirūpinti tos rūšies vitaminu. Taip pat pienu turi daug vitamino B. Yra ir vitamino C, kuris reikalingas danti smegenims palaikyti, yra vitamino D, be kurio minkštėja kaulai. Vitamino E karvės piene yra nedaug.

Pienu yra bakterijų. Jei karvės sveikos, tai blogų bakterijų jame nėra. Prie gerųjų priskaitomos tos, kurios pakeičia pienu cukrų į rūgštį. Prie blogųjų bakterijų priklauso tos,

kurios sukelia ligas. Prie nepageidaujamų priskaitomos tos, kurios ligų nesukelia, bet ir nieko gero neduoda, tik dauginasi, maitinasi piene esamomis maistingomis dalimis ir palieka piene arba gaminyje nelabai gerą skonį, sukelia dujas. Tos rūšies bakterijos pavadintos "coliform" vardu. Pienu pasteurizuojant, beveik visos bakterijos miršta. Kanados įstatymai reikalauja betkokio pienu gaminių daryti iš pasteurizuoto pienu, išskyrus sūrius, kurie parduodami ne ankščiau kaip trys mėnesiai po pagaminimo. Sūrių gamybai vartojamas raugas, pagamintas laboratorijose, kur specialiom priemonėmis išauginama grynos rūšies bakterijos. Pasteurizuotame sūryje "coliform" rūšies bakterijų yra toleruojama iki 100 vienių gramu. Tuo tarpu sūryje iš nepasterizuoto pienu rasime mažiausiai 10.000 ir net iki 80.000 gramu. Tokio gaminio daugiau suvalgyti, atsiranda daug dujų.

Kanadoje pienuinės bei sūrinės yra griežtoje kontrolėje. Gaminyje privati turėti vardą ir adresą, kur gamintas. Kaimiški gaminiai oficialiai nėra leidžiami pardavinėti krautuose, o tik turgoose (Farmers Market). Bakterijoms dauginantis reikia drėgmės, šilumos ir maisto. Atėmus nors vieną tų sąlygų, bakterija nemiršta, bet ir nesidaugina. Jų amžius yra labai ilgas.

Pienu turi visa, kas žmogaus organizmui reikalinga. Organizmui sunauginavus, dažnai gydomas maitinant išimtinai pienu bei jo gaminiams.

Didžiosios bendrovės negali savo gaminių greitai tiekti rinkai dėl tolimų distancijų bei kitų priežasčių. Todėl jos vartoja cheminius stabilizatorius, kurie yra įvairūs. Kartais sveikatos departamentai pripažįsta juos nepriimtinais. Keista, kad tas pats dalykas kartais viename krašte leidžiamas, o kitame draudžiamas.

Siandien ypač JAV yra plačiai gaminamos pienu produktų imitacijos. Kanados valdžia tam neduoda leidimo, nes laiko nepageidaujamam. Bet mes jų turime daug, nes didysis kaimynas priveda. Tai imitacija milk, filled milk, coffee whitener, whip topping, imitation sour cream. Jie gaminami iš nugriebto pienu milteilių ir augalinių alvyų, o dėl skonio pridedama chemikalų. Jie yra pigūs, gamintojams sukurama milijonus, o vartotojams nauda menka.

A. Viskontas

Taupumas

— Tėveli, aš bėgu paskui tramvajų ir atbėgu iki namų. Taip sutaupiau 45 centus.

— Reikėjo bėgti paskui taksį — būtum greičiau parbėgęs ir sutaupęs kokius tris dolerius.

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geraiusia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplege-Lotion" preparatas suatiko plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina nešėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralų plaukų spalvą. JIB vartotojai nebuvo nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių ir apdovanojimų. JIB Medicine Lq. 8 uncijos 16 savaitė \$6.00. Pirmus siųsti mūsų atstovybei: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Kanada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

421 Roncesvalles Ave. (Toronto Dominion Bank II aukšte)

Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE (prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING AND HEATING J. LISAUSKAS, VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŽIŲ IR APSILAYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVARIUS KILIMUS

Automatinis elektrinis valymas. Sutaus iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIONAS. Skambinkite LE 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)

TEL. LE 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v. v.

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Pasibaigus vasarai, grįžtama įpraston tvarkon: sekmadieniais 11 val. pamaldos gieda parapijos choras, o po pamaldų vėl bus choro repetitija. Maloniai kviečiame visus choristus vėl įsijungti į chorą, taip pat ir naujus narius. 10 val. pamaldose organizuojamas giedojimas visų dalyvių. Abiejose pamaldose vėl įsijungia pasaulietiniai ir skaityma.

— Tikiškos pamokos vaikams, besirušiančioms ateinančią pavasarį pirmajai Komunijai, prasidės spalio 17 d. Mokys sesės.

— Springhurst pamaldos bus laikomos sekmadieniais iki Padėkos Dienos 11 v.r.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse praėjusią savaitę palaidota: a.a. Agota Olekienė ir Josefina Weisienė.

— Pradedamos parapijiečių lankymas. Šią savaitę lankomi Mississauga rajone gyvenantys lietuviai, prieš tai susitarus telefonu.

— Parapijos naujos statybos fondų aukų: dr. O. J. Pūdykaitis \$200, V. Mikšys \$75, L. Adomavičius \$30 ir J. Karka \$25. Geradariams nuosirdus aciu.

— Į naująją parapijos vietovę iš kaimyninės Seven Oaks dalies privedama kanalizacija. Už rūpestingą tarpininkavimą ir pagalbą šiame reikale priklauso didelė padėka inž. G. Sernui.

— Pamaldos: antradienį, rugsėjo 21 d., 8 v.r. už a.a. Aleksandrą Svelnį; šeštadienį, 7.30 v.r., už a.a. Prana Kupčūną; sekmadienį: 10 v. r., Katelijai intencija, 11 v. už a.a. Stasį Kymantą:

— Sutuokta: John S. Boyle ir Daila T. Yokubynaitė.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojų parapijos žinios

— 9.30 v. ryto pamaldos ir sekmadienio mokykla.

— Dar liko 16 vietų. Norintieji vykti į antrąją šeimos šventę Chicago spalio 9-10 d. malonėkite užsiregistruoti iki šio sekmadienio, t.y. rugsėjo 26 d. Autobusas išvyksta spalio 8 d. vakare ir grįžta į Toronto spalio 11 d. Bilietas suaugusiems — \$25, studentui — \$18. Visi torontiečiai lietuviai, kurie šia proga nori vykti į Chicago, nuosirdžiai kviečiami prisidėti. Registruoja V. Daugėnis tel. CH 9-2067 ir P. Sturmas tel. 252-4930.

P A D E K A

Nuosirdi padėka: dr. A. Valadkai už kruopščią priežiūrą man besigydančiam Sv. Juozapo ligoninėje; dr. M. Bay ir kun. A. Simanavičiui, OFM, už lankymą; taipgi visiems mane lankusiems. Jums dėkimas — Juozas Genautis

Kanados Lietuvių Gydymo

Dr. J. J. Karka; \$6: L. Stosiūnas; \$5: S. V. Kneitai, B. Laučys, Juozas Bubelis; \$4: B. Galbuogis; rėmėjo prenumeratas po \$10: už trejus metus — J. Cernvinskis, už vienerius metus — M. Kasperavičienė, J. Adomaitis, M. Dikčius, A. Godelis, L. Dūda, S. Zulpa, K. Jasudavičius, A. Poškaitienė, V. Paukštys, B. Jonynas, V. Garnelienė, A. Bričkus, P. Dambrauskas, B. Jankauskienė, I. Bumelis, J. Steponas, K. Laucius, A. Jurgėla; \$3: R. Kutkienė; \$2: Ig. Girdzevičius, M. Dikčius, V. Rušas; \$1.50: M. Rybienė; \$1: J. Adomėnis, dr. R. Sliažas, E. Bumeisteris, M. Eiskaitė. Nuosirdi padėka visiem auktojams.

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO

\$10: J. Karka; \$6: L. Stosiūnas; \$5: S. V. Kneitai, B. Laučys, Juozas Bubelis; \$4: B. Galbuogis; rėmėjo prenumeratas po \$10: už trejus metus — J. Cernvinskis, už vienerius metus — M. Kasperavičienė, J. Adomaitis, M. Dikčius, A. Godelis, L. Dūda, S. Zulpa, K. Jasudavičius, A. Poškaitienė, V. Paukštys, B. Jonynas, V. Garnelienė, A. Bričkus, P. Dambrauskas, B. Jankauskienė, I. Bumelis, J. Steponas, K. Laucius, A. Jurgėla; \$3: R. Kutkienė; \$2: Ig. Girdzevičius, M. Dikčius, V. Rušas; \$1.50: M. Rybienė; \$1: J. Adomėnis, dr. R. Sliažas, E. Bumeisteris, M. Eiskaitė. Nuosirdi padėka visiem auktojams.

VIENTELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji įdusiai, elektroakcija, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigęs šią mokyklą gauna pilną teisę vairuoti draudimą. Nemo-kami nurodymai klasių ar namuose turintiems laisvėms leidimams. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytnose HO 6-1331

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas,

perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Spalio 30, šeštadienį, 6.30 v. v.,

RENGIAMAS TLSK "VYČIO"

tradicinis BALIUS

- Vakarieni • Gražuolės rinkimai
- Garsusis D'Amico orkestras • Šokiai

VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI SIAME NEEILINIAME BALIJE.

Seaway Towers, Confederation Hall,

2000 Lakeshore Boulevard West

Antrasis Kanados lietuvių jaunimo kongresas

SPALIO 8, 9, 10 DIENOMIS ST. CATHARINES, ONTARIO

Sekmadienis, spalio 10

2 v.p.p., — Šv. Mišios katalikų katedroje; jaunimo eiseną nuo bažnyčios prie Nežino-mojo Kario paminklo

Lietuvių dienos koncerto programą atliks virš 300 jaunimo. Sekmadienio vakarą — jaunimo lauzas parke už miesto ribų.

Dėl nakvynių yra susitarta su Holiday Inn (QEW & Lake St). Kongreso dalyviai gaus jas papiginta kaina.

Visa suvažiavimo programa yra pritaikinta mūsų jaunimui, tačiau KLB jaunimo sekcija nuosirdžiai kviečia dalyvauti ir mūsų vyresniosios kartos atstovus, ypač diskusijose, kur bus paliesti lietuviškos veiklos klausimai, pagrindu imant jaunimo organizacijų veiklos ateitį. Be to, pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komitetas pirm. R. Sakadolskis padarys pranešimą apie atliktus darbus ir numatomus planus. Tad ir šiuo klausimu būtų malonu išgirsti pasi-sakymų ir pasiūlymų būsimam jaunimo kongresui Chicagoje.

Dar kartą kviečiame visą Kanados jaunimą dalyvauti kongrese, aktyviai įsijungti į programą, duoti naujų idėjų tolimesnei veiklai Kanadoje ir taip pat būsimam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui.

Iki pasimatymo St. Catharines spalio 8-9-10 dienomis.

KLB krašto valdybos jaunimo sekcija

Penktadienis, spalio 8, Merriton Community Centre

7 v.v. — draugiškos krepšinio rungtynės; puslaikyje — stalo tenisas

9 v.v. — jaunimo susipažinimo šokiai

Šeštadienis, spalio 9, Holiday Inn (QEW & Lake St.)

10 v. ryto — pasaulio jaunimo kongreso pirmininko pranešimas, jaunimo simpoziumas ir diskusijos

12.30 - 1.30 — simpoziumas anglų kalba su Kanados valdžios atstovais

2.00 - 4.00 — tautinių šokių koncertas St. Catharines Parke

7 v.v. — Lietuvių Dienos ir jaunimo kongreso dalyvių bendras susipažinimo bei šokių vakaras

"Birbynės" ansamblio tėvų komitetas kviečia ansamblyje dalyvaujančio jaunimo tėvų susirinkimą Liet. Vaikų Namuose rugsėjo 29, trečiadienį, 7.30 v.v. Pakartotinai prašome gimnazijos amžiaus jaunimą, norintį įsijungti į "Birbynės" ansamblių atvykti į repetitiją šį penktadienį, rugsėjo 24 d., 4.30 v. p.p. pas seses. Tėvų komitetas

Spaudos, radijo darbuotojų ir visuomenės veikėjų suvažiavimas rugsėjo 18-19 dienomis Taboro Farmoje, Sudus, Mich., šio Toronto dalyvavo KLB pirm. dr. S. Čepas, visuomeninių reikalų komisijos pirm. B. Sakalas, "Tėvynės prisiminimų" radijo programos vedėjas J. R. Simanavičius ir "T2" red. kun. P. Gaida. Dalyvavo apie 40 asmenų. Jų tarpe buvo PLB pirm. St. Barzdukas, vykd. vicepirm. dr. A. Butkus, dr. H. Brazaitis, p. Gailiūsis, p. Nasvytis. Iš diplomatų buvo dr. S. Bačkis, Lietuvos pasiuntinybės Vasingtone patarėjas. VLI-Ko atstovo nebuvo. ALTai atstovavo K. Kleiva. JAV LB centrinių organų vadovų taip pat nebuvo. Platinis pranešimas bus kitame "T2" nr.

"T2" redakcijai lankėsi senosios ateivių tautiečiai iš Norwood, Mass. — Juozas ir Ona Glebauskai, Bronius ir Ona Červokai. O. Červokiene užsakė "T. Z." savo tėveliui Vincui Kudirkai, kuris ir senatvės sulaukęs domisi lietuviška spauda. Anksčiau jis aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje. Svečiai domėjosi lietuvių gyvenimu Toronte, ap-lankė jų šventoves ir kaikurias įstaigas.

Knyga apie Vytautą Didįjį, parašytą prel. J. B. Končiaus anglų kalba ("Vytautas the Great"), gaunama nemokamai "T2" redakcijoj. Pageidaujama tik auka spaudai ta proga. Jau keletas asmenų ta knygą pasi-naudojo. Yra likęs nedidelis kiekis egzempliorių.

Irena ir Vytautas Pečiuliai, atostogavę 3 mėnesius lietuviš-kajame Suvalkų trikampyje, grį-žo į Torontą.

Santaričių šviesiečių sureng-tame savaitgalyje rugsėjo 11-12 dienomis Taboro Farmoje iš To-ronto dalyvavo J. Čeponkaitė, Čeponkai ir kt.

Dienraščio "The Telegram" likvidavimas dėl finansinių sunkumų yra apgalimas daugelio lietuvių, nes šis dienraštis yra palankiausias paverstiųjų tautų reikalams. Jame nekarta buvo rašoma ir lietuvių reikalais. Be to, jame yra dirbančių lietuvių. Labai aktualūs būna P. Worthingtono ir L. Zink straipsniai.

Sekmadienis, spalio 10

2 v.p.p., — Šv. Mišios katalikų katedroje; jaunimo eiseną nuo bažnyčios prie Nežino-mojo Kario paminklo

Lietuvių dienos koncerto programą atliks virš 300 jaunimo. Sekmadienio vakarą — jaunimo lauzas parke už miesto ribų.

Dėl nakvynių yra susitarta su Holiday Inn (QEW & Lake St). Kongreso dalyviai gaus jas papiginta kaina.

Visa suvažiavimo programa yra pritaikinta mūsų jaunimui, tačiau KLB jaunimo sekcija nuosirdžiai kviečia dalyvauti ir mūsų vyresniosios kartos atstovus, ypač diskusijose, kur bus paliesti lietuviškos veiklos klausimai, pagrindu imant jaunimo organizacijų veiklos ateitį. Be to, pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komitetas pirm. R. Sakadolskis padarys pranešimą apie atliktus darbus ir numatomus planus. Tad ir šiuo klausimu būtų malonu išgirsti pasi-sakymų ir pasiūlymų būsimam jaunimo kongresui Chicagoje.

Dar kartą kviečiame visą Kanados jaunimą dalyvauti kongrese, aktyviai įsijungti į programą, duoti naujų idėjų tolimesnei veiklai Kanadoje ir taip pat būsimam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui.

Iki pasimatymo St. Catharines spalio 8-9-10 dienomis.

KLB krašto valdybos jaunimo sekcija

Ontario ministeris J. Yaremko savo laiške "T2" redakcijai primena, kad tautinių grupių kongresas rengiamas Toronte 1972 m. balandžio mėnesį ir sa-ko: "Mažai tėra sričių, tokių ar-timų šiai vyriausybei, kaip kul-tūrinė visu tautybių plėtotė. Ti-kimasi, kad kongresas "Herita-ge Ontario" paskatins visus On-tario piliečius pilniau, prasmin-giau suprasti savo bendruomenės palikimą, jo turtingumą, įvairumą ir vertę bendrinei Ka-nados kultūrai."

Laima Svėgdaitė, kurią High Parko liberalų skyrius numato nominuoti kandidatę į Ontario parlamentą, jau susilaukė spau-dos dėmesio. "The Globe a. Mail" rugsėjo 21 d. numeryje atspausdino jos nuotrauką ir ga-na ryškia informaciją. Ji esanti 23 m. amžiaus, lietuvių kilmės, jaucianti etninę grupių porei-kus, vasaros metu vadovavusi teisinių patarimų biurui Toron-to miesto vakarinėje dalyje. Ešą ji tikisi rinkimuose nugalėti n. demokratų kandidatą — dr. M. Sulmaną.

Archit. dr. A. Kulpavičius ir N. Kulpavičienė rugsėjo 15 d. išvyko dviejų mėnesių kelionei į Euro-pą ir Afriką.

Katalikų gimnazijų paramos reikalui spaudai davė pareiški-mą Toronto arkivyskupas P. F. Pocock Ontario vyskupu vardu. Ešą, daug katalikų gimnazijų už-sidarys, jei provincijos vyriausybė ir toliau atsisakys prastėsi finansinę paramą iki trylikto skyriaus. Vyskupaip apgailestau-ją konservatorių vyriausybės nutarimą tos paramos nebeduo-ti. Jie nenori, kad šis klausimas per rinkimus suskaldytų Ontario gyventojus, bet kai par-tijos yra vienienodo nusistatymo, nebus imanoma išvengti po-litinio atspalvio. Dabartinės vy-riausybės nepalankus sprendi-mas buvęs padarytas, pasiduodant spaudimui iš šalies. Tai ešas neracionalus ir nevalsty-biškas nutarimas. Be to, jis ešas toks kategoriškas savo negaty-vumu, kad nedaro garbės nei vyriausybei, nei provincijai. Ka-talikai ešą prašo finansinės pa-ramos ne privačioms mokyk-loms, o viešoms gimnazijoms, kurios yra įsteigtos pagal kon-stituciją. Tokių provincijų yra 70. Šia mintį remia ir United Church kunigas A. Tomlinson. Pasak jo, katalikai tėvai moka švietimo mokesčius ir turi teisę juos panaudoti visom savo mokyklom iki 13-tojo skyriaus.

Mokyklų klausimas yra opus ir daugeliiu lietuvių, kurių vaikai mokosi katalikų gimnazijose, nes žymiai daugiau kainuoja.

Iėjimas — \$20 porai. Apranga — pusiau iškilminga. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto (viešbučiai reikia pranešti dalyvių skaičių) pas Marga-ritą Nacevičiūtę tel. 534-6075 arba pas Vytautą Akelaitį tel. 766-7489.

"Vyčio" klubas

K. L. K. Moterų Priskėlimo par. skyriaus susirinkimas įvyks rugsėjo 26, sekmadienį, Parodų salė po Sumos. Programoj — skyriaus vado Tėv. Placido žodis ir A. Abromaitienės gamtinės medžiagos paveikslai. Bus rodomos skaidrės jos darbų su pa-aiškinimais, kaip jie padaromi. Taip pat kurios dar neužsiregis-travo moterų uždorom rekolek-cijom, galės per susirinkimą už-sirašyti. Nares ir viešnios kvie-čiamos dalyvauti. Valdya

High Parko liberalų oficialus nominacinis susirinkimas šau-kiamas rugsėjo 27, pirmadienį, 7.30 v.v., Wedgewood Restau-rant patalpose. Šios apylinkės liberalų skyriaus pirmininku yra A. Dūda. Nominuoti šios rin-kiminės apylinkės liberalų kan-didatę į Ontario provincijos rin-kimus numatoma Laima Svėg-daitė, studijuojanti teisės moks-lus. Susirinkimo rengėjai kvie-čia lietuvius dalyvauti bei pa-remti šią iniciatyvą. High Parko apylinkėje konservatorių kan-didatu bus ukrainietis Y. Shymko, socialistų-n. demokratų — dr. Sulmanas, kředitistų — vengrų tautybės asmuo.

Uždaro moterims ir mergai-tėms savaitgalio rekolekcijs rengiamos spalio 1-3 d. d. Port Credit rekolekcijs namuose. Vė-dėjas — Tėv. J. Aranauskas, JS, iš Chicago. Kviečiamos visos apylinkės moterys dalyvauti. Tos, kurios buvo pereitais me-tais, pasisvežė malonius prisimi-nimus. Graži aplinka leido leng-viau prieiti prie Dievo, pajauti JO kūrybos grožį ir dvasiškai bei fiziškai atsigaivinti. Prašome re-gistruotis pas L. Murauskienę RO 3-6984 arba rašyti: 2 Idyll-wood Cres., Toronto 9, Ont. Taip pat galima registruotis pas Pri-skėlimo parapijos kat. moterų skyr. valdybos nares ir Priskėli-mo parapijos raštinę.

Lituanistinis seminaras darba jau pradėjo. Gražus būrys nau-jų studentų susirinko praėjusį penktadienį. Kviečiame nedel-siant įsijungti ir tuos, kurie iki šiol dar nėra galutinai apsi-sprendę. Pamokos vyksta kas penktadienį nuo 7 iki 9 val. va-karo Priskėlimo parapijos pa-talpose. Mokytojų sąstatą papil-dė Vladas Salmiras, įnešdamas naujų idėjų mūsų brestancio jaunimo auklėjime. Vedėjas

I Toronto Maironio šeštadi-ninę mokyklą užsiregistruo 25 nauji mokiniai. Kurie praėitą šeštadienį dar nespėjo, prašomi užsiregistruoti šį šeštadienį. Be to, buvo pastebėta, kad nevisi pernykščiai mokiniai grįžo į mo-kyklą. Dar kartą tėvai yra prašo-mi nedelsiant siųsti vaikus į mo-kyklą, kad nesitrukdytų darbas. Į vasarnamius galima išvykti ir po pamokų. Taip pat mokiniams buvo išduoti vadovėliai ir pra-timų sąsiuviniai. Už juos tėvai prašomi kaip galint greičiau at-silyginti.

Mokyklos patalpos yra dvie-juose pastatuose. Pastatė prie Westminster gatvės yra paren-gamojo, I-IV skyriaus moki-niai, o kitame prie Fermanagh gatvės V-X skyriaus mokiniai. Prašoma nuosirdaus tėvų bend-radarbiavimo. Vedėjas

Kun. Antanas Dilys, Vilniaus Sv. Petro ir Povilo parapijos klebonas, atvykęs pas savo bro-lį, gyvenantį St. Catharines mieste, aplankė Montrealį, To-rontą ir kitas vietoves. Nors vi-zą turėjo trim mėnesiam, bet iš-buvo tik apie pusantro mėnesio ir rugsėjo 21 d. lėktuvu iš Mal-tono aerodromo išskrido atgal į Vilnių. Kun. A. Dilys yra vil-nietis, gimęs Švenčionėliuose 1923 m., baigęs kunigų semina-riją Kaune 1946 m., išventintas vysk. M. Reinio Vilniuje tais pačiais metais. Septynerius me-tus išgyveno Sibiro tremtyje. Grįžęs Lietuvon vikaravo įvai-riose Vilniaus arkivyskupijos parapijose. Leidimu aplankyti savo brolių Kanadoje jis rūpinosi ir anksčiau, bet tada nepavyko. Būdamas Kanadoje, svečias ap-lankė kaikurias lietuvių religi-nės institucijas, parapijas ir sa-vo senus pažįstamus vilniečius. Ta proga jis paosaakojio apie re-liginę būklę okupuotoje Lietu-voje.

Vasario 16 gimnazijos bend-ra-bučiio statybai paremti aukojo: E. J. Gipa \$20, J. J. Pikšiliūnį \$5, S. A. Gečai \$5, J. J. Ignatavi-čiai \$5.

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

— Mūsų svetainės nuomojimo kai-nos yra tos pačios, kurios buvo nu-statyta 1970 m. sausio 4 d. par. k-to posėdyje. Yra pakeista tik plovimo kaina ir pusrėčiams po laidotuvių. Iki 100 asmenų — \$70, 100-300 asm. — \$125, virš 300 — \$150; parapijos or-ganizacijoms — \$50; po laidotuvių pusrėčiams anksčiau buvo \$10, dabar \$20. Svetainės išvalymas — \$30.

— Jau antra savaitė mūsų klebo-nas lanko parapijiečius. Apie savo atvykimą jis praneša iš anksto te-lefonu — 2 ar 3 dienas prieš. Lan-kymo metu visi parapijiečiai turi gė-rą proga sutvarkyti visus parapiji-nius reikalus.

— P.p. Kalkopai metinei parapijos loterijai paaukojo elektrinę keptuvę.

— Serga A. Zatikra Grace Dart li-goninėje. K. A.

— Rugsėjo mėnesį buvo pakrikš-tyti šie kūdikiai: Steponas-Mykolas, Viktoro-Antano ir Ritos Adels Bar-skauskaitės Lukošiu sūnus; Joana-Lin-da, Juozo ir Jaquelines Verrier Ma-tuliu duktė; Debra-Diana — Morris ir Marišs Venskutės Denis duktė; Axel-Jacques Morgenstern.

— Rugsėjo mėnesį susituokė: Lin-da Miliūtė su Gary Royea; Violeta-Laimė Jūratė su Donald V. Doeli; Gerry Clusius su Susan Stokes.

— Seštadieninė mokykla jau pradėjo naujus mokslo metus. Visi lie-tuviukai turėtų eiti į šią mokyklą.

— Jau prieš mėnesį atidarytas N. P. Marijos seserų vedamas vaikų darželis ir priešdarželinė vaikūčių priežiūra.

— T. S. Kulbis, SJ, išvyko atlikti rekolekcijs ir aplankyti kelių lie-tuvių parapijų.

— Parapijos fondui aukojo: \$10 J. Adomėnas; \$34 — J. Tanner; \$44 — V. Bilevičius; po \$50 — M. Arlaus-kaitė, S. Daukša ir A. Mileris; \$75 — K. Otto; \$90 — P. Montvila. Dagu-ma jų atsiliepė ir parapijos komite-to kvietimą fundatorių reikalui.

Sv. Kazimiero ir Aušros Vartų parapijų bendra darugišumo ryšiams palaikyti gegužinė-išvy-ka buvo surengta Vekterijų va-sarvietėje; sutraukė daug para-pijiečių. Vekterijų vasarvietė yra arti Montrealio. Pati savininkė p. Vekterienė rūpinasi svečiais. Tai garantuoja išvykos pasise-kimą. Mišias laikė klebonas kun. L. Zaremba, SJ. Dalyvavo taipgi klebonas kun. dr. F. Jucevi-čius ir kun. K. Raudeliūnas. Šiais metais ankstyvesnės imi-gracijos tautiečiai gausiau daly-vavo, negu naujosios. Pastarieji yra susiskirstę į grupes ir remia tik savas organizacijas. Kai jų parengimai nepavyksta, mėgsta kaltinti kitus, tuo tarpu patys ki-tų paremti nemėgsta!

Lietuvių Akademino Sambū-rio metinis balius įvyks spalio 30 d. Chateau Champlain vieš-bučio salėje.

Jaunimo ansamblio "Ginta-ras" tėvų-rėmėjų komiteto ren-giamas sūrio ir vyno vakaras įvyks rugsėjo 26, sekmadienį. Aušros Vartų par. salėje. Bus rodomas filmas ir skaidrės iš "Gintaro" gastrolių po Kanados Vakarus. J. L.

Mūsų kredito unijos narei A. A. Juzei Vaškienei

mirus, jos sūnums PETRUI, JONUI, dukroms ANELEI ir LEA, giminiams ir artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

APSIDRAUSK! ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC. SAVISTOVUS AGENTAS GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS Chartered Insurance broker

Su teise dirbti Quebec ir Ontario Provincijose Tel. Off.: 722-3545 • 3907A Rosemont Blvd. • Res. 256-5355 Sekr. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ: DUODA PASKOLAS:

Einamasis s-tas 5.0% Asmenines 8.5%

Taupomasis s-tas 6.0% Nekiln. turto 8.75%

Term. ind. 1 metams 6.25% Čekių kredito 9.0%

Term. ind. 2 metams 6.75% Investacijos nuo 9.0% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės ap-draudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545; diena — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedraba vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus šiuos savaitgalius.